

Kemira Oyj

Tilinpäätös 2011

Kemira Oyj

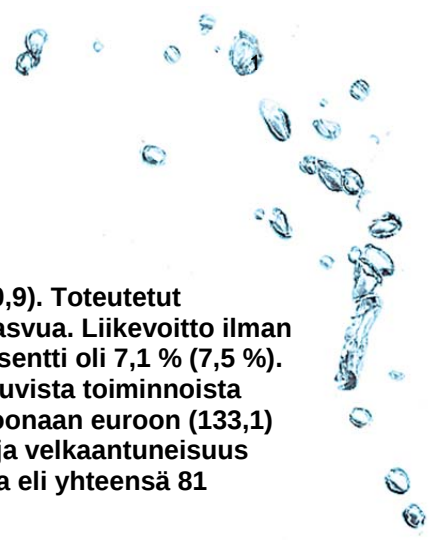
Porkkalankatu 3
PL 330
00101 Helsinki

Puh. 010 8611
Faksi 010 862 1119
www.kemira.com

Y-tunnus 0109823-0
Kotipaikka Helsinki
ALV rek.

KEMIRA OYJ:N TILINPÄÄTÖS 2011

Hallituksen toimintakertomus.....	1
Osakkeet ja osakkeenomistajat.....	17
Konsernin tunnusluvut.....	20
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	22
Tilinpäätös	
Konsernin tuloslaskelma (IFRS).....	23
Konsernin tase (IFRS).....	25
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS).....	26
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS).....	27
Konsernin liitetiedot	
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	28
2. Segmenttitiedot.....	38
3. Liiketoiminnan muut tuotot.....	42
4. Liiketoiminnan kulut.....	42
5. Osakeperusteiset maksut.....	44
6. Poistot ja arvonalentumiset.....	46
7. Rahoitustuotot ja -kulut.....	47
8. Osuudet osakkuusyrityksissä.....	48
9. Tuloverot.....	49
10. Lopetetut toiminnot.....	50
11. Osakekohtainen tulos.....	51
12. Liikearvo.....	52
13. Muut aineettomat hyödykkeet.....	54
14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	55
15. Myytävissä olevat rahoitusvarat.....	56
16. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin.....	57
17. Vaihto-omaisuus.....	60
18. Saamiset.....	60
19. Oman pääoman liitetiedot.....	61
20. Korolliset velat.....	63
21. Rahoitusleasingvelat.....	63
22. Laskennalliset verovelat ja -saamiset.....	64
23. Eläkevelvoitteet.....	65
24. Varaukset.....	67
25. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat.....	67
26. Hankittujen ja myytyjen tytäryritysten rahavirtavaikutus.....	68
27. Liiketoimintojen yhdistäminen.....	69
28. Johdannaisinstrumentit.....	70
29. Rahoitusriskien hallinta.....	73
30. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat.....	79
31. Ympäristöriskit ja -vastuut.....	81
32. Lähipiiritapahtumat.....	82
33. Muutokset konsernirakenteessa.....	84
34. Konserniyhtiöt.....	85
35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	87
Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS).....	88
Emoyhtiön tase (FAS).....	89
Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS).....	90
Emoyhtiön liitetiedot	
1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	91
2. Liikevaihto.....	92
3. Liiketoiminnan muut tuotot.....	92
4. Kulut.....	93
5. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä.....	94
6. Poistot ja arvonalentumiset.....	94
7. Rahoitustuotot ja -kulut.....	95
8. Satunnaiset erät.....	96
9. Tuloverot.....	96
10. Aineettomat hyödykkeet.....	97
11. Aineelliset hyödykkeet.....	98
12. Sijoitukset.....	99
13. Vaihto-omaisuus.....	100
14. Saamiset.....	100
15. Rahoitusarvopaperit.....	101
16. Oma pääoma.....	101
17. Tilinpäätössiirtojen kertymä.....	102
18. Pakolliset varaukset.....	102
19. Pitkäaikainen vieras pääoma.....	103
20. Lyhytaikainen vieras pääoma.....	104
21. Vakuudet ja vastuusitoumukset.....	105
22. Kemira Oyj:n osakkeet ja osuudet.....	106
Hallituksen voitonjakoehdotus.....	107
Tilintarkastuskertomus.....	
Tuloskehitys neljännesvuosittain.....	

Hallituksen toimintakertomus 2011

Liikevaihto kasvoi vuonna 2011 2 % ja oli 2 207,2 miljoonaa euroa (2010: 2 160,9). Toteutetut hinnankorotukset kaikissa Kemiran segmenteissä vauhdittivat liikevaihdon kasvua. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 3 % 157,3 miljoonaan euroon (162,3) ja liikevoittoprosentti oli 7,1 % (7,5 %). Liikevoitto kasvoi 158,3 miljoonaan euroon (156,1). Osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista nousi 22 % 0,89 euroon (0,73). Liiketoiminnan rahavirta nousi 34 % 177,7 miljoonaan euroon (133,1) pääosin pienentyneen käyttöpääoman ansiosta. Kemiran tase pysyi vahvana ja velkaantuneisuus vuonna 2011 laski 38 %:iin (39 %). Hallitus ehdottaa 0,53 euron osakekohtaista eli yhteensä 81 miljoonan euron käteisosinkoa yhtiökokoukselle.

Avainluvut

Vuoden 2010 luvut ovat jatkuvien toimintojen lukuja ilman Tikkurilaa, jos ei toisin mainita. Tikkurila Oyj eriytyi Kemirasta 26.3.2010.

Milj. euroa	1-12/2011	1-12/2010
Liikevaihto	2 207,2	2 160,9
Käyttökate	259,6	265,7
Käyttökate, %	11,8	12,3
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	157,3	162,3
Liikevoitto	158,3	156,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,1	7,5
Liikevoitto, %	7,2	7,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	31,0	9,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-20,9	-27,4
Voitto ennen veroja	168,4	137,9
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	140,3	115,9
Tilikauden voitto	140,3	646,9***
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvista toiminnoista	0,89	0,73
Sidottu pääoma*	1 705,0	1 665,1
Sidotun pääoman tuotto, %*	11,1	9,9
Rahavirta investointien jälkeen	115,3	168,6**
Investoinnit	201,1	107,8
Omavaraisuus, % kauden lopussa	51	54**
Velkaantuneisuus, % kauden lopussa	38	39**
Henkilöstö kauden lopussa	5 006	4 977

* 12 kuukauden liukuva keskiarvo

** Sisältää Tikkurilan 25.3.2010 saakka

*** Tilikauden voitto 1-12/2010 sisältää Tikkurilan eriytymisestä aiheutuneen kertaluonteisen tulon 529,2 milj. euroa, joka muodostuu 26.3.2010 markkinahinnan ja 25.3.2010 oman pääoman välisestä erotuksesta vähennettynä Tikkurilan listautumisen yhteydessä liittyvillä varainsiirtoveroilla ja kuluilla.

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat > Taloustieto. Vuoden 2010 vertailuluvut esitetään suluissa joidenkin taloudellisten tulosten jälkeen.

Taloudellinen tulos 2011

Vuosi 2011 oli neljäs vuosi, jolloin Kemira on toteuttanut vesikemian strategiaansa. Kemiran vesiliiketoiminta jatkoi kasvuaan koko vuoden ajan erityisesti Oil & Mining -segmentissä. Maailmantalouden epävarmuus aiheutti kuitenkin odottamattomia muutoksia markkinoilla, kuten raaka-ainehintojen nousun yhdessä kysynnän laskun kanssa joillakin asiakassegmenteillä vuoden loppupuolella. Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta Kemira onnistui kasvattamaan liikevaihtoaan, parantamaan nettotulostaan ja tuottamaan vahvan rahavirran.

Kemira-konsernin liikevaihto nousi 2 % 2 207,2 miljoonaan euroon (2 160,9). Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 4 % eli lähes 100 miljoonaa euroa vuonna 2011. Liikevaihdon kasvua vuonna 2011 edistivät korkeammat myyntihinnat kaikissa liiketoiminnoissa. Myös myyntimäärät kasvoivat kaikissa Kemiran segmenteissä. Leuto sää vaikutti Kemiran jäänpoistoliiiketoimintaan, mikä laski ChemSolutions-yksikön (raportoidaan kohdassa Muut) myyntimääriä. Albemarle UK Ltd:n (Teesport) ostolla Iso-Britanniassa ja

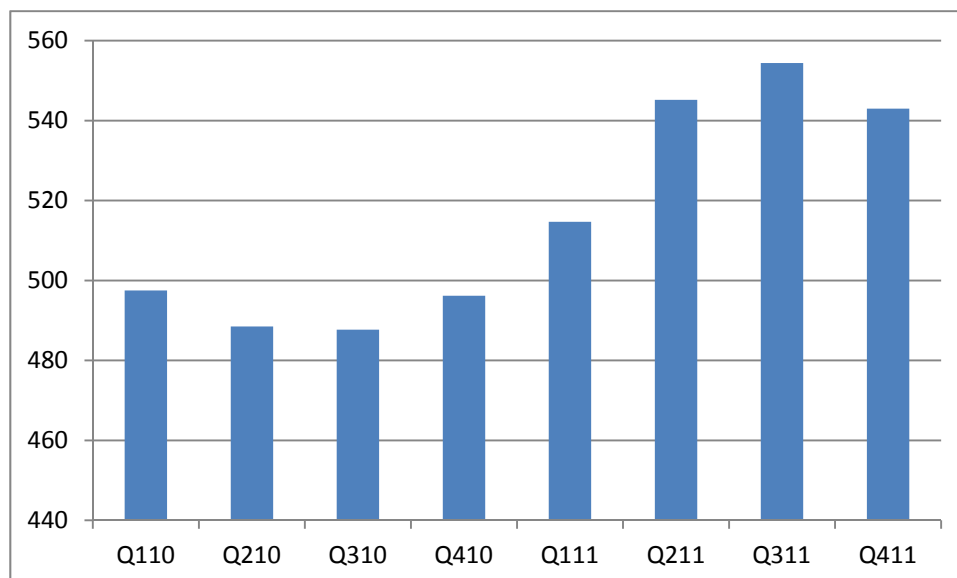
Water Elementsin ostolla Yhdysvalloissa vuoden 2010 jälkimäisellä vuosipuoliskolla oli 15 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevaihtoon vuonna 2011. Kokkolassa sijaitsevan rikkihappotehtaan, Ruotsissa sijaitsevan Industry Park of Swedenin (IPOS) ja Saksan FWA-liiketoiminnan myynneillä vuoden 2010 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla sekä Galvatekin myynneillä Suomessa ja vetyperoksiditehtaan myynneillä Kanadassa vuonna 2011 oli 47 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Yhdysvaltain dollari ja Kanadan dollari heikkenivät suhteessa euroon edelliseen vuoteen verrattuna, mikä oli suurin syy liikevaihtoon kohdistuvaan 18 miljoonan euron negatiiviseen valuuttakurssivaikutukseen.

Paper-segmentissä liikevaihto laski 1 % 973,3 miljoonaan euroon (984,3). Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 4 %. Yritysmyynteillä oli 4 %:n ja valuuttakurssimuutoksilla 1 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Municipal & Industrial -segmentissä liikevaihto kasvoi 3 % 664,7 miljoonaan euroon (643,6). Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 3 %. Yritystollalla oli 1 %:n positiivinen ja valuuttakurssimuutoksilla 1 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Mining -segmentissä liikevaihto kasvoi 13 % 335,7 miljoonaan euroon (297,5). Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 12 %. Yritystollalla oli 3 %:n positiivinen ja valuuttakurssimuutoksilla 2 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

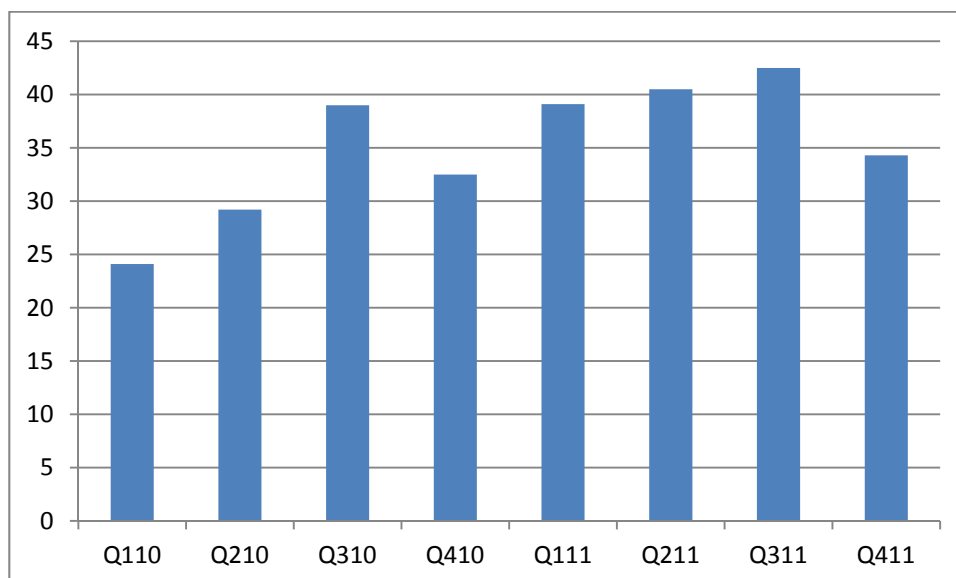
Kemira-konsernin liikevaihto, milj. euroa

Maantieteellisesti liikevaihto jakautui seuraavasti: EMEA 57 % (56 %), Pohjois-Amerikka 30 % (31 %), Etelä-Amerikka 7 % (7 %) sekä Aasian ja Tyynenmeren alue 6 % (6 %). Liikevaihto kasvoi 3 % kehittyneillä markkinoilla ja pysyi muuttumattomana kehittyvillä markkinoilla vuonna 2011. Kemira-konsernin syyskuussa 2010 asettama keskipitkän aikavälin tavoite on kasvattaa liikevaihtoa 3 % kehittyneillä markkinoilla ja 7 % kehittyvillä markkinoilla.

Liikevoitto nousi 1 % ja oli 158,3 milj. euroa (156,1). **Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä** laski 3 % 157,3 miljoonaan euroon (162,3). Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä oli 7,1 % (7,5 %). Vuonna 2008 Kemira asetti keskipitkän aikavälin tavoitteen, jonka mukaan liikevoittoprosentin ilman kertaluonteisia eriä tulee olla yli 10 %.

Kemira-konsernin liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa

Muuttuvat kustannukset nousivat 88 miljoonaa euroa vuonna 2011 verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden aikana Kemira ryhtyi kaikissa segmenteissä toimiin nousevien muuttuvien kustannusten kompensoimiseksi toteuttamalla hinnankorotuksista. Hinnankorotukset ja jonkin verran korkeammat myyntimäärät lähes kompensoivat korkeampien muuttuvien kustannusten negatiivisen vaikutuksen. Kiinteät kustannukset olivat lähes vuoden 2010 tasolla, ja niillä oli 3 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä. Yhdysvaltain dollarin 5 %:n heikkeneminen suhteessa euroon oli suurin syy liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä kohdistuvaan 3 miljoonan euron negatiiviseen vaikutukseen. Yritysostoilla ja -myynneillä ja muutamilla muilla erillä oli yhteensä 2 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä (katso varianssianalyysitaulukko sivulla 3).

Varianssianalyysi, milj. euroa	1–12
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 2010	162,3
Myyntimäärät ja hinnat	86,7
Muuttuvat kustannukset	-87,8
Kiinteät kustannukset	-2,6
Valuuttakurssien vaikutus	-3,1
Muut, ml. yritysostot ja -myynnit	1,8
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 2011	157,3

Liikevoittoon vaikuttavat **kertaluonteiset erät** olivat 1 miljoonaa euroa (-6,2). Kertaluonteiset erät liittyivät vetyperoksiditehtaan myyntiin (Paper-segmentti) Kanadassa, suljetun kalsiumsulfaattiliiketoiminnan alaskirjaukseen Suomessa sekä konsolidointitoimiin Municipal-asiakassegmentissä Espanjassa ja Pohjois-Amerikassa. Vuoden 2010 vastaavalla ajanjaksolla kertaluonteiset erät liittyivät 12,9 miljoonan euron alaskirjaukseen Siilinjärven kalsiumsulfaattitehtaalla (Paper-segmentti) sekä Suomessa sijaitsevan

rikkihappotehtaan, Ruotsissa sijaitsevan palveluyhtiön ja Saksan FWA-liiketoiminnan myynteihin.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta nousi 31,0 miljoonaan euroon (9,2) Sachtlebenin (Kemira omistaa 39 % yrityksestä) titaanioksidiliiketoiminnan korkeamman nettotuloksen ansiosta. Titaanioksidiliiketoiminnan hyvä tulos vuonna 2011 oli tehokkaiden toimintojen ja vahvan markkinakysynnän ansiosta. Kemira arvioi tällä hetkellä yhdessä yhteisyrityskumppaninsa Rockwood Holdingsin kanssa titaanioksidiliiketoiminnan strategisia pitkän aikavälin mahdollisuuksia.

Tulos ennen veroja nousi 22 % 168,4 miljoonaan euroon (137,9). Korkeampi osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, alemmat rahoituskulut ja parempi liikevoitto tukivat tulosparannusta.

Verot olivat 28,1 miljoonaa euroa (22,0) ja efektiivinen veroaste oli 16,7 % (16,0 %). Tuloverot lisääntyivät korkeamman tuoton ansiosta, eritoten Pohjois-Amerikassa. Veroaste ilman osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli 20,5 % (17,1 %). Muutokset laskennallisissa verosaamisissa vaikuttavat veroasteeseen.

Emoyhtiön omistajille kuuluva jatkuvien toimintojen tilikauden tulos nousi 22 % 135,6 miljoonaan euroon (110,9) ja osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista nousi ennätykselliselle tasolle 0,89 euroon (0,73).

Rahoitusasema ja rahavirta

Kemiran rahoitusasema ja likviditeetti säilyivät hyvänä.

Liiketoiminnan rahavirta vuonna 2011 nousi 34 % 177,7 miljoonaan euroon (133,1) pääosin pienentyneen nettokäyttöpääoman ansiosta. Rahavirta investointien jälkeen laski 115,3 miljoonaan euroon (168,6). Rahavirta jäljellä olevien Tikkurilan osakkeiden myynnistä oli 97 miljoonaa euroa huhtikuussa 2011. Viime vuoden vastaavalla ajanjaksolla investointien rahavirta sisälsi yhteensä 119,3 miljoonan euron vaikutuksen lainan takaisinmaksusta Tikkurilalta, Tikkurilalle siirretyistä rahavastaineista sekä luovutusverosta, joka liittyy Tikkurilan listautumiseen. Nettokäyttöpääoman osuus liikevaihdosta laski vuoden 2011 lopussa 11,3 %:iin (11,7 %).

Konsernin nettovelka oli vuoden lopussa 515,8 miljoonaa euroa (535,6). Nettovelka pieneni vahvan positiivisen rahavirran ansiosta, kun taas nettovelkaa kasvattivat Pohjolan Voima Oy:n (PVO) osakkeiden osto vuoden lopussa, osingonmaksu ja valuuttakurssimuutokset.

Korollisten velkojen määrä vuoden lopussa oli 701,6 miljoonaa euroa (627,4). Kiinteäkorkoisten lainojen osuus korollisten velkojen kokonaissummasta oli 58 % (77 %). Konsernin keskimääräinen nettorahoituskustannus (ilman valuuttakurssieroja) oli 3,9 % (4,5 %). Vuoden lopussa konsernin korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 2,0 % (2,0 %). Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli 17 kuukautta (15 kuukautta).

Seuraavien 12 kuukauden aikana erääntyvän lyhytaikaisen velan määrä oli 237,1 miljoonaa euroa. Siitä 164,0 miljoonaa euroa koostui Suomen markkinoille liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista ja 66,7 miljoonaa euroa pitkäaikaisten lainojen lyhennyseristä. 31.12.2011 rahavarat olivat 185,8 miljoonaa euroa. Kemira Oyj allekirjoitti kesäkuussa viisivuotisen 300 miljoonan euron valmiusluoton, joka korvasi aikaisemman 750 miljoonan euron valmiusluoton. Uusi valmiusluotto oli kauden lopussa kokonaan käyttämättä.

Vuoden lopussa omavaraisuusaste oli 51 % (54 %) ja velkaantuneisuus oli 38 % (39 %). Oma pääoma kasvoi 1 370,8 miljoonaan euroon (1 365,8).

Konsernin nettorahoituskulut vuonna 2011 olivat 20,9 miljoonaa euroa (27,4). Laskua selittää pääosin matalampi markkinakorkotaso. Valuuttakurssivoitot olivat 1,4 miljoonaa euroa (-0,6).

Konsernin merkittävin valuuttavirtariski syntyy Ruotsin kruunusta ja Yhdysvaltain dollarista. Vuoden lopussa SEK-määräinen 12 kuukauden valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 40 miljoonaa euroa. Keskimäärin tästä valuuttavirtariskistä on suojattu 33 %. Vastaavasti USD-määräinen 12 kuukauden valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 30 miljoonaa euroa. Keskimäärin tästä valuuttavirtariskistä on suojattu 42 %. Lisäksi

Kemiralle aiheutuu pienempi valuuttavirtariski Kanadan dollarin, Iso-Britannian punnan ja Norjan kruunun osalta, joiden vuotuinen valuuttavirtariski oli noin 20 miljoonaa euroa.

Koska Kemiran konsernitilinpäätös laaditaan euroina, Kemira altistuu myös valuutan translaatoriskille siltä osin kuin sen muualla kuin Suomessa sijaitsevien tytäryhtiöiden tulos- ja tase-erät raportoidaan muina valuutoina kuin euroina. Kemiran merkittävimmät ulkomaisten valuuttojen määräiset oman pääoman erät ovat Yhdysvaltain dollareina, Ruotsin kruunuina, Kanadan dollareina ja Brasilian realeina. Edellä mainittujen valuuttojen heikentyminen suhteessa euroon pienentäisi Kemiran liikevaihtoa ja liikevoittoa translaatoriskin kautta. Edellä mainittujen valuuttojen 10 %:n heikentyminen suhteessa euroon pienentäisi Kemiran liikevoittoa noin 10 miljoonaa euroa vuodessa translaatoriskin kautta. Yksityiskohtaisempi selvitys konsernin rahoitusriskeistä ja niiden hallinnasta julkaistaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Investoinnit

Vuoden 2011 investoinnit olivat 201,1 miljoonaa euroa (107,8). Investoinnit sisältävät 103 miljoonan euron erän, joka liittyy Kemiran eläkesäätiö Neliapilalta ostamiin Pohjolan Voima Oy:n osakkeisiin. Investoinnit (ilman PVO:n osakkeiden ostoa) jakautuivat seuraavasti: laajennusinvestoinnit 17 % (13 %), parannusinvestoinnit 40 % (28 %) ja ylläpitoinvestoinnit 43 % (30 %). Laajennusinvestoinnit keskittyivät Kiinan ja Intian kehittyville markkinoille.

Konsernin poistot, kertaluonteiset arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset olivat 101,3 miljoonaa euroa (109,6).

Tutkimus ja tuotekehitys

Vuonna 2011 tutkimukseen ja tuotekehitykseen (poistot mukaan lukien) käytettiin 39,7 miljoonaa euroa (41,6) eli 1,9 % (2,0 %) liiketoiminnan kaikista menoista. Kemiralla on yhteensä neljä tutkimus- ja kehityskeskusta Espoossa, Yhdysvaltain Atlantassa, Kiinan Shanghaissa ja Brasilian São Paulossa.

T&K-keskukset ovat osa maaliskuussa 2010 perustettua Kemiran vesitutkimuksen huippuosaamiskeskusta (SWEET). Tutkimuskeskukset hyödyntävät johtavaa osaamista vedenkäsittelyyn uudella tavalla. Kaikki toiminnot perustuvat asiakkaiden tarpeisiin ja käyttäjälähtöiseen ajatteluun. Kemiran strategisina kumppaneina SWEET-ohjelmassa ovat muun muassa VTT ja Tekes Suomesta, suomalaisyritykset Outotec ja Metso sekä Singaporen valtion vesilaitos ja Nanyangin teknillinen korkeakoulu (NTU). Kemiran tutkimus ja tuotekehitys työllistää tällä hetkellä 350 vesikemian asiantuntijaa ympäri maailmaa, ja se on tuottanut uutta liikevaihtoa muun muassa liuskekaasu- ja suolanpoistoprosesseissa käytettävien vesikemian tuotteiden kautta vuonna 2011.

Henkilöstö

Kemira-konsernin palveluksessa oli vuoden 2011 lopussa 5 006 henkilöä (2010: 4 977, 2009: 8 493). Vuoden 2009 henkilöstöluvussa on mukana Tikkurila. Vuoden päättyessä Kemiran henkilöstöstä työskenteli Suomessa 1 179 (1 147), muualla EMEA:ssa 1 776 (1 771), Pohjois-Amerikassa 1 384 (1 386), Etelä-Amerikassa 398 (414) ja Aasian ja Tyynenmeren alueella 269 (259).

Vuonna 2011 maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 235,6 miljoonaa euroa (2010: 251,3, 2009: 231,5). Kemirassa palkitseminen perustuu suoritukseen ja ulkoiseen kilpailukykyyn. Periaatteiden toteutuminen varmistetaan hyödyntämällä yhdenmukaista tehtävien vaatavuusluokitusta. Peruspalkkaa täydentävät tuloksiin sidotut palkkiojärjestelmät, joiden piirissä on 32 % Kemiran henkilöstöstä.

Kemira on tehnyt henkilöstötutkimuksia vuodesta 2004 lähtien. Vuonna 2011 Kemira analysoi työntekijöiden sitoutumista toisen kerran. Tutkimukseen osallistui 4 119 työntekijää (2010: 4 206), ja vastausprosentti oli 84 % (2010: 87). Vuoden 2011 tulokset osoittavat, että Kemiran työntekijöiden sitoutumisindeksi on parantunut vuodesta 2010 ja ylittänyt asetetun tavoitearvon.

Kemiran uusi strategia edellyttää vahvaa johtamista kaikilla tasoilla. Kemiran johtajuusohjelmat perustuvat valmennukseen. Tarjoamme esimiesten tueksi sisäisiä valmentajia sekä erillisiä valmennukseen perustuvia

kehittämishajelmia. Ensimmäisen tason esimiesten johtamistaitojen vahvistamiseksi olemme kehittäneet ja ottaneet käyttöön maailmanlaajuisen johtajuuden kehittämishajelman. Vuonna 2011 hajelman suoritti 269 esimiestä 14 maassa.

Analysoimme osaamista ja taitoja voidaksemme taata, että työntekijöillämme on vesikemian strategian toteuttamisessa tarvittavaa tärkeää osaamista. Vuonna 2011 käynnistimme intensiivisiä henkilöstönkehittämishajelmia eri puolilla organisaatiota sen jälkeen, kun olimme analysoineet yli 150 myynti- ja sovellustyöntekijän osaamisessa ilmenneitä puutteita. Hajelmissa keskitytään erityisesti myynti- ja sovellusosaamisen kehittämiseen näiden ollessa Kemiran menestyksen kannalta erityisen tärkeitä.

Yksi tärkeimmistä toimenpiteistämme vuonna 2011 oli Water school -hajelman kehittäminen. Hajelman tavoitteena on vahvistaa vesisovellusosaamista ja lisätä ymmärrystä Kemiran strategiasta ja työskentelytavoista. Hajelma käynnistettiin APAC-alueella ja Etelä-Amerikassa, ja siihen osallistui yli 100 henkilöä.

Yritysvastuu

Yritysvastuu on olennainen osa Kemiran kokonaisstrategiaa. Kemira julkaisee tänä vuonna ensimmäisen jokavuotisen yritysvastuuraporttinsa, joka julkaistaan yhdessä vuoden 2011 vuosikertomuksen kanssa. Yritysvastuuraportin varmistaa kolmas osapuoli, ja se laaditaan IFRS-standardien ja GRI-raportointiohjeiden (Global Reporting Initiative) mukaisesti. Raportti käsittelee taloudellisen tuloksen lisäksi muun muassa päästöjä, jätteitä, ympäristökustannuksia, työoloja ja ihmisarvoista työtä, turvallisuutta ja tuoteturvallisuutta, yhteiskuntaa sekä luonnonvarojen käyttöä.

Vuonna 2011 Kemira aloitti mittavia resurssitehokkuuden parannushankkeita tuotantolaitoksissaan ja toiminnoissaan. Esimerkkinä tästä ovat kaksi uutta tuotantolaitosta, joissa käytetään pääraaka-aineina sivutuotteena syntyviä happoja. Kyse on Saksan Dormagenin ja Espanjan Tarragonan saostusainetehtaista, jotka käyttävät sataprosenttisesti kierrätettyjä happoja, joita saadaan tehtaiden lähellä toimivilta teollisuuskumppaneilta. Uudet yksiköt korvaavat useita vanhempia ja pienempiä tehtaita. Investoinnin odotetaan tuovan ympäristöä ja turvallisuutta koskevia parannuksia. Projektit on tarkoitettu saadaan päätökseen vuoden 2012 aikana.

Vuonna 2011 investoinnit ympäristönsuojeluun konsernin 74 tuotantolaitoksessa olivat 3,9 miljoonaa euroa (2,3) ja käyttökustannukset 12,6 miljoonaa euroa (12,8). Käyttökustannusten kasvu johtui pääasiassa korkeammista tuotantomääristä. Suuria ympäristöinvestointeja ei ole käynnissä tai suunnitteilla.

Varaukset ympäristön kunnostustoimenpiteisiin olivat 14,7 miljoonaa euroa (19,6). Suurimmat varaukset liittyvät käytöstä poistettujen läjitysalueiden sulkemiseen Porissa ja Vaasan tuotantolaitoksen lähellä sijaitsevan järven sedimentin kunnostamiseen. Porin projekti eteni suunnitelmien mukaisesti. Vaasan kunnostusprojekti sen sijaan jouduttiin keskeyttämään elokuussa työturvallisuusriskien vuoksi.

Kemira ei rekisteröinyt uusia EU:n uuden kemikaalasetuksen (REACH) alaisia kemikaaleja vuonna 2011. Olemme valmistautumassa vaiheittaisten rekisteröintien seuraavaan määräaikaan, joka on kesäkuu 2013. EU:ssa REACH-asetuksen kolmas määräaika on vuonna 2018. Tämän lisäksi on muita Aasian ja Tyynenmeren aluetta ja Etelä-Amerikkaa koskevia asetuksia, jotka edellyttävät Kemiran huomiota tulevaisuudessa. REACH-säädösten toimeenpanolla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia Kemiran kilpailukykyyn, vaikka rekisteröintikustannusten odotetaan painottuvan lähivuosiin. Vuonna 2011 REACH-lainsäädäntöön liittyvät kustannukset olivat vähäiset (vuonna 2010 3 miljoonaa euroa) ja ne liittyivät REACH-rekisteröinnin hallintaprosessien ja IT-tuen parantamiseen.

Työtapaturmia saatiin vähennettyä edelleen 2,7 (3,0) tapaturmaan miljoonaa työtuntia kohti (LTA1), mikä on toistaiseksi paras Kemiran saavuttama taso. Merkittäviä onnettomuuksia ei sattunut vuonna 2011.

Segmentit

Paper

Tarjoamme vesi-intensiiviselle massa- ja paperiteollisuudelle kemikaaleja ja tuotekokonaisuuksia, jotka parantavat asiakkaiden kannattavuutta sekä vesi-, raaka-aine- ja energiatehokkuutta. Ratkaisumme tukevat kestävästä kehitystä.

Milj. euroa	1–12/2011	1–12/2010
Liikevaihto	973,3	984,3
Käyttökate	126,0	129,0
Käyttökate, %	12,9	13,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	75,4	75,6
Liikevoitto	79,5	68,4
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,7	7,7
Liikevoitto, %	8,2	6,9
Sidottu pääoma*	773,2	796,4
Sidotun pääoman tuotto, %*	10,3	8,6
Investoinnit	43,5	33,3
Rahavirta investointien jälkeen ilman korkoja ja veroja	90,9	85,9

* 12 kuukauden liukuva keskiarvo

Paper-segmentin **liikevaihto** oli 973,3 miljoonaa euroa (984,3). Korkeammilla myyntimäärillä ja -hinnoilla oli 39 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Kokkolassa sijaitsevan rikkihappotehtaan ja Saksan FWA-liiketoiminnan myynneillä vuonna 2010 ja Kanadassa sijaitsevan vetyperoksiditehtaan myynneillä marraskuussa 2011 oli 42 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Valuuttakurssimuutoksilla oli 7 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Sellun maailmanlaajuinen kysyntä kehittyi hyvin vuoden 2011 alussa, mikä piti sellun hinnan korkealla. Sellun kysynnän kasvu hidastui vuoden 2011 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla, mikä johti muun muassa pidempiin seisakkeihin sellutehtailla verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Paperi- ja kartonkihinnat nousivat vuoden aikana, mutta paperin ja kartongin kysyntä oli sellun kysynnän tapaan vahvempaa vuoden alussa ja heikompaa vuoden loppupuolella. Painopaperin ja sanomalehtipaperin kysyntä oli vakaata, mutta sitä rasitti jossain määrin erityisesti vuoden 2011 toisella vuosipuoliskolla talouden yleinen heikkeneminen kehittyneillä markkinoilla eritoten Euroopassa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 75,4 miljoonaa euroa (75,6). Myyntihintojen nousu enemmän kuin kompensoi korkeammat muuttuvat kustannukset. Kiinteät kustannukset olivat samalla tasolla kuin vuonna 2010. Yritysmyyneillä oli yhdessä valuuttakurssimuutosten kanssa 4 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä ei muuttunut ja oli 7,7 % (7,7 %).

Marraskuussa Kemira myi Maitlandin vetyperoksiditehtaan Kanadassa Evonikille. Yritysmyynti vapauttaa resursseja Kemiran Paper-liiketoiminnan kehittämiseen Pohjois-Amerikassa muissa sovelluksissa, joita ovat esimerkiksi paperikoneen määränpään prosessit, selluprosessi sekä veden laadun ja määrän hallinta.

Municipal & Industrial

Tarjoamme vedenkäsittelykemikaaleja sekä kunnalliseen että teolliseen vedenpuhdistukseen. Vahvuuksiamme ovat korkeatasoinen sovellusosaaminen sekä laaja valikoima vedenkäsittelykemikaaleja, joita toimitamme luotettavasti asiakkaillemme.

Milj. euroa	1-12/2011	1-12/2010
Liikevaihto	664,7	643,6
Käyttökate	74,3	81,4
Käyttökate, %	11,2	12,6
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	46,9	59,0
Liikevoitto	43,7	55,8
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,1	9,2
Liikevoitto, %	6,6	8,7
Sidottu pääoma*	403,4	373,9
Sidotun pääoman tuotto, %*	10,8	14,9
Investoinnit	28,8	44,8
Rahavirta investointien jälkeen ilman korkoja ja veroja	41,9	25,6

*12 kuukauden liukuva keskiarvo

Municipal & Industrial -segmentissä **liikevaihto** kasvoi 3 % 664,7 miljoonaan euroon (643,6). Vedenkäsittelykemikaalien kysyntä kunnallisten asiakkaiden keskuudessa jatkui tasaisena koko vuoden ajan, vaikkakin joissakin maissa haastava taloustilanne vaikutti myyntimääriin eritoten viimeisellä neljänneksellä. Teollisen vedenkäsittelyn myyntimäärät jatkoivat kasvuaan kaikilla tärkeimmillä asiakastoimialoilla. Kemira keskittyy palvelemaan runsaasti vettä kuluttavia teollisuudenaloja, kuten elintarvike- ja juomateollisuutta, sokeriteollisuutta, rakennusalaan, lääketeollisuutta ja energia-alaa. Korkeammilla myyntimäärillä ja keskimääräisillä hinnoilla oli yhteensä 22 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Water Elementsin ostolla vuonna 2010 Yhdysvalloissa oli vähäinen positiivinen ja valuuttakurssimuutoksilla vähäinen negatiivinen vaikutus liikevaihtoon vuonna 2011.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 21 % 46,9 miljoonaan euroon (59,0). Korkeampien myyntimäärien ja -hintojen ansiosta parempi liikevaihto ei kompensoinut kokonaan korkeampien muuttuvien kustannusten negatiivista vaikutusta. Muuttuvat kustannukset kasvoivat vuonna 2011 noin 23 miljoonaa euroa kohonneiden raaka-aine-, energia- ja rahtikustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset kasvoivat 5 miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutoksilla oli pieni negatiivinen vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä laski 7,1 %:iin (9,2 %).

Oil & Mining

Tarjoamme innovatiivisia kemiallisia erotus- ja prosessiratkaisuja öljy- ja kaivosteollisuudelle, jossa vesi on keskeinen tekijä. Hyödyntämällä osaamistamme asiakkaat voivat parantaa tehokkuuttaan ja tuottavuuttaan.

Milj. euroa	1-12/2011	1-12/2010
Liikevaihto	335,7	297,5
Käyttökate	45,7	41,2
Käyttökate, %	13,6	13,8
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	36,2	28,6
Liikevoitto	34,9	31,9
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	10,8	9,6
Liikevoitto, %	10,4	10,7
Sidottu pääoma*	150,1	138,1
Sidotun pääoman tuotto, %*	23,3	23,1
Investoinnit	9,6	13,3
Rahavirta investointien jälkeen ilman korkoja ja veroja	28,7	30,9

* 12 kuukauden liukuva keskiarvo

Oil & Mining -segmentissä **liikevaihto** kasvoi 13 % 335,7 miljoonaan euroon (297,5). Vedenkäsittelykemikaalien hintakehitys oli suotuisaa sekä öljy- ja kaasu että mineraali- ja metallimarkkinoilla. Valuuttakurssimuutosten negatiivinen vaikutus liikevaihtoon oli noin 7 miljoonaa euroa. Yritysostoilla ja -myynneillä oli vain vähäinen vaikutus liikevaihtoon.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi 27 % 36,2 miljoonaan euroon (28,6). Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä parannus johtui pääasiassa paremmasta liikevaihdosta, joka kompensoi kohonneiden raaka-ainekustannusten ja kiinteiden kustannusten vaikutuksen. Valuuttakurssimuutosten nettovaikutus yhdessä yritysmyyntien ja -ostojen kanssa oli minimaalinen. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 10,8 %:iin (9,6 %).

Liikevaihdon ja liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä kasvu johtui pääasiassa vesistrategiamme onnistuneesta toteutuksesta niin kehittyneillä kuin kehittyvillä markkinoilla. Oil & Mining -segmentissä siirtyminen tuotteista innovatiivisiin sovelluksiin tulee jatkumaan joka parantaa asiakkaille tuotettua arvoa. Lisäksi energian, mineraalien ja metallien kysynnän kasvu vaikutti segmentin parantuneeseen tulokseen.

Muut

Muut-liiketoimintayksikkö muodostuu erikoiskemikaaleista kuten orgaanisista suoloista ja hapoista sekä niistä konsernin kustannuksista, joita ei ole veloitettu segmenteiltä (osa tutkimus- ja tuotekehityskustannuksista ja konsernikeskuksen kustannukset).

Liikevaihto vuonna 2011 oli 233,5 miljoonaa euroa (235,6). Erikoiskemikaalien hintatasot säilyivät vakaina. Myyntimäärät laskivat hieman pääasiassa heikon jäänpoistoaineiden kysynnän vuoksi vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä. Erikoiskemikaaleja toimitetaan pääasiassa elintarvike- ja rehuteollisuudelle (noin 50 % erikoiskemikaalien liikevaihdosta), kemian- ja lääketeollisuudelle (noin 40 %) sekä lentoasemien kiitoratojen sulatukseen.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski -1,2 miljoonaan euroon (-0,9) pääosin erikoiskemikaalialalla merkittävästi kohonneiden raaka-ainekustannusten ja olemattoman jäänpoistoaineiden kysynnän vuoksi viimeisellä neljänneksellä. Erikoiskemikaalien liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä vuonna 2011 laski 11,3 %:iin (15,0 %).

Emoyhtiön tulos

1.1.2011 alkaen Kemira Oyj on toiminut päämiehenä Euroopan liiketoiminnoissa. Tässä liiketoimintamallissa Kemira Oyj ostaa raaka-aineita ja myy tuotteita Euroopassa sijaitseville asiakkaille. Tästä syystä emoyhtiön liikevaihto kasvoi vuonna 2011 1 365,3 miljoonaan euroon (322,3). Liikevoitto oli 86,7 miljoonaa euroa (159,3).

Emoyhtiön nettorahoituskulut olivat 90,5 miljoonaa euroa positiiviset (11,9). Tilikauden voitto oli 245,6 miljoonaa euroa (194,4). Investoinnit olivat 216,9 miljoonaa euroa (20,9) ilman tytäryhtiösijoituksia.

Kemira Oyj:n osakkeet ja osakkeenomistajat

31.12.2011 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Vuoden 2011 päättyessä Kemira Oyj:llä oli 31 294 rekisteröityä osakkeenomistajaa (30 170). Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 13,8 % (14,0 %) sisältäen hallintarekisteröidyt omistukset. Kotitalouksien osuus oli 16,3 % (16,2 %). Kemiralla oli hallussaan omia osakkeita 3 312 660 kappaletta (3 607 162), mikä vastaa 2,1 % (2,3 %) Kemira Oyj:n osakkeista. Osakepalkkiojärjestelmän perusteella luovutettuja osakkeita palautui Kemiralle vuoden aikana 34 956 osaketta järjestelmän ehtojen mukaisesti työsuhteiden päättymisen myötä.

Kemira Oyj:n osakkeiden vuoden 2011 päätöskurssi NASDAQ OMX Helsingin pörssissä oli 9,18 euroa (11,70). Vuoden aikana osakekurssi laski 21,5 %, kun OMX Helsinki Cap -indeksi laski 28 %. Osakkeen ylin hinta oli 12,67 euroa (13,19) ja alin 7,80 euroa (7,89). Osakkeen keskimääräinen kurssi oli 10,49 euroa (10,15). Yhtiön markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli vuoden lopussa 1 396 miljoonaa euroa (1 775).

Kemira Oyj:n osakkeita vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingin pörssissä vuoden 2011 aikana kaikkiaan 109,0 miljoonaa kappaletta (115,9) 1 113,0 miljoonan euron (1 164,7) kokonaishintaan. Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 430 882 (459 723) osaketta.

NASDAQ OMX Helsingin pörssin lisäksi Kemiran osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten esimerkiksi Chi-X Europe, BATS ja Turquoise. Vuonna 2011 Kemira Oyj:n osakkeita vaihdettiin vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 23,0 miljoonaa (11,8) kappaletta, mikä on noin 17,5 % (10,2 %) koko osakevaihdosta.

Omistusjakauma 31.12.2011

Yritykset	41,4 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7,6 %
Julkisyhteisöt	16,6 %
Kotitaloudet	16,3 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	4,3 %
Ulkomaiset osakkeenomistajat	0,6 %
Hallintarekisteröidyt	13,2 %

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2011

Osakkeiden lukumäärä	Omistajia kpl	Omistajia %	Osakkeet, kpl	% osakkeista ja äänistä
1 - 100	5 714	18,2	358 808	0,2
101 - 500	13 389	42,8	3 676 968	2,4
501 - 1 000	5 540	17,7	4 129 628	2,7
1 001 - 5 000	5 611	17,9	11 277 822	7,3
5 001 - 10 000	531	1,7	3 801 304	2,4
10 001 - 50 000	376	1,2	7 621 008	4,9
50 001 - 100 000	57	0,2	4 022 685	2,6
100 001 - 500 000	59	0,2	12 473 604	8,0
500 001 - 1 000 000	5	0,0	3 509 881	2,3
1 000 001 -	12	0,0	104 470 849	67,2
Yhteensä	31 294	100,0	155 342 557	100,0
joista hallintarekisteröityjä	11	0,0	20 490 213	13,2

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

Omistaja	Osakkeiden lukumäärä, kpl	% osakkeista ja äänistä
1 Oras Invest Oy	28 278 217	18,2
2 Solidium Oy	25 896 087	16,7
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	11 585 836	7,5
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	8 073 495	5,2
5 Mandatum Life	2 687 709	1,7
6 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	2 600 000	1,7
7 Valtion Eläkerahasto	1 220 000	0,8
8 OP-Delta -sijoitusrahasto	1 100 000	0,7
9 OP-Suomi Arvo -sijoitusrahasto	895 000	0,6
10 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	878 337	0,6
11 Sijoitusrahasto Nordea Fennia	670 000	0,4
12 Sijoitusrahasto Danske Suomi Yhteisöosake	536 544	0,3
13 Sigrid Juséliuksen Säätiö	530 000	0,3
14 Valion Eläkekassa	493 236	0,3
15 Sijoitusrahasto Taaleritehdas Arvo Markka Osake	480 000	0,3
16 Veritas Eläkevakuutusosakeyhtiö	475 250	0,3
17 Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	445 000	0,3
18 OP-Focus-erikoissijoitusrahasto	415 000	0,3
19 Suomen kulttuurirahasto	404 754	0,3
20 FIM Pankkiiriliike Oy	381 000	0,2
Kemira Oyj	3 312 660	2,1
Hallintarekisteröidyt	20 490 213	13,2
Muut yhteensä	43 494 219	28,0
Kaikki yhteensä	155 342 557	100,0

Johdon osakepalkkiojärjestelmä

Kemira Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2009 strategisen johtoryhmän jäsenille suunnatusta uudesta osakepalkkiojärjestelmästä. Järjestelmä jakautuu kolmeen vuoden mittaiseen ansaintajaksoon: 2009, 2010 ja 2011. Palkkion maksaminen perustuu asetetun liikevoittotavoitteen saavuttamiseen. Tammikuussa 2011 hallitus päätti kumota ohjelmaan liittyneen kolmen vuoden pitkän aikavälin tavoitteen, joka oli sidottu liikevoittoprosentin kehitykseen vuoden 2011 loppuun mennessä. Osakepalkkiojärjestelmässä mahdolliset palkkiot maksetaan Kemiran osakkeina ja verot kattavana rahaosuutena asetettujen tavoitteiden saavuttamisen mukaisesti. Järjestelmän perusteella maksettavien osakkeiden ja rahaosuuden yhteisarvo kolmen vuoden aikana ei voi ylittää henkilön tältä ajalta kertyvää rahapalkkaa. Järjestelmässä mahdollisesti luovutettavina osakkeina käytetään yhtiön omistuksessa olevia tai osakemarkkinoilta hankittavia Kemira Oyj:n osakkeita. Johtoryhmän jäsenille suunnatun uuden osakepalkkiojärjestelmän lisäksi Kemirassa on avainhenkilöille suunnattu osakepalkkiojärjestelmä, johon johtoryhmän jäsenet eivät kuulu. Osakepohjaisilla kannustinjärjestelmillä pyritään yhdistämään omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvonnostamiseksi, sitouttamaan avainhenkilöt yhtiöön sekä tarjoamaan heille kilpailukykyinen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Yhtiökokouksen päätökset

Varsinainen yhtiökokous

Kemira Oyj:n varsinainen yhtiökokous 22.3.2011 vahvisti osakekohtaiseksi osingoksi 0,48 euroa vuodelta 2010. Osinko maksettiin 1.4.2011.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 500 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta.

Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaalla omalla pääomalla joko kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ("Helsingin pörssi") järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutuksen perusteella ostotarjouksella ostettujen osakkeiden hinnan tulee perustua yhtiön osakkeista julkisessa kaupankäynnissä käytettyyn markkinahintaan. Minimihinta on markkinoiden alin hinta valtuutuskauden aikana ja maksimihinta on markkinoiden ylin hinta valtuutuskauden aikana.

Osakkeet hankitaan ja maksetaan Helsingin pörssin ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi käytettäväksi yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksamiseen tai osana yhtiön osakepalkkiojärjestelmiä.

Osakkeet voidaan edellä mainittujen tarkoitusten toteuttamiseksi pitää yhtiöllä, luovuttaa tai mitätöidä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä ehdoista. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka. Valtuutusta ei ole käytetty.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, tai osakkeen likviditeetin parantaminen tai se on perusteltua hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseksi tai yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamiseksi. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamisen yhteydessä. Uusia osakkeita annettaessa osakkeiden merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiön omia osakkeita luovutettaessa merkitään osakkeesta maksettava määrä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus päättää muista osakeanteihin liittyvistä ehdoista. Osakeantivaltuutus on voimassa 31.5.2012 saakka. Valtuutusta ei ole käytetty.

Vuoden 2011 yhtiökokous valitsi Kemira Oyj:n tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Pekka Pajamo.

Tilikauden muita tapahtumia

Huhtikuussa Kemira Oyj vastaanotti haasteen, jossa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA (CDC) hakee enimmillään noin 78 miljoonan euron korvauksia sekä korkoja ja oikeudenkäyntikuluja Kemira Oyj:ltä vetyperoksidiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Viitatut kilpailulainsäädännön rikkomukset ovat samat, joiden johdosta CDC on nostanut kanteen Dortmundin alueellisessa tuomioistuimessa Saksassa. Kemira on tiedottanut asiasta pörssitiedotteessa 19.8.2009. Kemira vastustaa kannetta.

Kesäkuussa Kemira Oyj:n tytäryhtiö Kemira Chemicals Oy (aiemmin Finnish Chemicals Oy) vastaanotti asiakirjat, joiden mukaan CDC Project 13 Sa (CDC) hakee vahingonkorvauksia neljältä yhtiöltä Kemira mukaan lukien natriumkloraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Euroopan komissio määräsi kesäkuussa 2008 Finnish Chemicals Oy:lle 10,15 miljoonan euron sakon natriumkloraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vuosina 1994–2000. Kemira Oyj osti Finnish Chemicalsin vuonna 2005.

Konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmä sekä rakenne

Kemira Oyj:n hallinto perustuu yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n antamiin listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin. Lisäksi Kemira noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia sillä poikkeuksella, että hallituksen nimitysvaliokunta koostuu koodin suosituksesta 22 poiketen pääosin muista kuin yhtiön hallituksen jäsenistä. Yhtiön hallituksen näkemyksen mukaan on yhtiön ja sen osakkeenomistajien edun mukaista, että yhtiön suurimmat osakkeenomistajat osallistuvat hallituksen jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmisteluun. Yhtiön selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään erillisenä raporttina yhtiön internetsivuilla. Selvitys on tilinpäätöstiedotteen liitteenä.

Hallitus

Varsinainen yhtiökokous 22.3.2011 valitsi seitsemän hallituksen jäsentä. Hallitukseen valittiin uudelleen sen jäsenet Elizabeth Armstrong, Wolfgang Büchele, Juha Laaksonen, Pekka Paasikivi, Kerttu Tuomas ja Jukka Viinanen. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Winnie Fok. Pekka Paasikivi valittiin jatkamaan hallituksen puheenjohtajana ja Jukka Viinanen valittiin varapuheenjohtajaksi. Hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot pidettiin ennallaan. Vuonna 2011 hallitus kokoontui kymmenen kertaa. Kemira Oyj:n hallitus on perustanut kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Juha Laaksonen ja jäsenenä Wolfgang Büchele ja Jukka Viinanen. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2011 aikana viisi kertaa. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimii Pekka Paasikivi ja jäsenenä Kerttu Tuomas ja Jukka Viinanen. Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2011 aikana neljä kertaa. Kemira Oyj:n varsinainen yhtiökokous päätti perustaa nimitystoimikunnan valmistelevaan hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia. Nimitystoimikuntaan kuuluvat edustajat neljästä suurimmasta osakkeenomistajasta 31.8.2011 lähtien sekä asiantuntijajäsenenä Kemira Oyj:n hallituksen puheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan jäsenet ovat Oras Invest Oy:n toimitusjohtaja Jari Paasikivi, Solidium Oy:n toimitusjohtaja Kari Järvinen, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman sijoitusjohtaja Risto Murto, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio sekä Kemira Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Paasikivi asiantuntijajäsenenä. Nimitysvaliokunta kokoontui vuoden 2011 aikana kerran.

Muutokset yhtiön johdossa

Lokakuussa Kemiran hallitus nimitti Wolfgang Büchelen (PhD, Chemistry) Kemira Oyj:n toimitusjohtajaksi 1. huhtikuuta 2012 alkaen. Büchele on ollut Kemiran hallituksen jäsen vuodesta 2009. Hän seuraa tehtävässä eläkkeelle siirtyvää nykyistä toimitusjohtajaa Harri Kermistä.

Hannu Virolainen (KTM, MMM) nimitettiin Municipal & Industrial -segmentin johtajaksi ja Kemiran strategisen johtoryhmän jäseneksi 1. marraskuuta 2011 alkaen.

Rakenne

Vuoden aikana tehtyjä yritysostoja ja -myyntejä on käsitelty liiketoiminta-alueiden kohdalla.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Kemira määrittelee riskin tapahtumaksi tai olosuhteeksi, joka toteutuessaan voi vaikuttaa Kemiran mahdollisuuteen saavuttaa strategiset ja operatiiviset tavoitteet kestävällä ja eettisellä tavalla. Kemiran riskienhallintapolitiikka ja -periaatteet ennaltaehkäisevät riskejä sekä auttavat saavuttamaan Kemiran haluaman kokonaisriskitason ja varmistamaan Kemiran toiminnan jatkuvuuden.

Kemiran lähiajan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät maailmantalouden kehityksen epävarmuuteen. Maailman BKT:n mahdollinen matalan kasvun kausi vaikuttaisi negatiivisesti Kemiran tuotteiden kysyntään, erityisesti Paper-segmentissä, ja viivästyttäisi joitakin tulevia kasvuprojekteja. Heikolla talouskehityksellä voi myös olla vakavia vaikutuksia Kemiran asiakkaiden maksukykyyn, minkä seurauksena Kemiran luottotappiot saattavat kasvaa. Useiden Kemiran raaka-aineiden hinnat laskevat epäsuotuisassa taloustilanteessa, mutta eräiden raaka-aineiden saatavuus- ja hintariski voivat myös kasvaa. Kemiran maantieteellinen kattavuus ja asiakastoimialojen moninaisuus suojaavat vain osittain tältä riskiltä.

Kannattavuuden jatkuva parantaminen on tärkeä osa Kemiran strategiaa. Raaka-aine-, hyödyke- tai logistiikkakustannusten merkittävät korotukset vaarantavat kannattavuustavoitteidemme saavuttamisen. Esimerkiksi korkeat öljyn ja sähkön hinnat voivat merkittävästi heikentää Kemiran kannattavuutta. Myös raaka-aineiden toimittajakentässä tapahtuvat muutokset, kuten konsolidoituminen tai kapasiteetin supistukset, saattavat nostaa raaka-aineiden hintoja. Tiettyjen raaka-aineiden saatavuus voi vaikeuttaa Kemiran tuotantoa, mikäli siihen ei ole riittävästi varauduttu kartoittamalla vaihtoehtoisia toimittajia tai mahdollisuuksia prosessimuutoksiin. Raaka-aine- ja hyödykeriskejä pystytään tehokkaasti seuraamaan ja hallitsemaan Kemiran keskitetyn hankintaketju-funktion (SCM) avulla.

Sopivien ja luotettavien yhteistyökumppanien puute saattaa hidastaa tehokkaan liiketoimintamallin kehittämistä Aasiassa. Uusien tuotteiden kehittäminen ja menestyksellinen kaupallistaminen ovat olennaisia tekijöitä Kemiran kasvupyrkimyksille Aasiassa, ja mahdollinen epäonnistuminen näissä on merkittävä riski yhtiön strategialle.

Kannattavan liiketoiminnan kehittämistä Aasiassa voivat myös uhata immateriaalioikeuksiin liittyvät vaikeudet sekä paikalliset kilpailijat. Kasvu ja kannattavan liiketoimintamallin kehittäminen Aasiassa vaarantuvat, mikäli Kemira ei onnistu palkkaamaan, perehdyttämään ja pitämään palveluksessaan osaavia ja motivoituneita henkilöitä. Strategian mukaisesti Kemira kiinnittää erityistä huomiota toiminnan kehittämiseen ja riskien hallitsemiseen Aasiassa. Käytännön riskienhallintatyötä toteuttaa Kemiran Aasian ja Tyynenmeren alueen (APAC) organisaatio.

Kemiralla on EU:n päästökauppajärjestelmän alaisia päästölupia vain yhdessä toimipaikassa Ruotsissa. Myös Oulun toimipaikka on hakenut päästölupia.

Valuuttakurssimuutokset Kemiralle keskeisissä valuutoissa saattavat vaikuttaa konsernin taloudellisiin lukuihin.

Yksityiskohtainen selvitys Kemiran riskienhallinnan periaatteista ja organisoinnista on luettavissa yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.kemira.fi. Selvitys rahoitusriskeistä on julkaistu vuoden 2011 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Ympäristö- ja vahinkoriskejä selvitetään Kemiran yritysraportissa, joka on osa vuosikertomusta.

Tilikauden jälkeisiä tapahtumia

Nimitysvaliokunnan ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2012

Kemiran nimitysvaliokunta ehdotti tammikuussa 2012 Kemiran Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan kuusi (aiemmin seitsemän) jäsentä ja että hallitukseen valitaan uudelleen sen jäsenet Elizabeth Armstrong, Winnie Fok, Juha Laaksonen, Kerttu Tuomas ja Jukka Viinanen sekä uutena jäsenenä Jari Paasikivi. Nimitysvaliokunta ehdottaa hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi Jukka Viinasta ja uudeksi varapuheenjohtajaksi Jari Paasikiveä. Tällä hetkellä hallituksen puheenjohtajana toimii Pekka Paasikivi ja varapuheenjohtajana Jukka Viinanen.

Jari Paasikivi (s. 1954), KTM, toimii tällä hetkellä Oras Invest Ltd:n toimitusjohtajana. Hän on lisäksi Tikkurila Oyj:n ja Uponor Oyj:n hallituksen puheenjohtaja sekä Oras Oy:n hallituksen jäsen.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot pidetään ennallaan. Vuosipalkkiot olisivat näin ollen seuraavat: puheenjohtaja 74 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtaja 45 000 euroa vuodessa ja muut jäsenet 36 000 euroa vuodessa. Kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista: Suomessa asuvat jäsenet 600 euroa, muualla Euroopassa asuvat jäsenet 1 200 euroa ja Euroopan ulkopuolella asuvat jäsenet 2 400. Matkakustannukset ehdotetaan korvattaviksi yhtiön matkustussäännön mukaan.

Nimitysvaliokunta ehdottaa lisäksi, että hallituksen vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 % maksetaan yhtiön hallussa olevina osakkeina tai mikäli tämä ei ole mahdollista markkinoilta hankittavina Kemiran osakkeina ja 60 % maksetaan rahana. Osakkeet luovutetaan hallituksen jäsenille, ja tarvittaessa ne hankitaan markkinoilta suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun Kemiran osavuositarkastus ajalta 1.1.–31.3.2012 on julkaistu. Kokouspalkkiot ehdotetaan maksettavaksi rahana.

Osinko ja osinkopolitiikka

Kemira Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2011 olivat 633 128 300 euroa, josta tilikauden voitto oli 245 598 837 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Kemira Oyj:n hallitus ehdottaa 21.3.2012 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan 0,53 euron osakekohtainen osinko eli yhteensä noin 81 miljoonaa euroa.

Kemiran tavoitteena on jakaa 40-60 prosenttia operatiivisesta nettotuloksesta osinkoina.

Näkymät

Kemiran visiona on olla johtava vesikemian yhtiö. Kemira keskittyy edelleen kannattavuuden parantamiseen ja positiivisen rahavirran vahvistamiseen. Yhtiö aikoo myös tehdä investointeja varmistaakseen kasvun jatkumisen vesiliiketoiminnassa.

Kemiran taloudelliset tavoitteet ovat ennallaan sen mukaan, mitä yhtiö ilmoitti Pääomamarkkinapäivillään syyskuussa 2010. Yhtiön keskipitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

- liikevaihdon kasvu kehittyneillä markkinoilla > 3 % vuodessa ja kehittyvillä markkinoilla > 7 % vuodessa
- liikevoitto prosenttina liikevaihdosta > 10 %
- rahavirta investointien ja osinkojen jälkeen positiivinen
- velkaantumisaste < 60 %.

Kasvun lähtökohtana ovat kasvavat vesikemikaalimarkkinat ja Kemiran vahva osaaminen veden laadun ja määrän hallinnassa. Syvenevä vesipula, tiukentuva lainsäädäntö ja asiakkaiden oman toiminnan tehostamistarpeet antavat Kemiralle mahdollisuuksia uusien vesisovellusten kehittämiseen, sekä uusille että nykyisille asiakkaille. Panostus tutkimus- ja kehitystoimintaan on keskeinen osa Kemiran strategiaa. Kemiran tutkimus- ja kehitystoiminnan painopisteenä on uusien innovatiivisten teknologioiden kehittäminen ja kaupallistaminen sekä maailmanlaajuisesti että paikallisesti.

Lyhyellä aikavälillä epävarmuus Euroopassa ja maailmantalouden kasvun hidastuminen voivat vaikuttaa tuotteidemme kysyntään asiakastoimialoilla. Kemiran liikevaihdon ja liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä odotetaan vuonna 2012 olevan jonkin verran korkeampia kuin vuonna 2011.

Helsinki, 7.2.2012

Kemira Oyj
Hallitus

Taloudellisia tunnuslukuja laskentakaavoineen sekä tietoja osakkeenomistuksen jakautumisesta, johdon osakkeenomistuksesta ja lähipiiristä esitetään tilinpäätöksessä ja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

31.12.2011 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen. Kemira Oyj:n osakkeet ovat rekisterissä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä arvo-osuusjärjestelmässä.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2011 päättyessä Kemira Oyj:llä oli 31 294 rekisteröityä osakkeenomistajaa (30 170). Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 13,8 prosenttia (14,0), sisältäen hallintarekisteröidyt omistukset. Kotitalouksien osuus oli 16,3 prosenttia (16,2). Kemiralla oli vuoden lopussa hallussaan omia osakkeita 3 312 660 kappaletta (3 607 162), mikä vastaa 2,1 prosenttia (2,3) Kemira Oyj:n osakkeista. Kuukausittain päivitettävä luettelo Kemiran suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat.

Listaus ja kaupankäynti

Kemira Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on KRA1V ja ISIN-koodi FI0009004824.

Kemira Oyj:n osakkeiden vuoden 2011 päätöskurssi NASDAQ OMX Helsinki oli 9,18 euroa (11,70). Vuoden aikana osakekurssi laski 21,5 prosenttia, kun OMX Helsinki Cap -indeksi laski 28 prosenttia. Osakkeen ylin hinta oli 12,67 euroa (13,19) ja alin 7,80 euroa (7,89). Keskimääräinen osakkeen hinta oli 10,49 euroa (10,15). Yhtiön markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli vuoden lopussa 1 396 miljoonaa euroa (1 775).

Kemira Oyj:n osakkeita vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingissä vuoden 2011 aikana kaikkiaan 109,0 miljoonaa kappaletta (115,9) 1 113,0 miljoonan euron (1 164,7) kokonaishintaan. Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 430 882 (459 723) osaketta.

NASDAQ OMX Helsingin lisäksi Kemiran osakkeilla käytiin kauppaa useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla, lähinnä Chi-X Euroopassa, BATS:ssa ja Turquoisessa. Kemira Oyj:n osakkeen vaihto vuonna 2011 vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla oli noin 23,0 miljoonaa osaketta (11,8) ja noin 17,5 prosenttia (10,2) kokonaisvaihdosta.

Ajantasainen tieto Kemiran osakekurssista on luettavissa yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat.

Osinkopolitiikka ja osingonjako

Kemiran tavoitteena on jakaa osinkoa 40-60 % operatiivisesta nettotuloksesta.

Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2011 maksetaan osinkoa 0,53 euroa (0,48) osakkeelta eli yhteensä noin 81 miljoonaa euroa, joka vastaa noin 60 % (60 %) osingonmaksua operatiivisesta nettotuloksesta. Osingon täsmäytyspäivä on 26.3.2012 ja maksupäivä 2.4.2012.

Huhtikuussa 2011 maksettiin vuoden 2010 tuloksesta osinkoa 0,48 euroa osakkeelta. Osingon täsmäytyspäivä oli 25.3.2011 ja osinko (yhteensä 73 miljoonaa euroa) maksettiin 1.4.2011.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 2011, joka pidettiin 22.3.2011, valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 500 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaalla omalla pääomalla joko kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq OMX Helsinki Oy:n (”Helsingin Pörssi”) järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutuksen nojalla ostotarjouksella hankittavista osakkeista maksettavan vastikkeen tulee perustua yhtiön osakkeen hintaan julkisessa kaupankäynnissä siten, että hankittavien osakkeiden vähimmäishinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana ja enimmäishinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Helsingin Pörssin ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi tai käytettäväksi yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Osakkeet voidaan edellä mainittujen tarkoitusten toteuttamiseksi pitää yhtiöllä, luovuttaa tai mitätöidä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä ehdoista. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Valtuutusta ei ollut käytetty 31.12.2011 mennessä.

Lisäksi yhtiökokous 2011 valtuutti hallituksen päättämään enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen tai se on perusteltua yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksamisen tai yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamiseksi. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamisen yhteydessä. Uusia osakkeita annettaessa osakkeiden merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiön omia osakkeita luovutettaessa merkitään osakkeesta maksettava määrä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus päättää muista osakeanteihin liittyvistä seikoista. Osakeantivaltuutus on voimassa 31.5.2012 saakka. Valtuutusta ei ollut käytetty 31.12.2011 mennessä.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistivat vuoden 2011 lopussa 512 605 (471 621) Kemira Oyj:n osaketta eli 0,33 % (0,30 %) osakkeista ja äänistä (sisältäen oman, lähipiirin ja määräysvalta-yhteisöjen omistuksen). Toimitusjohtaja Harri Kerminen omisti 205 577 osaketta 31.12.2011 (181 357). Yhtiön hallituksen jäsenet eivät ole osakepalkkiojärjestelmän piirissä. Konsernin johtoryhmien jäsenet, lukuun ottamatta toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, omistivat 31.12.2011 yhteensä 348 777 Kemiran osaketta

(485 644), mikä vastasi 0,22 (0,31) prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä, sisältäen oman, lähipiirin ja määräysvaltayhteisöjen omistuksen. Kemiran internetsivuilla osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat on nähtävillä ajantasainen tieto hallituksen ja johdon osakeomistuksista.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	2011	2010	2009	2008	2007
TULOSLASKELMA JA KANNATTAVUUS					
Liikevaihto, milj. e ¹⁾	2 207	2 161	1 970	2 833	2 810
Liikevoitto, milj. e ²⁾	158	156	110	74	143
% liikevaihdesta	7	7	6	3	5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta, milj. e ^{1) 2)}	31	9	-5	-3	2
Rahoituskulut (netto), milj. e ¹⁾	21	27	38	69	52
% liikevaihdesta	1	1	2	2	2
Korkokate ^{1) 2)}	12	10	5	4	6
Voitto ennen veroja, milj. e ¹⁾	168	138	67	2	93
% liikevaihdesta	8	6	3	0	3
Tilikauden voitto (emoyhtiön omistajien osuus), milj. e ¹⁾	136	111	54	-2	64
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI), %	9	7	7	4	8
Oman pääoman tuottoprosentti (ROE), %	10	9	7	0	6
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %	11	10	8	3	7
Tutkimus- ja kehittämiskulut, milj. e ¹⁾	40	42	37	71	66
% liikevaihdesta	2	2	2	3	2
RAHAVIRTA					
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. e	178	133	288	90	172
Luovutustulot käyttöomaisuuden ja tytäryritysten myynnistä, milj. e	137	-6	2	254	-
Investoinnit, milj. e	201	107	86	342	321
% liikevaihdesta	9	5	3	12	11
Rahavirta ennen rahoitusta, milj. e	115	169	202	3	-149
Rahavirtatuotto sijoitetulle pääomalle (CFROI), %	8	6	12	4	8
TASE JA VAKAVARAISSUUS					
Pitkäaikaiset varat, milj. e	1 846	1 862	1 886	1 906	1 877
Oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus), milj. e	1 358	1 340	1 250	963	1 072
Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus, milj. e	1 371	1 366	1 269	976	1 087
Vieras pääoma, milj. e	1 306	1 178	1 548	1 884	1 741
Taseen loppusumma, milj. e	2 677	2 544	2 817	2 860	2 828
Korolliset nettovelat, milj. e	516	536	676	1 049	1 003
Omavaraisuusaste, %	51	54	45	34	39
Velkaantuneisuus (gearing), %	38	39	53	107	92
Korolliset nettovelat / käyttökate	2,0	1,9	2,5	4,3	3,2
HENKILÖMÄÄRÄ					
Henkilökunta keskimäärin	5 006	5 608	8 843	9 954	10 008
josta Suomessa	1 145	1 241	1 929	2 659	3 033
VALUUTTAKURSSIT					
Tärkeimmät valuuttakurssit (31.12.)					
USD	1,294	1,336	1,441	1,392	1,472
SEK	8,912	8,966	10,252	10,870	9,442
BRL	2,416	2,217	2,511	3,244	2,583

¹⁾ Vuoden 2010 ja 2009 tunnusluvut on esitetty ilman Tikkurilan vaikutusta.

²⁾ Osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään rahoitusserien jälkeen.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	2011	2010	2009	2008	2007
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT					
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, laimentamaton, e ^{1) 3)}	0,89	0,73	0,40		
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e ^{1) 3)}	0,89	4,23	0,61	-0,01	0,48
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, laimennettu, e ^{1) 3)}	0,89	0,73	0,40		
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e ^{1) 3)}	0,89	4,23	0,61	-0,01	0,48
Liiketoiminnan rahavirta / osake, e ^{1) 3)}	1,17	0,88	2,13	0,68	1,29
Osinko/osake, e ^{1) 2) 3) 4)}	0,53	0,48	0,27	0,23	0,45
Osinkosuhte ^{1) 2) 3) 4)}	59,4	65,7	44,3	-1 634,2	95,2
Efektiivinen osinkotuotto/osake, % ^{1) 2) 4)}	5,8	4,1	2,6	4,2	3,5
Oma pääoma/osake, e ¹⁾	8,94	8,83	8,25	7,94	8,85
Hinta / osakekohtainen tulos (P/E) ^{1) 3)}	10,28	16,01	17,14	-388,28	27,41
Hinta / oma pääoma per osake ^{1) 3)}	1,03	1,33	1,26	0,75	1,63
Hinta / liiketoiminnan rahavirta per osake ^{1) 3)}	7,85	13,34	4,87	7,98	10,14
Osingonjako, milj. e ^{2) 4)}	80,6	72,8	41,0	30,3	60,6
OSAkkeen VAIHTO JA KAUPANKÄYNTI					
Osakkeen hinta, ylin, e ³⁾	12,67	13,19	11,63	13,43	17,45
Osakkeen hinta, alin, e ³⁾	7,80	7,89	3,87	4,93	11,92
Osakkeen hinta, keskimäärin, e ³⁾	10,49	10,15	7,64	7,91	14,93
Osakkeen hinta vuoden lopussa, e ³⁾	9,18	11,70	10,39	5,40	13,09
Osakkeen vaihto (1000 kpl)	109 013	115 850	83 792	117 397	151 643
Osuus osakekannasta, %	70	75	54	97	125
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. e	1 395,6	1 775,3	1 574,0	719,9	1 745,1
OSAkepääoman KOROTUKSET					
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1000) ¹⁾	151 994	151 697	134 824	121 191	121 164
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu (1000) ¹⁾	152 152	152 017	135 085	121 191	121 194
Osakemäärä 31.12., laimentamaton (1000) ¹⁾	152 030	151 735	151 488	121 191	121 191
Osakemäärä 31.12., laimennettu (1000) ¹⁾	152 030	152 055	151 748	121 191	121 191
Osakkeiden lisäykset (1000)	295	247	30 298	-	203
Osakepääoma, milj. e	221,8	221,8	221,8	221,8	221,8
Osakepääoman lisäykset - osakeoptiot, milj. e	-	-	-	-	0,2

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia osakkeita.

²⁾ Vuoden 2010 aikana jaetun vuoden 2009 osinkojen rahamäärä oli 41,0 milj. e (0,27 e/osake). Lisäksi annettiin Tikkurilan osakkeina yhteensä 599,3 milj. e (3,95 e/osake). Kemira jakoi osakkeenomistajilleen osinkona 37 933 097 Tikkurilan osaketta jonka hankintahinta oli 15,80 euroa/osake. Osakkeenomistajille jaettiin osinkona jokaista omistamaansa neljää Kemiran osaketta kohden osinkona yksi Tikkurilan osake. Osakeperusteiset tunnusluvut on laskettu rahaosingon mukaan.

³⁾ Osakeantioikaistu.

⁴⁾ Osinko vuodelta 2011 on hallituksen ehdotus osingoksi.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

OSAKEKOHTAINEN TULOS (EPS)

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta
Keskimääräinen osakemäärä

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta, käyttöpääoman muutoksen jälkeen ennen investointeja

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA / OSAKE

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta
Keskimääräinen osakemäärä

OSINKO / OSAKE

Tilikaudelta jaettu osinko
Osakkeiden lukumäärä 31.12.

OSINKOSUHDE

Osakekohtainen osinko x 100
Osakekohtainen tulos (EPS)

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO / OSAKE, %

Osakekohtainen osinko x 100
Osakkeen hinta 31.12.

OMA PÄÄOMA / OSAKE

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 31.12.
Osakkeiden lukumäärä 31.12.

OSAKKEEN HINTA KESKIMÄÄRIN

Osakkeen vaihto euroa vuodessa
Osakkeen vaihto kpl vuodessa

HINTA / OSAKEKOHTAINEN TULOS (P/E)

Osakkeen hinta 31.12.
Osakekohtainen tulos (EPS)

HINTA / OMA PÄÄOMA PER OSAKE

Osakkeen hinta 31.12.
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma per osake

HINTA / LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA PER OSAKE

Osakkeen hinta 31.12.
Liiketoiminnan rahavirta per osake

OSAKKEIDEN VAIHDON OSUUS OSAKEKANNASTA, %

Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä x 100
Keskimääräinen osakemäärä

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

KOROLLISET NETTOVELAT

Korolliset velat - rahavarat

OMAVARAISUUSASTE, %

Oma pääoma x 100
Taseen loppusumma - saadut ennakot

VELKAANTUNEISUUS

Korolliset nettovelat x 100
Oma pääoma

KORKOKATE

Liikevoitto + poistot, arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset
Nettorahoituskulut

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROI), %

(Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut) x 100
(Taseen loppusumma - korottomat velat)¹⁾

OMAN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROE), %

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto x 100
Emoyhtiön omistajille kuuluvat oma pääoma¹⁾

RAHAVIRTATUOTTO SIJOITETULLE PÄÄOMALLE (CFROI), %

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta x 100
(Taseen loppusumma - korottomat velat)¹⁾

SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROCE), %

Liikevoitto + osuus osakkuusyritysten tuloksista x 100
Sidottu pääoma^{1) 2)}

PÄÄOMAN KIERTONOPEUS

Liikevaihto
Sidottu pääoma^{1) 2)}

KOROLLISET NETTOVELAT / KÄYTTÖKATE

Korolliset nettovelat
Liikevoitto + poistot, arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset

NETTORAHOITUSKUSTANNUS, %

(Nettorahoituskulut - osinkotuotot - valuuttakurssierot) x 100
Korolliset nettovelat¹⁾

¹⁾ Keskimäärin

²⁾ Sidottu pääoma = Valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

ja valmiit aineettomat hyödykkeet + käyttöpääoma + osakkuusyrityssijoitukset

KONSERNIN TULOSLASKELMA (IFRS)

(Milj. e)

	Liite	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
JATKUVAT TOIMINNOT			
Liikevaihto	2	2 207,2	2 160,9
Liiketoiminnan muut tuotot	3	22,5	25,4
Liiketoiminnan kulut	4, 5	-1 970,1	-1 920,6
Poistot ja arvonalentumiset	6, 12	-101,3	-109,6
Liikevoitto		158,3	156,1
Rahoitustuotot	7	10,8	6,9
Rahoituskulut	7	-33,1	-33,7
Kurssierot	7	1,4	-0,6
Rahoituskulut, netto	7	-20,9	-27,4
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista	2, 8	31,0	9,2
Voitto ennen veroja		168,4	137,9
Tuloverot	9	-28,1	-22,0
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		140,3	115,9
LOPETETUT TOIMINNOT			
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	10	-	531,0
Tilikauden voitto		140,3	646,9
Tilikauden voiton jakautuminen jatkuvista toiminnoista			
Emoyhtiön omistajille		135,6	110,9
Määräysvallattomille omistajille		4,7	5,0
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		140,3	115,9
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, e			
Jatkuvat toiminnot, laimentamaton ja laimennettu	11	0,89	0,73
Lopetetut toiminnot, laimentamaton ja laimennettu	11	-	3,50
Osakekohtainen tulos		0,89	4,23

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (IFRS)

(Milj. e)

	Liite	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
Tilikauden voitto		140,3	646,9
Muut laajan tuloksen erät			
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-24,1	16,9
Muuntoerot		-4,6	71,5
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus		0,4	-11,3
Rahavirran suojaus		-14,5	12,2
Muut muutokset		0,0	-0,6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	9, 19	-42,8	88,7
Tilikauden laaja tulos		97,5	735,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		93,8	729,4
Määräysvallattomille omistajille		3,7	6,2
Tilikauden laaja tulos		97,5	735,6

KONSERNIN TASE (IFRS)

(Milj. e)

	Liite	31.12.2011	31.12.2010
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Liikearvo	12	606,0	607,9
Muut aineettomat hyödykkeet	13	67,5	75,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	656,0	661,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	8	158,8	139,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat	15, 16	256,5	284,7
Laskennalliset verosaamiset	22	47,3	43,7
Muut pitkäaikaiset varat		9,7	10,3
Saamiset etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	23	44,3	39,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 846,1	1 861,8
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	17	228,2	202,8
Korolliset saamiset	16, 18	0,5	0,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16, 18	391,2	380,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		24,7	6,9
Rahavarat	29	185,8	91,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä		830,4	681,9
Varat yhteensä		2 676,5	2 543,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	19		
Osakepääoma		221,8	221,8
Muu oma pääoma		1 136,7	1 118,1
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		1 358,5	1 339,9
Määräysvallattomien omistajien osuus		12,3	25,9
Oma pääoma yhteensä		1 370,8	1 365,8
PITKÄAIKAISET VELAT			
Korolliset velat	16, 20, 21	464,5	499,1
Laskennalliset verovelat	22	86,5	99,5
Eläkevelvoitteet	23	52,4	55,2
Varaukset	24	50,3	54,7
Pitkäaikaiset velat yhteensä		653,7	708,5
LYHYTAIKAISET VELAT			
Korolliset velat	16, 20, 21	237,1	128,3
Ostovelat ja muut velat	16, 25	383,8	316,6
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		24,8	14,7
Varaukset	24	6,3	9,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä		652,0	469,4
Velat yhteensä		1 305,7	1 177,9
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 676,5	2 543,7

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

(Milj. e)

	Liite	2011	2010 ²⁾
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tilikauden voitto		140,3	641,9
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	6	101,3	114,3
Tuloverot	9	28,1	24,0
Rahoituskulut, netto	7	20,9	29,0
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista	7	-31,0	-9,2
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity rahavirtaa		-27,0	-546,7
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		232,6	253,3
Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-24,6	-33,6
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-35,5	-65,8
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		57,4	36,0
Käyttöpääoman muutos		-2,7	-63,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		229,9	189,9
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-34,1	-39,8
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		7,5	6,1
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja tappiot		10,5	-0,3
Saadut osingot		1,3	0,1
Maksetut välittömät verot		-37,4	-22,9
Liiketoiminnan nettorahavirta		177,7	133,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	26	-	-31,6
Investoinnit muihin osakkeisiin		-102,8	-0,4
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-98,3	-75,2
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)		1,6	148,8
Luovutustulot tytäryritysten myynnistä vähennettynä myyntihetken rahavaroilla ¹⁾	26	1,7	-20,0
Pääomanpalautukset osakkuusyrityksiltä		11,7	-
Luovutustulot muiden osakkeiden myynnistä		96,9	-
Luovutustulot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä		26,8	13,9
Investointien nettorahavirta		-62,4	35,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)		16,0	101,7
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)		-103,3	-72,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)		154,6	-330,2
Maksetut osingot		-77,8	-45,2
Määräysvallattomien omistusosuuden hankinta		-13,2	-
Muut rahoituserät		-0,5	-13,0
Rahoituksen nettorahavirta		-24,2	-359,2
Rahavarojen muutos		91,1	-190,6
Rahavarat tilikauden lopussa		185,8	91,8
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-2,9	-7,8
Rahavarat tilikauden alussa		91,8	274,6
Rahavarojen muutos		91,1	-190,6

¹⁾ 1-12/2010 sisältää Tikkurilan mukana siirtyneet rahavarat sekä Tikkurilan suorittaman lainan takaisinmaksun.

²⁾ Sisältää Tikkurilan 25.3.2010 saakka.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (IFRS)

(Milj. e)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2010	221,8	257,9	95,8	196,3	-79,9	-25,9	583,6	1 249,6	19,2	1 268,8
Tilikauden voitto							641,9	641,9	5,0	646,9
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen			29,1		58,6		-0,2	87,5	1,2	88,7
Tilikauden laaja tulos			29,1		58,6		641,7	729,4	6,2	735,6
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako ¹⁾							-640,3	-640,3	-4,2	-644,5
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmiin kuuluville						1,7		1,7		1,7
Osakeperusteinen palkitseminen							-0,3	-0,3		-0,3
Muutokset yritysjärjestelyjen yhteydessä							-0,2	-0,2	4,7	4,5
Siirrot omassa pääomassa			0,1				-0,1	0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			0,1			1,7	-640,9	-639,1	0,5	-638,6
Oma pääoma 31.12.2010	221,8	257,9	125,0	196,3	-21,3	-24,2	584,4	1 339,9	25,9	1 365,8
Oma pääoma 1.1.2011	221,8	257,9	125,0	196,3	-21,3	-24,2	584,4	1 339,9	25,9	1 365,8
Tilikauden voitto							135,7	135,7	4,6	140,3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen			-38,6		-3,3			-41,9	-0,9	-42,8
Tilikauden laaja tulos			-38,6		-3,3		135,7	93,8	3,7	97,5
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako							-73,0	-73,0	-4,8	-77,8
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmiin kuuluville						1,9		1,9		1,9
Osakeperusteinen palkitseminen							-0,9	-0,9		-0,9
Muutokset yritysjärjestelyjen yhteydessä							-2,9	-2,9	-12,5	-15,4
Siirrot omassa pääomassa			2,9				-2,9	0,0		0,0
Muut muutokset							-0,3	-0,3		-0,3
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			2,9			1,9	-80,0	-75,2	-17,3	-92,5
Oma pääoma 31.12.2011	221,8	257,9	89,3	196,3	-24,6	-22,3	640,1	1 358,5	12,3	1 370,8

¹⁾ Vuoden 2010 aikana jaetun osingon yhteismäärä oli 640,3 milj. e, josta käteisosinkoa 41,0 milj. e. Lisäksi annettiin 599,3 milj. e Tikkurilan osakkeina.

Konsernin liitetiedot

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Kemira on kansainvälinen kemian konserni, jolla on neljä segmenttiä: Paper, Municipal & Industrial, Oil & Mining, sekä Muut. Konsernin keskeisiä asiakkaita ovat runsaasti vettä kuluttavat teollisuudenalat. Kemira tarjoaa veden laadun ja määrän hallintaratkaisuja, joilla lisätään asiakkaiden energia-, vesi- ja raaka-ainetehokkuutta. Kemiran visiona on olla johtava vesikemian yhtiö.

Konsernin emoyritys on Kemira Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki, kotimaa Suomi ja sen rekisteröity osoite on Porkkalankatu 3, 00180 Helsinki. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.kemira.com. Kemira Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 8.2.2012 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Yhtiökokouksella on oikeus muuttaa tilinpäätöstä sen hyväksymisen jälkeen.

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen kansainvälisiä IASB:n (International Accounting Standards Board) julkaisemia IAS- ja IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintahintoihin perustuen, ellei alla olevissa laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Käypään arvoon on arvostettu mm. myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sekä osakeperusteiset maksut niiden myöntämishetkellä. Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toimintavaluutta. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

MUUTOKSET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISSA JA ESITETTÄVISSÄ TIEDOISSA

Käyttöön otetut uudet standardit ja standardien muutokset sekä tulkinnat

Konserni on noudattanut vuoden 2011 alusta alkaen alla mainittuja voimaan tulleita standardeja, niiden muutoksia sekä tulkintoja. Näillä ei ollut merkittävää vaikutusta vuoden 2011 konsernitilinpäätökseen.

- Uudistettu IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä*: Uudistettu standardi selventää lähipiirin määrittelyä lähipiirisuhteen tunnistamisen helpottamiseksi, erityisesti huomattavan vaikutusvallan ja yhteisen määräysvallan tapauksissa. Tiedot julkiseen valtaan sidoksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset ovat muuttuneet.
- Muutos IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu*: Muutos liittyy muussa kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaluutassa olevien osakkeita koskevien optioiden, merkintäoikeuksien tai muiden oikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpitokäsittelyyn (luokitteluun).
- Muutokset IFRIC 14:ään *IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuus-erän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys - Etukäteen suoritettut vähimmäis-rahastointivaatimukseen perustuvat maksut*: Muutettu tulkinta sallii tiettyjen vapaaehtoisten etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvien maksujen merkitsemisen varoiksi taseeseen.
- *IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla*: Tulkinta selventää kirjanpitokäsittelyä tapauksessa, jossa yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeeseen oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen kuolettaakseen rahoitusvelan joko osittain tai kokonaan.
- *IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Improvements to IFRSs -muutokset, toukokuu 2010)*: Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä seitsemää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta eivät ole merkittäviä.

Konsernin liitetiedot

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, jo julkistettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- Muutokset IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset lisäävät rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämisen läpinäkyvyyttä ja parantavat tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- Muutokset IAS 12:een *Tuloverot** (voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset koskevat laskennallisten verojen kirjaamiseen liittyvää taustaoletusta. Muutosten mukaan tiettyjen käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien, kuten sijoituskiinteistöjen, kirjanpitoarvon oletetaan jatkossa kertyvän lähtökohtaisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- Muutokset IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen** (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutokset vaikuttavat vain Kemiran konsernitilinpäätökseen esittämiseen.
- Muutos IAS 19:ään *Työsuhde-etuudet** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Jatkossa kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan, ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Olemassa olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11 painottaa yhteisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisyritysten raportoinnissa on käytettävä jatkossa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 12 kokoaa yhteen tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Nämä liittyvät erilaisiin osuuksiin muissa yhteisöissä, ml. osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhteisöt. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määritelmä. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IFRIC 20 *Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Tulkinta ohjeistaa avolouhinnan tuotantovaiheen pintakerroksen poistamismenojen kirjanpitokäsittelyä silloin, kun toimenpiteestä seuraa kahdenlaista hyötyä: toisaalta saadaan malmia vaihto-omaisuuden tuottamiseen ja

Konsernin liitetiedot

toisaalta parannetaan pääsyä siihen ainekseen, jota tullaan louhimaan tulevina kausina. Tulkinnalla ei ole vaikutusta Kemiran konsernitilinpäätökseen.

- Muutokset IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutettu standardi edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden perusteella voidaan arvioida nettotamisjärjestelyjen vaikutuksia yhteisön taseeseen. Muutosten edellyttämät liitetiedot tulee esittää takautuvasti. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- Muutokset IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa** (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset selventävät taseen rahoitusvarojen ja -velkojen nettotamista koskevan sääntelyn vaatimuksia. Muutettua standardia tulee soveltaa takautuvasti. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (IASB on lykännyt standardin tulemaan voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla (aiemmin 1.1.2013)): Uusi standardi julkaistaan kolmessa vaiheessa ja sen on tarkoitus korvata nykyisin voimassa oleva IAS 39 *Rahoitusvarat: kirjaaminen ja arvostaminen*. Ensimmäisen vaiheen muutokset koskevat rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, kirjaamista ja arvostamista. Rahoitusvarojen erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostustavan perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta suurin osa IAS 39:n säännöksistä on siirtynyt uuteen standardiin sellaisenaan. Konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia.

KONSOLIDOINTI JA TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen lisäksi sen tytäryritykset. Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset, joissa konsernilla on oikeus määrätä talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Myös potentiaalisen määräysvallan olemassaolo on huomioitu silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Myydyt yhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa, ja vuoden aikana hankitut yhtiöt siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan.

Kaikki konserniyritysten väliset liiketapahtumat on eliminoitu. Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta, merkitään taseeseen liikearvoksi. Jos vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, erotus kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Tilikauden tulos sekä muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksensa ylittävältä osalta.

Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulovaikutteisesti.

Yritysjärjestelyihin, jotka ovat toteutuneet ennen 1.1.2010, on sovellettu aiemmin voimassa olleita sääntöjä.

OSAKKUUSYRITYKSET

Konsernin osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta (omistusosuus 20 - 50 %). Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden

Konsernin liitetiedot

mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistusosuuden mukaisesti ja esitetty tuloslaskelmassa omana eräänään liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyrityksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen.

YHTEISYRITYKSET

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on yhteinen määräysvalta toisten osapuolten kanssa. Ne on yhdistetty konsernitilinpäätökseen konsernin suhteellisen omistusosuuden mukaan rivi riviltä. Konsernin osuus yhteisyrityksen yksittäisistä tuotto-, kulu-, omaisuus- ja velkaeristä sekä sen rahavirroista yhdistellään konsernitilinpäätöksen vastaaviin eriin.

ULKOMAISET TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätöksissä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskimääräisiä valuuttakursseja ja taseet tilinpäätöspäivän valuuttakursseja käyttäen. Tilikauden tuloksen ja muun laajan tuloksen erien muuntaminen eri kursseilla kuin taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos esitetään muissa laajan tuloslaskelman erissä. Hankittujen ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisu ja liikearvo on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssieja käyttäen.

Konsernin ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoituksien suojauksesta kerrotaan laadintaperiaatteiden kappaleessa "suojauslaskenta". Suojauslaskennassa lainojen ja johdannaissopimusten kurssivoitot ja -tappiot on kohdistettu konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan tytäryritysten vahvistettujen taseiden mukaisten omien pääomien muuntamisesta syntyneitä kurssieroja vastaan. Nämä suojauslaskennan kurssierot esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Muut oman pääoman muuntoerot on esitetty muissa laajan tuloksen erissä lisäyksenä ja vähennyksenä. Kun määräysvalta tytäryrityksessä menetetään, kertyneet muuntoerot siirretään tuloslaskelmaan osaksi myyntivoittoa tai – tappiota.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Konserniyritykset muuntavat omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat toimintavaluutukseen tapahtumapäivän kurssieja käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja ei-monetaariset erät käyttäen tapahtumapäivän kurssieja. Liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuin. Rahoitukseen ja konsernin kokonaisposition suojaamiseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa. Tytäryhtiöt suojaavat lähinnä valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja, joiden suojausinstrumentteina käytetään pääsääntöisesti finanssiahallinnon kanssa tehtyjä valuuttatermiinejä. Tytäryrityksien suojaustapahtumien vaikutukset näkyvät liiketoimintayksikköjen liikevaihdon ja ostojen oikaisuna.

LIKEVAIHTO

Liikevaihto sisältää myytyjen tuotteiden ja toimitettujen palveluiden kokonaislaskutusarvon, josta on vähennetty oikaisuerinä myynnin välilliset verot, käteisalennukset ja valuuttamääräisten myyntisaamisten kurssierot.

MYNNIN TULOUTUSPERIAATTEET

Myyntituotot tavaroiden myynnistä kirjataan tuloslaskelmaan, kun tavaroiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Konsernin palvelujen ja vuokratuottojen osuus liikevaihdosta ei ole olennainen.

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Eläkejärjestelyt on yleensä hoidettu eläkevakuutusyhtiössä tai erillisessä eläkesäätiössä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritusvelat kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota suoritus koskee.

Konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velka (tai saaminen), jonka määrä lasketaan velvoitteiden nykyarvon ja varojen käypien arvojen erotuksena. Lisäksi nettovelassa huomioidaan mahdollisten kirjaamattomien takautuviin työsuorituksiin perustuvien menojen sekä vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden vaikutus. Eläkevelvoitteet on laskettu siten, että kertynyt etuus on jaksotettu palvelusajalle ennakoi tuun etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluiksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten

Konsernin liitetiedot

joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Ellei maassa ole syviä joukkovelkakirjamarkkinoita, käytetään valtion joukkovelkakirjojen tuotto-oletusta.

Vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamiseen on sovellettu putkimenetelmää. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konsernilla on useita omana pääomana maksettaviksi luokiteltuja osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä. Osakepalkkiojärjestelmien etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan tasaisesti henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan oikeuksien syntymisjaksojen aikana. Oletus lopullisesta osakkeiden ja niihin liittyvien rahasuoritusten määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä. Liitetiedoissa 5 ja 32 on kuvattu järjestelmää ja sen arvostustekijöitä.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävien hyödykkeiden hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta tai rakentamisesta johtuvat vieraan pääoman menot, mikäli aktivointiehdot täyttyvät.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot sisältävät kunkin yhtiön verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutokset. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin, kirjataan ne kyseisiin eriin.

Laskennallinen verosaaminen ja -velka on laskettu väliaikaisista eroista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verosaamiset mm. kertyneistä tappioista sisältyvät tilinpäätökseen vain siihen määrään asti kuin kyseiselle veroyksikölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa tulevaisuudessa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Laskennallista verovelkaa ja -saamista laskettaessa on käytetty tilinpäätöksen laatimishetkellä voimassa olevia tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET JA AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Tutkimustoiminnan menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden pohjalta voidaan laatia suunnitelmat uusista tai olennaisesti parannetuista tuotteista tai prosesseista, jotka ovat kaupallisesti ja teknisesti käyttökelpoisia, ja konsernilla on riittävät voimavarat kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen. Pääosa konsernin kehittämismenoista ei täytä edellä mainittuja aktivointiedellytyksiä ja ne kirjataan kuluksi. Aktivoidut kehittämismenot esitetään omana eränään ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 8 vuodessa.

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy mm. tietokoneohjelmistoja ja –lisenssejä sekä yrityskauppojen yhteydessä hankittuja tuotemerkkejä ja asiakaskantoja.

Liikearvo muodostuu yrityskaupan yhteydessä. Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet (joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika) on arvostettu taseessa poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajaton taloudellinen vaikutusaika liikearvoa lukuun ottamatta.

Poistot on laskettu tasapoistoina kohteiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Tavallisimmat konsernin laskentaperiaatteiden mukaiset poistoajat ovat:

• koneet ja kalusto	3-15 vuotta
• rakennukset ja rakennelmat	25 vuotta
• aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

Omaisuserän jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa. Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin. Ehdot täyttävän omaisuserän hankkimisesta tai rakentamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot

Konsernin liitetiedot

aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Säännöllisin määräajoin suoritettavista suurista ja perinpohjaisista tarkastuksista tai kunnossapidoista johtuvat menot käsitellään investointeina ja joiden hankintamenot poistetaan vaikutusaikanaan. Käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

JULKISET AVUSTUKSET

Investointeihin saadut julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisenä käyttöaikana. Tutkimustoimintaan saadut avustukset kirjataan kulujen vähennykseksi.

VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin ollessa vuokralle ottajana rahoitusleasingsopimuksiksi luokitellaan aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista.

Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut hyödykkeet merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Nämä hyödykkeet ja niihin liittyvät vuokravaihto- ja korollisia velkoja. Rahoitusleasingsopimusten osalta tuloslaskelmassa esitetään leasingomaisuuden poistot ja velasta aiheutuneet korkokulut.

Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin ollessa vuokralle antajana rahoitusleasingsopimukset kirjataan taseeseen saamisina, ja muiden vuokrasopimusten hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Tulkinnan (IFRIC 4: Miten määritellään sisältääkö järjestelmä vuokrasopimuksen) mukaisesti vuokrasopimuksina käsitellään myös järjestelyt, jotka eivät ole oikeudelliselta muodoltaan vuokrasopimuksia mutta jotka antavat oikeuden käyttää hyödykettä maksua tai toistuvia maksuja vastaan.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden hankintameno on määritetty luonteensa mukaan fifo-menetelmää tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää normaalin toiminta-asteen mukaisen osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myyntikustannukset.

RAHOITUSVARAT, RAHOITUSVELAT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Kun rahoitusvara tai -velka merkitään kirjanpitoon kaupankäyntipäivänään, konserni arvostaa sen hankintamenoon, joka on yhtä suuri kuin siitä annetun tai saadun vastikkeen käypä arvo. Konsernin rahoitusvarat on alkuperäisen kirjaamisen jälkeistä arvostusta varten luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, konsernin myöntämiin lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

Luokka	Rahoitusinstrumentti	Arvostus
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Valuuttatermiinit, valuuttaoptiot, valuutanvaihtosopimukset, korkotermiinit, korkofutuurit, korko-optiot, koronvaihtosopimukset, sähkötermiinit, maakaasujohdannaiset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, sijoitusrahastot, kytketyt johdannaiset	Käypä arvo
Lainat ja saamiset	Pitkäaikaiset lainasaamiset, pankkitalletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset	(Jaksotettu) Hankintameno
Myytävissä olevat rahoitusvarat	Osakkeet, joukkovelkakirjasijoitukset	Käypä arvo

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo on rahamäärä, johon omaisuuserä voidaan vaihtaa tai jolla velka voidaan suorittaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan

Konsernin liitetiedot

riippumattomien osapuolten välillä. Ne johdannaisten, joihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin. Nämä kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen luokkaan. Taseessa erät esitetään siirtosaamisissa ja siirtoveloissa. Käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti tapahtumahetkellään rahoituseriin.

Lainat ja muut saamiset

Lainoihin ja saamisiin sisältyy pitkäaikaisia saamisia, jotka on arvostettu jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen korkokannan menetelmää käyttäen ottaen huomioon mahdolliset arvonalentumiset.

Myytävikissä olevat rahoitusvarat

Myytävikissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, jos käyvän arvon katsotaan olevan luotettavasti määritettävissä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa käyvän arvon rahastossa verovaikutuksella oikaistuna. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään tuloslaskelmaan luokittelun oikaisuina silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät pörssinoteerattujen yhtiöiden osakkeita, joukkovelkakirjasijoituksia ja muiden noteeraamattomien yritysten osakkeita, joista merkittävien on Pohjolan Voima Oy:n (PVO) ja Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) osakeomistus.

Pohjolan Voima Oy ja sen tytäryhtiö Teollisuuden Voima Oyj muodostavat yksityisen, suomalaisten teollisuus- ja voimayhtiöiden omistaman sähköntuotantokonsernin, joka toimittaa osakkailleen sähköä omakustannushintaan. Pohjolan Voima konserni omistaa ja käyttää mm. kahta ydinvoimalaitosyksikköä Olkiluodossa, Eurajoen kunnassa. Konsernilla on TVO:n A- ja C-sarjojen osakkeita sekä PVO:n A-, B-, C-, E-, G-, H- ja I-sarjojen osakkeita. Eri osakesarjat oikeuttavat eri voimalaitosten tuottamaan sähköön. Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho tai energiaosuutta käytetty, ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

Kemira Oyj:n omistus Pohjolan Voima konsernissa, joka oikeuttaa sähköön valmiista voimalaitoksista, on arvostettu käypään arvoon perustuen sähkön markkinahinnan ja omakustannushinnan erotuksen diskontattuun rahavirtaan. Sähkön markkinahintana on käytetty Pohjoismaisesta sähköpörssistä saatavaa julkista sähkön spot -hintaa. Omakustannushinnat ovat osakesarjakohtaisia. Tulevaisuuden rahavirrat on diskontattu perustuen kuhunkin osakesarjaan liittyvien laitosten odotettuun käyttöaikaan. Diskonttokorkona laskennassa on käytetty keskimääräistä painotettua pääomakustannusta, joka määritetään vuosittain. Rahoitusriskien hallinta -liitetiedossa on käsitelty arvostusolettamusten muutosten vaikutusta käypiin arvoihin.

Se osuus omistuksesta, joka oikeuttaa sähköön Suomessa parhaillaan rakennettavasta ydinvoimalasta arvostettiin vuoden 2008 aikana uudelleen. Aikaisemmissa tilinpäätöksissä nämä osakkeet oli arvostettu hankintahintaan. Vuonna 2008 tehty uudelleenarvostus perustui osakkeiden markkinahintaan, joka tuli määritetyksi toukokuussa 2008 ulkoisella kolmansien osapuolien osakekaupalla. Vuosien 2009-2011 tilinpäätöksissä keskeneräiseen ydinvoimalaan liittyvien osakkeiden arvostusta ei ole muutettu.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä olevat luottolimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä rahoitusinstrumenttien mahdolliset arvonalentumiset. Rahoitusvaran arvonalentuminen kirjataan, kun on toteutunut tapahtuma, jolla on negatiivinen vaikutus sijoituksen tuleviin rahavirtoihin. Arvonalentumisen määrä jaksotettuun hankintamenoön arvostettujen erien osalta on kirjanpitoarvon ja saamisen tulevien rahavirtojen nykyarvon erotus. Diskonttauksessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Käypään arvoon arvostetuissa erissä käypä arvo määrää arvonalentumisen. Arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Konserni myy tietyt myyntisaamisensa rahoitusyhtiöille sopimuksessa määriteltynä limiittien puitteissa. Myyntiin saamiin liittyvä luottoriski ja sopimusperusteiset oikeudet kyseisiin rahoitusvaroihin siirtyvät myyntihetkellä pois konsernilta. Järjestelyyn liittyvät kulut kirjataan rahoituskuluihin.

Konsernin liitetiedot

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Luokka	Rahoitusinstrumentti	Arvostus
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Valuuttatermiinit, valuuttaoptiot, valuutanvaihtosopimukset, korkotermiinit, korkofutuurit, korko-optiot, koronvaihtosopimukset, sähkötermiinit, maakaasujohdannaiset, kytketyt johdannaiset	Käypä arvo
Muut rahoitusvelat	Lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat, eläkelainat, ostovelat	(Jaksotettu) Hankintameno

Johdannaiset

Valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisten, sijoitusrahastojen sekä julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot saadaan toimivilta markkinoilta tilinpäätöshetken hintanoteerauksen perusteella. Muiden käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien arvo määritellään arvonmäärittymallien avulla rahoitusmarkkinoilta saatavan tiedon perusteella. Konserni käyttää arvonmäärittymiseen treasuryhallintajärjestelmään syötettyjen markkinatietojen perusteella laskettuja arvoja.

Valuuttatermiinien arvonmuutokset lasketaan arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöshetken termiinikursseihin ja vertaamalla niitä termiinien tekohetken termiinikurssien kautta laskettuihin vasta-arvoihin. Valuuttaoptioiden käyvät arvot lasketaan valuuttaympäristöön mukautetun Black & Scholesin optioiden arvostusmallia käyttäen. Arvostuksessa tarvittavat tiedot, kuten kohdevaluutan valuuttakurssi, sopimuskurssi, volatilitiiteetti ja riskitön korkokanta perustuvat julkiseen markkinainformaatioon. Korkojohdannaisten käyvät arvot määritellään käyttämällä vastaavanlaisten instrumenttien tilinpäätöspäivän markkina-arvoja. Muut johdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan.

Kaikki tilinpäätöshetkellä avoinna olevat johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Konsernitiilinpäätöksessä avoimien johdannaissopimusten arvostustulokset on pääsääntöisesti kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernin kytkettyjen johdannaisten määrä on vähäinen.

Muut rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin saatujen nettovarojen arvoon vähennettynä välittömillä kuluilla. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan taseeseen jaksotettuun hankintamenoon, ja saatujen nettovarojen ja lainanlyhennyksen erotus kirjataan korkokuluksi lainan juoksuaikana.

SUOJAUSLASKENTA

IAS 39:n mukainen suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käypä arvo kumoaa kokonaisuudessaan tai osittain suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Suojauslaskentaa sovelletaan korkoriskin ja ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen valuuttariskin sekä hyödykeriskin suojauksiin. Käytetyt suojauslaskentamallit ovat rahavirtojen suojaus ja ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus.

Rahavirtojen suojaukset

Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan rahavirtojen vaihtelulta, joka johtuu taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvän riskin toteutumisesta. Suojausinstrumentteina rahavirran suojauksessa käytetään korko- ja hyödykejohdannaissia. IAS 39:n määrittelemää rahavirtojen suojauslaskentaa sovelletaan konsernissa valikoituihin suojauskohteisiin. Rahavirtojen suojaukseen liittyvät johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa verovaikutuksella oikaistuna, kun ne täyttävät suojauslaskennan ehdot ja kun suojauslaskenta on tehokasta. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Johdannaiset, joiden osalta ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

Ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta suojataan kurssimuutoksilta pitkäaikaisilla valuuttamääräisillä lainoilla sekä termiini- ja valuutanvaihtosopimuksilla. Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen ehdot täyttävien suojausinstrumenttien käyvän arvon tehokkaan osuuden arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään konsernin oman pääoman muuntoeroissa verovaikutuksella oikaistuna. Käytettäessä valuuttatermiinejä suojaussuhteen arvonmuutoksen ulkopuolelle jätettävä korkoero kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Nettosijoituksen suojauksesta

Konsernin liitetiedot

johtuvat voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan. Tehottoman suojauksen osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Suojauksen tehokkuutta seurataan IAS 39:n vaatimalla tavalla. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin käyvän arvon muutos kumoaa suojattavan erän rahavirtojen muutokset 80–125 -prosenttisesti. Tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuus testataan uudelleen jokaisena tilinpäätöshetkenä.

Suojauslaskenta lakkautetaan, kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut ja oman pääoman erissä esitetyt voitot tai tappiot siirretään tuloslaskelmaan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli suojattava kohde myydään tai eräännyy. Niiden johdannaissopimusten, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Konserni on dokumentoinut suojaukseen ryhdyttäessä suojaussuhteen olemassaolon sisältäen tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä tai liiketapahtumasta, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian sekä kuvauksen tehokkuuden arvioinnista.

OMAT OSAKKEET

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine menoineen on esitetty konsernitilinpäätöksessä oman pääoman vähennyksenä.

VARAUKSET

Taseeseen merkitään varaus, kun jonkin aikaisemman tapahtuman seurauksena on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen olemassa oleva velvoite ja on todennäköistä, että siitä aiheutuu vastaisia menoja ja velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan silloin, kun siitä on laadittu yksityiskohtainen, asianmukainen suunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Jos rahan aika-arvon vaikutus on olennainen, varaus diskontataan.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät nettovarot luokitellaan IFRS 5:n mukaan myytävänä oleviksi. Ne arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden käypää arvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

- Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö
- Se on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta, tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai
- Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetetun toiminnon tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä käyttöarvon tai myytäessä saatavan nettomyyntihinnan perusteella. Vuosittaiset arvonalentumistestit tehdään aina liikearvoille ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka eivät ole vielä valmiita käytettäväksi.

Rahavirtaa tuottavaksi yksiköksi on määritelty asiakassegmentti. Asiakassegmenttien taso on segmenttiä seuraava alempi taso. Liikearvon arvonalentuminen testataan vertaamalla asiakassegmenttien kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon. Konsernilla ei ole muita rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo. Liikearvot on kohdistettu asiakassegmenteille.

Konsernin liitetiedot

Asiakassegmenttien kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvona, jonka muodostavat yksikköön tulevat diskonttatut vastaiset rahavirrat. Vastaisia rahavirtoja koskevat arviot perustuvat omaisuuserän jatkuvalla käytöllä ja liiketoimintajohdon viimeisimmille viisivuotisenennusteille. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu olettaen vuosittaisen kasvun olevan nolla. Rahavirta-arviot eivät sisällä omaisuuserien suorituskyvyn parantamisen, investointien tai vastaisten uudelleenjärjestelyjen vaikutuksia. Konsernikeskuksen kulut kohdistetaan strategisille liiketoimintayksiköille käyttökatteen suhteessa.

Arvonalentumistappio kirjataan siinä tapauksessa, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistestien yksityiskohdista on annettu tietoa liitetiedossa 12.

Jos viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut positiivinen muutos kerrytettävästä rahamäärästä tehdyissä arvioissa, peruutetaan aikaisempina vuosina tehty arvonalentumiskirjaus korkeintaan siihen arvoon asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

PÄÄSTÖOIKEUDET

EU:n päästökauppajärjestelmän piirissä on konsernista vain Helsingborgin toimipaikka Ruotsissa. Päästöoikeudet käsitellään hankintameno- ja arvostettavina aineettomina hyödykkeinä. Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet on arvostettu nimellisarvoon (nollan suuruiseksi). Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Konsernin taseessa ei ole päästöoikeuksiin liittyviä eriä, mikäli toteutuneet päästöt alittavat vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien määrän ja päästöoikeuksia ei ole ostettu markkinoilta. Päästöoikeuksista on kerrottu ympäristöriskien ja – vastuiden liitetiedossa 31.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia.

Liikearvon ja muun omaisuuden arvonalentumistestien yhteydessä määritellään tulevia rahavirtoja, jotka perustuvat tärkeimmiltä oletuksiltaan bruttokatetasoihin, diskonttokorkoon ja ennusteiden ajanjaksoon. Huomattava negatiivinen kehitys rahavirtojen toteutumisessa ja korkokehityksessä voi johtaa arvonalentumisen kirjaustarpeeseen.

Konsernin sijoitukset sisältävät noteeraamattomia osakkeita, joista arvoltaan suurin on yhtiön omistus Pohjolan Voima - konsernissa. Käytössä olevat osakkeet on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu sähkön markkinahinnan ja omakustannushinnan erotuksen diskontattuun rahavirtaan. Todellinen käyvän arvon kehitys voi poiketa tehdyistä arvioista mm. sähkön hinnan, ennusteiden ajanjakson tai diskonttauskoron takia.

Etuus pohjaisten eläkevastuiden määrittelemiseen liittyy oletuksia, joiden huomattavat muutokset voivat vaikuttaa eläkevelan ja eläkekulujen suuruuteen. Vakuutusmatemaattiset laskelmat sisältävät johdon antamia oletuksia, kuten eläkesäätiöiden varojen pitkäaikaisen tuotto-oletuksen, diskonttauskoron ja palkankorotus- ja työsuhteiden päättävyysoletukset. Mm. todelliset osakemarkkinoiden hintavaihtelut voivat poiketa oletuksista.

Varausten kirjaaminen tilinpäätökseen edellyttää johdon arviota, koska varauksiin liittyvien velvoitteiden tarkka euromäärä ei ole tilinpäätöstä laadittaessa selvillä.

Verotuksellisiin tappioihin tai muihin eriin liittyvien laskennallisten verosaamisten kirjaamista varten johto arvioi määrän, jonka verran yhtiöille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Todellinen tulokset kehitys voi poiketa arviosta, jolloin muutos vaikuttaa tulevien tilikausien veroihin.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

2. SEGMENTTITIEDOT

KONSERNIN ORGANISAATION KUVAUS

Kemiran liiketoiminta on organisoitu kolmeen tulostavastiin, asiakaskeiseen segmenttiin, jotka keskittyvät vesikemiaan. Paper-segmentti tarjoaa tuotteitaan ja palveluitaan massa- ja paperiteollisuudelle, Municipal & Industrial -segmentti kunnalliseen ja teolliseen vedenpuhdistukseen ja Oil & Mining -segmentti öljy- ja kaivosteollisuudelle.

Kemiran globaalit funktiot huolehtivat sisäisten synergioiden hyödyntämisestä. Funktiot johtavat ja koordinoivat tiettyjä koko yhtiötä koskevia toimintoja, kuten henkilöstö, lakiasiat, logistiikka, ostot, rahoitus, riskienhallinta, sisäinen tarkastus, talous, tietohallinto, tutkimus- ja kehitys, ympäristö ja viestintä. Funktiot on organisoitu globaalisti, ja ne tarjoavat palvelujaan kaikille Kemiran liiketoiminnoille.

Maantieteellisesti Kemiran toiminta on jaettu neljään alueeseen: Pohjois-Amerikka, Etelä-Amerikka, Aasia ja Tyynenmeren alue (APAC) sekä Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka (EMEA). Maantieteellisten alueiden organisaatiot ovat vastuussa yhteisen kustannustehokkaan infrastruktuurin rakentamisesta kaikille liiketoiminnoille.

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Segmentti-informaatio esitetään perustuen konsernin sisäiseen organisaatioon ja raportointirakenteeseen IFRS 8 "Toimintasegmentit" standardin mukaisesti.

Segmenttien varat ja velat käsittävät ne varat ja velat, jotka ovat suoraan tai perustellusti kohdistettavissa segmenteille. Segmenttien varoihin on laskettu aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, osuudet osakkuusyrityksissä, vaihto-omaisuus ja korottomat saamiset. Segmenttien velkoihin sisältyvät lyhytaikaiset korottomat velat.

Siirtohinnoittelussa konserniyhtiöiden välillä on sovellettu markkinaehtoperiaatetta.

Paper

Paper -segmenttiin kuuluu massa- ja paperiteollisuuden kemikaaleja ja tuotekokonaisuuksia, jotka parantavat asiakkaiden kannattavuutta ja raaka-aine- ja energiatehokkuutta sekä tukevat kestävä kehitystä.

Municipal & Industrial

Municipal & Industrial -segmenttiin kuuluu vedenkäsittelykemikaaleja sekä kunnalliseen että teolliseen vedenpuhdistukseen. Vahvuuksia ovat korkeatasoinen prosessiosaaminen sekä laaja valikoima vedenkäsittelykemikaaleja, joita toimitetaan luotettavasti asiakkaillemme.

Oil & Mining

Oil & Mining -segmenttiin kuuluu innovatiivisia kemiallisia erotus- ja prosessiratkaisuja öljy- ja kaivosteollisuudelle, jossa vesi on keskeinen tekijä. Hyödyntämällä osaamista asiakkaat voivat parantaa tehokkuuttaan ja tuottavuuttaan.

Muut

Muut -segmenttiin kuuluu orgaanisten suolojen ja happojen ChemSolutions -liiketoiminta, joka keskittyy palvelemaan asiakkaita elintarvike- ja rehumarkkinoilla sekä lääke- ja kemianteollisuudessa sekä konsernin kustannuksia, joita ei ole veloitettu segmenteiltä (osa tutkimus- ja tuotekehityskustannuksista sekä konsernikeskuksen kustannukset).

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

2011	Paper	Municipal & Industrial	Oil & Mining	Muut	Eliminoinnit	Konserni
Segmentin liikevaihto	973,3	664,7	335,7	233,5		2 207,2
Segmenttien välinen liikevaihto						0,0
Liikevaihto konsernin ulkopuolisilta asiakkailta	973,3	664,7	335,7	233,5		2 207,2
Liikevoitto	79,5	43,7	34,9	0,2		158,3
Rahoituskulut, netto						-20,9
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista						31,0
Voitto ennen veroja						168,4
Tuloverot						-28,1
Tilikauden voitto						140,3
Poistot	-44,8	-30,1	-10,8	-13,6		-99,3
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-1,6	-0,4				-2,0
Muut erät, joihin ei liity rahasuorituksia	-1,8	-2,9	-0,2	1,6		-3,3
Investoinnit	-43,5	-28,8	-9,6	-119,2		-201,1
MUUT SEGMENTTITIEDOT						
Sidottu pääoma segmenteittäin (netto)	761,6	394,8	145,9	371,1		1 673,4
Segmentin varat	918,4	499,1	179,9	279,0		1 876,4
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,1			158,7		158,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat						256,5
Laskennalliset verosaamiset						47,3
Muut sijoitukset						9,7
Saamiset etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä						44,3
Muut varat						97,7
Rahavarat						185,8
Varat yhteensä						2 676,5
Segmentin velat	156,9	104,3	34,1	66,6		361,9
Pitkäaikaiset korolliset velat						464,5
Lyhytaikaiset korolliset velat						237,1
Muut velat						242,2
Velat yhteensä						1 305,7

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Liikevaihto konsernin ulkopuolelta asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan

	Konserni 2011	Jatkuvat toiminnot 2010	Lopetetut toiminnot 2010	Konserni 2010
Suomi, kotipaikkavaltio	315,2	279,5	29,2	308,7
Muu Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	938,2	927,7	77,6	1 005,3
Pohjois-Amerikka	661,5	659,8		659,8
Etelä-Amerikka	164,1	157,2		157,2
Aasia ja Tyynenmeren alue	128,2	136,7	1,4	138,1
Yhteensä	2 207,2	2 160,9	108,2	2 269,1

Pitkäaikaiset varat maantieteellisen sijainnin mukaan

	2011	2010
Suomi, kotipaikkavaltio	787,8	847,5
Muu Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	502,7	456,6
Pohjois-Amerikka	270,3	277,7
Etelä-Amerikka	160,8	167,2
Aasia ja Tyynenmeren alue	31,6	28,4
Yhteensä	1 753,2	1 777,4

Tiedot merkittävistä asiakkaista

Koska konsernilla on useita merkittäviä asiakkaita, yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta ei ole kertynyt vähintään 10 % liikevaihdosta vuonna 2011 tai 2010.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2011	2010
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	10,9	12,3
Vuokratuotot	1,9	1,4
Konsultointi	0,0	0,4
Palveluveloitukset	3,5	4,0
Romun ja jätteen myynti	0,2	0,1
Royalty-, knowhow- ja lisenssituotot	0,8	0,5
Muut liiketoiminnan tuotot	5,2	6,7
Yhteensä	22,5	25,4

Vuonna 2011 pitkäaikaisten varojen myyntivoittoihin sisältyy 9,9 milj. e (11,9 milj. e) tytäryritysten myyntivoittoja sekä kiinteistöjen ja tuotantoalueiden myyntivoittoja.

4. LIIKETOIMINNAN KULUT

	2011	2010
Valmisteverastojen muutos (varaston lisäys + / vähennys -)	22,6	15,1
Valmistus omaan käyttöön ¹⁾	-2,6	-1,8
Yhteensä	20,0	13,3

Materiaalit ja palvelut

Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	1 191,2	1 136,6
Aine- ja tarvikevarastojen muutos (varaston lisäys + / vähennys -)	2,8	14,7
Ulkopuoliset palvelut	16,9	18,5
Yhteensä	1 210,9	1 169,8

Henkilöstökulut

288,5 302,1

Liiketoiminnan muut kulut

Vuokrat	37,4	37,0
Pitkäaikaisten varojen myyntitappiot	0,2	0,3
Muut liiketoiminnan kulut	413,1	398,1
Yhteensä	450,7	435,4

Liiketoiminnan kulut yhteensä

1 970,1 1 920,6

¹⁾ Valmistus omaan käyttöön sisältää lähinnä pitkäaikaisten varojen hankintoihin kohdistuvia palkka- ja henkilömenoja sekä varastosta otettuja aineita ja tarvikkeita.

Muihin liiketoiminnan kuluihin sisältyy tutkimus- ja kehittämismenoja 36,5 milj. e (39,2 milj. e) ja tutkimus- ja kehittämismenojen poistoja 3,2 milj. e (2,4 milj. e). Saadut avustukset 5,9 milj. e (3,4 milj. e) pienentävät tutkimus- ja kehittämismenoja.

Kertaluonteisia eriä sisältyy tutkimus- ja kehittämiskuluihin 0,2 milj. e (0,7 milj. e).

Vuonna 2011 tuloslaskelma sisälsi pitkä- ja lyhytaikaisten varausten nettovähennystä 7,8 milj. e (3,1 milj. e). Varaukset on esitetty liitetiedossa 24.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

	Liite	2011	2010
HENKILÖSTÖKULUT			
Palkat ja palkkiot			
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien palkat		10,3	12,7
Palkat		221,6	235,3
Osakeperusteiset maksut	5	3,7	3,3
Yhteensä		235,6	251,3
Henkilösivukulut			
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	23	0,0	4,5
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt		20,4	14,5
Muut henkilösivukulut		32,5	31,8
Yhteensä		52,9	50,8
Henkilöstökulut yhteensä		288,5	302,1

Kemira Oyj:n toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot on esitetty lähipiiriliitetiedossa 32.

HENKILÖMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN MAANTIETEELLISEN SIJAINNIN MUKAAN¹⁾

Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	2 919	3 569
Pohjois-Amerikka	1 395	1 359
Etelä-Amerikka	412	409
Aasia ja Tyynenmeren alue	280	271
Yhteensä	5 006	5 608
Henkilömäärä Suomessa keskimäärin	1 145	1 241
Henkilömäärä Suomen ulkopuolella keskimäärin	3 861	4 367
Yhteensä	5 006	5 608
Henkilömäärä vuoden lopussa	5 006	4 935

¹⁾ Sisältää Tikkurilan 25.3.2010 saakka

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT JA PALVELUT

KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	1,1	1,3
Palkkiot veropalveluista	0,5	0,4
Palkkiot muista palveluista	0,2	0,3
Yhteensä	1,8	2,0

Palkkiot muille tilintarkastusyhteisöille kuin KPMG Oy:lle olivat 1,2 milj. e (2,7 milj. e), josta pääosa oli lakisääteisen tilintarkastuksen ulkopuolista konsultointia.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

5. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

KANNUSTINJÄRJESTELMÄ AVAINHENKILÖILLE

Kemira Oyj:n hallitus on päättänyt avainhenkilöstölle suunnatuista osakepalkkiojärjestelmistä osana konsernin kannustus- ja sitouttamisjärjestelmiä. Palkkiojärjestelmillä pyritään yhdistämään omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, sitouttamaan avainhenkilöt yhtiöön sekä tarjoamaan heille kilpailukykyinen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Kannustinjärjestelmät jakautuvat vuoden mittaisiin ansaintajaksoihin koskien vuosia 2007-2012. Mahdolliset palkkiot maksetaan ansaintajaksoa seuraavan vuoden aikana. Palkkion maksaminen perustuu asetettujen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Mahdolliset palkkiot maksetaan Kemiran osakkeiden ja rahasuorituksen yhdistelmänä. Osakkeet arvostetaan myöntämispäivän kurssilla. Rahasuoritukset arvostetaan käypään arvoon palkkion maksuhetkellä tai tilikauden päättyessä olevan osakkeen hinnan mukaan, ja palkkion määrä on noin 1,1 kertaa annettavien osakkeiden arvo.

Ansaintajaksolta 2010 avainhenkilöille jaettiin 233 850 (134 577) osaketta maaliskuussa 2011. Osakkeista 5 449 (3 694) palautui Kemiralle, koska näiden henkilöiden palkkion saamisen edellytykset eivät täyttyneet. Ansaintajaksot 2007, 2008 ja 2011 ovat jo päättyneet, ja näiden ohjelmien osalta asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

Kannustinjärjestelmässä mahdollisesti luovutettavina osakkeina käytetään yhtiön omistuksessa olevia tai osakemarkkinoilta hankittavia Kemira Oyj:n osakkeita.

Osakepalkkiojärjestelmä 2009

Ansaintajakso	2009
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,6
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	1,8
Toteumaoletus tilikauden päättyessä, kpl	130 977
Osakkeiden vapautuminen	03/2012
Henkilöitä	57

Osakepalkkiojärjestelmä 2010

Ansaintajakso	2010
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	1,9
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	2,6
Toteumaoletus tilikauden päättyessä, kpl	228 401
Osakkeiden vapautuminen	04/2013
Henkilöitä	64

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

KANNUSTINJÄRJESTELMÄ STRATEGISEN JOHTORYHMÄN JÄSENILLE

Kemira Oyj:n hallitus on päättänyt strategisen johtoryhmän jäsenille suunnatusta osakepalkkiojärjestelmästä osana konsernin kannustus- ja sitouttamisjärjestelmiä. Järjestelmä jakautuu kolmeen vuoden mittaiseen ansaintajaksoon, jotka ovat 2009, 2010 ja 2011. Palkkion maksaminen perustuu asetetun liikevoittotavoitteen saavuttamiseen.

Osakepalkkiojärjestelmässä mahdolliset palkkiot maksetaan Kemiran osakkeina ja verot kattavana rahaosuutena asetettujen tavoitteiden saavuttamisen mukaisesti. Järjestelmän perusteella maksettavien osakkeiden ja rahaosuuden yhteisarvo kolmen vuoden aikana ei voi ylittää henkilön tältä ajalta kertyvää rahapalkkaa.

Osakepalkkiojärjestelmän perusteella ansaittavat osakkeet on omistettava vähintään kaksi vuotta kunkin palkkiosuorituksen jälkeen. Lisäksi johtoryhmän jäsenten on pidettävä osakepalkkiojärjestelmien kautta saamia Kemira Oyj:n osakkeita vähintään vuotuisen kiinteän rahapalkansa verran niin kauan kuin heidän työsuhteensa yhtiöön jatkuu.

Ansaintajaksolta 2010 strategisen johtoryhmän jäsenille jaettiin 85 933 (111 408) osaketta maaliskuussa 2011. Osakkeista 29 507 (5 552) palautui Kemiralle, koska näiden henkilöiden palkkion saamisen edellytykset eivät täyttyneet. Ansaintajakso 2011 on päättynyt, ja tämän ohjelman osalta asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

Kannustinjärjestelmässä mahdollisesti luovutettavina osakkeina käytetään yhtiön omistuksessa olevia tai osakemarkkinoilta hankittavia Kemira Oyj:n osakkeita.

Osakepalkkiojärjestelmä 2009

Ansaintajakso	2009
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	1,4
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	1,4
Toteuma oletus tilikauden päättyessä, kpl	84 637
Osakkeiden vapautuminen	03/2012
Henkilöitä	9

Osakepalkkiojärjestelmä 2010

Ansaintajakso	2010
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,9
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,9
Toteuma oletus tilikauden päättyessä, kpl	77 645
Osakkeiden vapautuminen	03/2013
Henkilöitä	9

	Avainhenkilöille	Strategisen johtoryhmän jäsenille	2011 Yhteensä	2010 Yhteensä
Osakepalkkiojärjestelmien vaikutus liikevoittoon				
Osakkeina maksettavat palkkiot	0,8	0,7	1,5	1,3
Rahana maksettavat palkkiot	1,5	0,7	2,2	2,0
Yhteensä	2,3	1,4	3,7	3,3

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	2011	2010
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Muut aineettomat hyödykkeet	11,1	9,0
Kehittämismenot	3,8	3,8
Yhteensä	14,9	12,8
Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	15,5	15,6
Koneet ja kalusto	66,9	66,7
Muut aineelliset hyödykkeet	1,8	1,6
Yhteensä	84,2	83,9
Arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä		
Muut aineettomat hyödykkeet	0,3	0,1
Yhteensä	0,3	0,1
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	1,3	3,2
Koneet ja kalusto	0,6	9,6
Yhteensä	1,9	12,8
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	101,3	109,6

Joulukuussa 2010 arvonalentumiskirjaus 12,9 milj. euroa on tehty Suomessa Siilinjärvellä sijaitsevasta kalsiumsulfaattitehtaasta. Arvonalentumistappio on kirjattu tuloslaskelman riville poistot, arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset. Paper -segmenttiin kuuluvan Siilinjärven tehtaan arvonalentumistappio vastaa omaisuuserien kirjanpitoarvon ja käyvän arvon välistä erotusta. Arvonalentuminen on kohdistettu aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä aineettomiin hyödykkeisiin. Vuonna 2011 Siilinjärven tehtaasta tehty arvonalentumiskirjaus on 1,7 milj. euroa.

Liikearvon arvonalentumistestaus on esitetty liitetiedossa 12.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2011	2010
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot	1,3	0,1
Korkotuotot		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	4,4	2,8
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatusta rahoitusvaroista	3,6	3,3
Muut rahoitustuotot	1,5	0,7
Yhteensä	10,8	6,9
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Korkokulut muista veloista	-13,8	-17,6
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatusta rahoitusveloista	-11,7	-11,7
Muut rahoituskulut ¹⁾	-7,6	-4,4
Yhteensä	-33,1	-33,7
Kurssierot		
Kurssierot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatusta varoista ja veloista	12,7	31,7
Lainoista ja saamisista	-0,3	-
Muista veloista	-11,0	-32,3
Yhteensä	1,4	-0,6
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-20,9	-27,4
Nettorahoituskulut liikevaihdosta %	0,9	1,3
Nettokorot liikevaihdosta %	0,8	1,1
Suojauslaskennan piirissä olevista rahoitusinstrumenteista aiheutuneet muutokset laajassa tuloslaskelmassa		
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus ²⁾	0,4	-11,3
Rahavirran suojaus: laajaan tuloslaskelmaan merkitty määrä	-14,5	12,2
Yhteensä	-14,1	0,9
Kurssierot		
Realisoituneet	-5,1	13,8
Realisoitumattomat	6,5	-14,4
Yhteensä	1,4	-0,6

¹⁾ Sisältää sähkönsuojauksesta tehotonta osuutta -0,9 milj. e (0,0 milj. e).

²⁾ Lainojen ja valuuttajohdannaisten kurssieroja on kohdistettu ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta syntyneitä kurssieroja vastaan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojausmenetelmän mukaisesti.

Rahoituseriin ei sisälly tuottoja tai kuluja osakkuusyrityksiltä.

Kytkeytyistä johdannaisista on vuonna 2011 tuloutunut 0,3 milj. e (0,0 milj. e) tulokseen ennen veroja.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

8. OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

	2011	2010
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	139,5	131,1
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-0,6
Pääomanpalautukset	-11,7	0,0
Osuus osakkuusyrityksen voitosta (+) / tappiosta (-)	31,0	9,2
Valuuttakurssierot	0,0	-0,2
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	158,8	139,5

			Konsernin omistusosuus %	
Nimi	Maa	Kaupunki	2011	2010
Ekumuovi Oy	Suomi	Lahti	0,0	22,4
FC Energia Oy	Suomi	Ikaalinen	34,0	34,0
FC Power Oy	Suomi	Ikaalinen	34,0	34,0
Galvatek Technology Oy	Suomi	Lahti	0,0	39,9
Haapaveden Ympäristöpalvelut Oy	Suomi	Haapavesi	40,5	40,5
Honkalahden Teollisuuslaituri Oy	Suomi	Joutseno	50,0	50,0
Kemwater Phil., Corp.	Filippiinit	Manila	40,0	40,0
Sachtleben GmbH	Saksa	Frankfurt am Main	39,0	39,0
White Pigment LLC	Yhdysvallat	Princeton NJ	39,0	39,0

YHTENEVETO OSAKKUUSYRITYSTEN VAROISTA, VELOISTA, LIIKEVAIHDOSTA JA TILIKAUDEN TULOISTA (YRITYSTEN 100 % LUVUT)

	2011	2010
Varat	888,7	685,8
Velat	460,1	452,3
Liikevaihto	679,0	581,5
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	79,9	23,2

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Osakkuusyritysten kanssa toteutettiin seuraavat liiketoimet

	2011	2010
Myynnit osakkuusyrityksille	56,0	28,0
Ostot osakkuusyrityksiltä	4,7	4,7
Saamiset osakkuusyrityksiltä	4,6	4,4
Velat osakkuusyrityksille	0,3	7,2

Muita lähipiiriliiketoimia on esitetty liitetiedossa 32.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

9. TULOVEROT

	2011	2010
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-29,0	-43,7
Edellisten tilikausien verot	-1,8	1,5
Laskennallisten verojen muutos	2,7	20,2
Yhteensä	-28,1	-22,0

Verot ovat olennaisesti Suomen veroastetta alemmat, koska on kirjattu laskennallisia verosaamisia. Tytäryhtiöillä on verotappioita 43,3 milj. e (28,7 milj. e), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Näiden lisäksi laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konsernilla on useita tuloverotukseen ja välilliseen verotukseen liittyviä verotapauksia.

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytys

	2011	2010
Tulos ennen veroja	168,4	137,9
Verot emoyhtiön verokannan mukaan (26 %)	-43,8	-35,9
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	-5,6	-7,8
Verovapaat tulot ja vähennyskeltottomat kulut	-2,1	-2,1
Osakkuusyritysten vaikutus	8,1	2,4
Verotappiot	-4,6	-5,3
Edellisten tilikausien verot	1,8	1,5
Oikaisu aikaisempien kausien laskennallisiin veroihin	14,7	32,0
Suomen yhteisöverokannan muutos	2,5	-
Konserniyhdistelyjen vaikutus	0,6	-
Muut	0,3	-6,8
Tuloverot tuloslaskelmassa	-28,1	-22,0

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verokulut / -tuotot ovat seuraavat:

	2011			2010		
	Ennen veroja	Verokulu (-) /-tuotto (+)	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verokulu (-) /-tuotto (+)	Verojen jälkeen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-33,5	9,4	-24,1	21,3	-4,4	16,9
Muuntoerot	-4,6		-4,6	71,5		71,5
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	0,4		0,4	-15,2	3,9	-11,3
Rahavirran suojaus	-19,7	5,2	-14,5	16,5	-4,3	12,2
Muut muutokset	0,0		0,0	-0,6		-0,6
Muut laajan tuloksen erät	-57,4	14,6	-42,8	93,5	-4,8	88,7

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

10. LOPETETUT TOIMINNOT

Kemiran yhtiökokous päätti 16.3.2010, että jokaista osakkeenomistajan omistamaa neljää Kemiran osaketta kohden jaetaan osinkona yksi Tikkurilan osake. Kemira jakoi osakkeenomistajilleen osinkona yhteensä 37 933 097 Tikkurilan osaketta, joka vastaa 86 % Tikkurilan osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä. Kemira piti 14 % määräysvallattomien omistusosuuden Tikkurilasta. Maaliskuussa 2011 Kemira myi kaikki omistamansa Tikkurilan osakkeet.

Kaupankäynti Tikkurila Oyj:n osakkeilla alkoi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 26.3.2010, ja Tikkurila eriytyi Kemira Oyj:stä. Tikkurila muodosti oman segmenttinsä Kemirassa. Eriytymisen seurauksena Tikkurila on käsitelty lopetettuna toimintona tilinpäätöksessä 31.12.2010. Tuloslaskelmassa lopetetut toiminnot on esitetty yhdellä rivillä, ja lopetetut toiminnot on raportoitu erillään Kemiran jatkuvista toiminnoista. Edellisen tilikauden tuloslaskelma on oikaistu vastaamaan lopetettujen ja jatkuvien toimintojen esittämistapaa.

TULOSLASKELMA, LOPETETUT TOIMINNOT

1.1. - 25.3.2010

Liikevaihto	108,2
Liiketoiminnan muut tuotot	0,4
Liiketoiminnan kulut	-98,6
Poistot, arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-4,7
Liikevoitto	5,3
Rahoituskulut, netto	-1,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-
Voitto ennen veroja	3,7
Tuloverot	-1,9
Tilikauden voitto	1,8
Voitto Tikkurilan luovutuksesta	538,8
Luovutuksen verovaikutus	-9,6
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	531,0

TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN LOPETETUISTA TOIMINNOISTA

Emoyhtiön omistajille	531,0
Määräysvallattomille omistajille	0,0
Tilikauden voitto	531,0

Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, laimentamaton ja laimennettu, e	3,50
--	------

RAHAVIRTA

Liiketoiminnan nettorahavirta	-29,0
Investointien nettorahavirta	-1,9
Rahoituksen nettorahavirta	24,9
Rahavarojen muutos	-6,0

TIKKURILAN OSINKONA JAKAMISEN VAIKUTUS KONSERNIN TALOUDELLISEEN ASEMAAN

25.3.2010

Pitkäaikaiset varat	230,0
Lyhytaikaiset varat	222,1
Pitkäaikaiset velat	-164,0
Lyhytaikaiset velat	-132,6
Varat ja velat yhteensä	155,5
Rahana maksetut kulut	-10,4
Luovutetun segmentin rahavarat	-19,2
Rahavirtavaikutus	-29,6

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

11. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2011	2010
Osakekohtainen tulos, laimentamaton		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot	135,6	110,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, lopetetut toiminnot	-	531,0
Yhteensä	135,6	641,9
Keskimääräinen osakemäärä ¹⁾	151 994 165	151 697 441
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, e	0,89	0,73
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, e	-	3,50
Laimentamaton osakekohtainen tulos, e	0,89	4,23
Osakekohtainen tulos, laimennettu		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot	135,6	110,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, lopetetut toiminnot	-	531,0
Yhteensä	135,6	641,9
Keskimääräinen osakemäärä ¹⁾	151 994 165	151 697 441
Oikaisut:		
Osakepohjaisen järjestelmän perusteella mahdollisesti liikkeelle laskettavat omat osakkeet	158 156	319 192
Keskimääräinen osakemäärä laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa	152 152 321	152 016 633
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, e	0,89	0,73
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, e	-	3,50
Laimennettu osakekohtainen tulos, e	0,89	4,23

¹⁾ Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, joka ei sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

12. LIIKEARVO

	2011	2010
Hankintameno vuoden alussa	620,3	670,4
Tytäryritysten hankinnat	0,0	7,7
Tytäryritysten myynnit	-0,8	-71,7
Valuuttakurssierot	-1,1	13,9
Hankintameno vuoden lopussa	618,4	620,3
Kertyneet arvonalentumiset vuoden alussa	-12,4	-12,4
Kertyneet arvonalentumiset vuoden lopussa	-12,4	-12,4
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	607,9	658,0
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	606,0	607,9

Vuonna 2011 liikearvon vähentyminen 0,8 milj. euroa johtuu Kanadan Maitlandin vetyperoksiditehtaan ja Oy Galvatek Ab:n myynnistä. Vuonna 2010 liikearvon vähentyminen 68,3 milj. eurolla liittyi Tikkurila Oyj:n eriytymiseen Kemira Oyj:stä 25.3.2010.

Vuonna 2010 liikearvo kasvoi 7,7 milj. euroa muodostuen Water Elements LLC USA:n ja Albemarle UK Limited UK:n hankinnoista. Water Elements LLC:n hankinnasta syntyi 4,0 milj. euron liikearvo Municipal & Industrial segmenttiin ja Albemarle UK Limited hankinnan liikearvo 3,7 milj. euroa sisältyy Oil & Mining -segmenttiin.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konserni tekee liikearvon testauksen vuosittain 30.9. arvonalentumisen varalta, tai kun esiintyy viite siitä, että kirjanpitoarvo saattaa olla alle kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottavien yksikköjen kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat pitkän aikavälin kasvuvauhti ja diskonttauskorko. Vuonna 2011 arvonalentumistestilaskelma ei osoittanut arvon alentumista (2010: ei arvon alentumista).

Liikearvo on kohdistettu 10 (2010: 10) itsenäiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka ovat asiakassegmenttejä. Asiakassegmenttien taso on raportoitavaa segmenttiä seuraava alempi taso. Asiakassegmentti on alin taso, jolla konserni seuraa liikearvoa sisäistä raportointia varten. Konsernin neljä raportoitavaa segmenttiä ovat Paper, Municipal & Industrial, Oil & Mining ja Muut. Yhteenveto testatuista kirjanpitoarvoista ja liikearvosta konsernin raportoitavilla segmenteillä on esitetty alla olevassa taulukossa.

	31.12.2011		31.12.2010	
	Kirjanpitoarvo	josta liikearvoa	Kirjanpitoarvo	josta liikearvoa
Paper	638	310	661	310
Municipal & Industrial	317	133	324	135
Oil & Mining	109	54	110	54
Muut	162	109	164	109
Yhteensä	1 226	606	1 259	608

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

KESKEISET OLETUKSET

PITKÄN AIKAVÄLIN KASVUVAUHTI

Pitkän aikavälin kasvuvauhtia käytetään IAS 36 "Omaisuserien arvon alentuminen" -standardin mukaan laaditussa liikearvon arvonalentumistestauksessa. Pitkän aikavälin kasvuvauhdin oletuksena on käytetty konsernin laatimia ja ylimmän johdon hyväksymiä rahavirtaennusteita kattaen viiden vuoden ennustejakson. Rahavirtojen kasvuennusteet heijastavat ylimmän johdon näkemystä myynnin ja kustannuserien kehitymisestä ennustejakson aikana. Viisivuotisen ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu olettaen kasvuvauhdin olevan nolla.

DISKONTTAUSKORKO

Diskonttauskorot perustuvat oikaistuun konsernin pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC) ennen veroja. Riskioikaistun pääoman keskimääräinen kustannus on määritelty jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle erikseen. Laskelmissa käytetyt diskonttauskorot konsernin raportoitavilla segmenteillä on esitetty alla olevassa taulukossa.

%	2011	2010
Paper	8,7	9,2
Municipal & Industrial	8,0	8,2
Oil & Mining	8,9	9,2
Muut	8,9	9,1

HERKKYYSANALYYSI

Herkkyysanalyysi on tehty olettamuksilla sekä ennustekauden aikaisten rahavirtojen että ennustejakson jälkeisten rahavirtojen kasvuvauhdin heikkenemisen suhteen. Lisäksi on huomioitu oletamus yleisen korkotason noususta sekä kannattavuuden heikkeneminen. Jos rahavirrat pienenevät 10 % tai diskonttauskorko kasvaa 1 prosenttiyksikön, eivät kumpikaan aiheuta arvonalentumiskirjausta asiakassegmenttien tasolla. Vasta diskonttauskoron kasvu 2 prosenttiyksiköllä aiheuttaisi arvonalentumistarpeen yhdessä asiakassegmentissä. Tämä arvonalentumiskirjaus edustaisi noin 8 % koko konsernin liikearvosta.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

13. MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2011	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno vuoden alussa	47,2	144,8	16,3	208,3
Tytäryritysten hankinnat				
Hankinnat		4,4	3,8	8,2
Tytäryritysten myynnit		-0,9		-0,9
Vähennykset		-4,6		-4,6
Muut muutokset		0,4	-0,1	0,3
Uudelleenryhmittelyt		13,0	-14,3	-1,3
Valuuttakurssierot			0,4	0,4
Hankintameno vuoden lopussa	47,2	157,1	6,1	210,4
Kertyneet poistot vuoden alussa	-26,3	-107,0		-133,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,1	5,3		5,2
Tilikauden poistot	-3,8	-11,1		-14,9
Arvon alentumiset		-0,3		-0,3
Valuuttakurssierot		0,4		0,4
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-30,2	-112,7		-142,9
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	17,0	44,4	6,1	67,5
2010	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno vuoden alussa	30,6	211,3	7,2	249,1
Tytäryritysten hankinnat		3,2		3,2
Hankinnat		4,7	10,7	15,4
Tytäryritysten myynnit		-60,5	-1,1	-61,6
Vähennykset		-1,7		-1,7
Muut muutokset		1,1	-0,6	0,5
Uudelleenryhmittelyt	16,6	-16,6		0,0
Valuuttakurssierot		3,3	0,1	3,4
Hankintameno vuoden lopussa	47,2	144,8	16,3	208,3
Kertyneet poistot vuoden alussa	-5,9	-141,0		-146,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-16,6	46,4		29,8
Tilikauden poistot, jatkuvat toiminnot	-3,8	-9,0		-12,8
Tilikauden poistot, lopetetut toiminnot		-1,2		-1,2
Arvon alentumiset		-0,1		-0,1
Valuuttakurssierot		-2,1		-2,1
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-26,3	-107,0		-133,3
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	20,9	37,8	16,3	75,0

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

14. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

2011	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno vuoden alussa	52,1	387,9	1 131,0	33,9	41,0	1 645,9
Tytäryritysten hankinnat						
Lisäykset		9,3	51,0	2,3	31,6	94,2
Tytäryritysten myynnit			-0,1			-0,1
Vähennykset	-0,4	-7,7	-62,6	-4,5		-75,2
Muut muutokset		1,5	-2,2	-0,3	0,1	-0,9
Uudelleenryhmittelyt	0,7	1,1	12,8		-14,6	0,0
Valuuttakurssierot	0,4	1,6	6,7			8,7
Hankintameno vuoden lopussa	52,8	393,7	1 136,6	31,4	58,1	1 672,6
Kertyneet poistot vuoden alussa	-8,3	-201,0	-754,8	-20,6		-984,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2	3,5	49,9	4,3		57,9
Tilikauden poistot		-15,5	-66,9	-1,8		-84,2
Arvonlennukset		-1,3	-0,6			-1,9
Muut muutokset		-0,4		0,4		0,0
Valuuttakurssierot		-0,7	-3,3	0,3		-3,7
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-8,1	-215,4	-775,7	-17,4		-1 016,6
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	44,7	178,3	360,9	14,0	58,1	656,0

2010	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno vuoden alussa	49,5	463,3	1 214,9	37,7	43,9	1 809,3
Tytäryritysten hankinnat	4,9	3,5	8,5	1,2		18,1
Lisäykset	1,7	8,2	38,2	2,8	12,3	63,2
Tytäryritysten myynnit	-7,9	-120,6	-179,9	-8,3	-4,8	-321,5
Vähennykset		-2,0	-15,8	-0,2	-0,2	-18,2
Muut muutokset	-0,3	4,9	-7,6		-0,2	-3,2
Uudelleenryhmittelyt	0,6	5,3	9,1	-2,1	-12,9	0,0
Valuuttakurssierot	3,6	25,3	63,6	2,8	2,9	98,2
Hankintameno vuoden lopussa	52,1	387,9	1 131,0	33,9	41,0	1 645,9
Kertyneet poistot vuoden alussa	-8,3	-231,5	-786,8	-21,1		-1 047,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		69,8	143,8	4,3		217,9
Tilikauden poistot, jatkuvat toiminnot		-15,6	-66,7	-1,6		-83,9
Tilikauden poistot, lopetetut toiminnot		-1,1	-2,1	-0,3		-3,5
Arvonlennukset		-3,2	-9,6			-12,8
Muut muutokset		-5,7	6,7	-0,3		0,7
Valuuttakurssierot		-13,7	-40,1	-1,6		-55,4
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-8,3	-201,0	-754,8	-20,6		-984,7
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	43,8	186,9	376,2	13,3	41,0	661,2

Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

	2011	2010
Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno	3,8	3,9
Kertyneet poistot	-1,5	-1,4
Kirjanpitoarvo	2,3	2,5

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

15. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

	2011	2010
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	284,7	166,2
Lisäykset	102,8	97,9
Vähennykset	-97,6	-0,9
Käyvän arvon muutos	-33,4	21,3
Valuuttakurssierot	0,0	0,2
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	256,5	284,7

Vuonna 2010 myytävissä olevat rahoitusvarat sisälsivät Tikkurila Oyj:n osakkeita, jotka noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Vuonna 2011 Kemira Oyj myi 6 175 155 Tikkurila Oyj:n osaketta, mikä vastaa 14,0 % Tikkurilan koko osakekannasta ja äänimäärästä. Osakemyynissä osakekohtainen myyntihinta oli 15,80 euroa ja myynnistä saatiin 97,6 milj. euroa.

Myytäviissä olevat rahoitusvarat sisältävät Pohjolan Voima -konsernin osakkeita, joiden arvostusperiaatteet on kuvattu konsernin laatimisperiaatteissa. Käyvän arvon laskennassa käytetään diskonttauskorkona vuosittain määritettävää keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Vuonna 2011 diskonttauskorko oli 6,0 % (6,4 %).

Kemira Oyj yhdessä Eläkesäätiö Neliapilan kanssa omistaa 3,9 % Pohjolan Voima Oy:stä ja 1,0 % Teollisuuden Voima Oyj:stä. Joulukuussa 2011 Kemira osti Neliapilalta 2,5 % Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Kemira Oyj:n omistamat Pohjolan Voima -konsernin osakkeet on esitetty ohessa.

				2011	2010
Pohjolan Voima -konsernin osakkeet	Osakesarja	Omistus %	Omaisuuslaji	Käypä arvo	Käypä arvo
Pohjolan Voima Oy	A	5,0	vesivoima	28,3	0,0
Pohjolan Voima Oy	B	3,0	ydinvoima	57,7	0,0
Pohjolan Voima Oy	B2	6,8	ydinvoima	81,2	81,2
Teollisuuden Voima Oyj	A	1,9	ydinvoima	64,1	76,2
Muut Pohjolan Voima Oy ja Teollisuuden Voima Oyj	C, C2, E1, G5, G6, H, I	useita	useita	23,8	24,0
Yhteensä				255,1	181,4

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

16. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN

		Rahavirran suojauksen piirissä olevat instrumentit	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat instrumentit	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut velat	Tase-erien kirjanpito- arvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
2011	Liite							
Pitkääaikaiset varat								
Sijoitukset	15							
Myytävissä olevat rahoitusvarat					256,5		256,5	256,5
Lyhytaikaiset varat								
Saamiset	18							
Korolliset saamiset				0,5			0,5	0,5
Korottomat saamiset								
Myyntisaamiset				300,0			300,0	300,0
Muut saamiset		0,3	5,0				5,3	5,3
Rahavarat	29		61,7	124,1			185,8	185,8
Pitkääaikaiset ja lyhytaikaiset varat yhteensä		0,3	66,7	424,6	256,5		748,1	748,1
Pitkääaikaiset velat								
Pitkääaikaiset korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						458,4	458,4	468,2
Muut pitkäaikaiset velat						6,0	6,0	6,0
Lyhytaikaiset velat								
Lyhytaikaiset korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						49,5	49,5	50,3
Muut pitkäaikaisten lainojen lyhennykset						17,2	17,2	17,2
Muut korolliset lyhytaikaiset velat						170,2	170,2	170,2
Lyhytaikaiset korottomat velat	25							
Ostovelat						191,5	191,5	191,5
Muut velat		9,5	7,4				16,9	16,9
Pitkääaikaiset ja lyhytaikaiset velat yhteensä		9,5	7,4			892,8	909,7	920,3

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

2010	Liite	Rahavirran suojauksen piirissä olevat instrumentit	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat instrumentit	Lainat ja muut saamiset	Myytäväissä olevat rahoitusvarat	Muut velat	Tase-erien kirjanpito- arvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset varat								
Sijoitukset	15							
Myytäväissä olevat rahoitusvarat					284,7		284,7	284,7
Lyhytaikaiset varat								
Saamiset	18							
Korolliset saamiset				0,4			0,4	0,4
Korottomat saamiset								
Myyntisaamiset				295,0			295,0	295,0
Muut saamiset		15,0	11,0				26,0	26,0
Rahavarat	29		57,5	34,3			91,8	91,8
Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset varat yhteensä		15,0	68,5	329,7	284,7		697,9	697,9
Pitkäaikaiset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						484,7	484,7	494,4
Eläkelainat						9,8	9,8	10,0
Muut pitkäaikaiset velat						4,6	4,6	4,6
Lyhytaikaiset velat								
Lyhytaikaiset korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						16,0	16,0	16,3
Muut pitkäaikaisten lainojen lyhennykset						95,1	95,1	95,1
Muut korolliset lyhytaikaiset velat						17,2	17,2	17,2
Lyhytaikaiset korottomat velat	25							
Ostovelat						143,4	143,4	143,4
Muut velat		4,7	4,1				8,8	8,8
Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset velat yhteensä		4,7	4,1			770,8	779,6	789,8

Myytäväissä olevat rahoitusvarat sisältävät Pohjolan Voima -konsernin osakkeita. Lisäksi vuonna 2010 siihen sisältyi Tikkurila Oyj:n osakkeita, jotka ovat noteerattuja NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Maaliskuussa 2011 Kemira myi kaikki Tikkurilan Oyj:n osakkeet.

Saatavien kirjanpitoarvo kuvaa niiden maksimaalista luottoriskiä.

Muut saamiset ja velat ovat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia johdannaisia tai rahavirran suojauksen piirissä olevia johdannaisia.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

HIERARKIA	2011	Yhteensä			2010	Yhteensä		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	netto
Myytävissä olevat rahoitusvarat			256,5	256,5	102,0		182,7	284,7
Muut sijoitukset								
Valuuttajohdannaiset		-1,7		-1,7		8,1		8,1
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta		-4,9		-4,9		-4,7		-4,7
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskenta		-0,7		-0,7		-1,3		-1,3
Muut johdannaiset		-4,3		-4,3		15,0		15,0
Rahamarkkina- ja rahastosijoitukset	6,8	54,9		61,7	1,0	57,5		58,5
Kaikki yhteensä	6,8	43,3	256,5	306,6	103,0	74,6	182,7	360,3

Taso 1: Markkinoilla noteeratut käyvät arvot.

Taso 2: Käyvät arvot, jotka on määritelty todennettavissa olevien parametrien kautta.

Taso 3: Käyvät arvot, jotka on määritelty ei todennettavissa olevien syöttötietojen perusteella.

TASO 3 TÄSMÄYTYSLASKELMA

Instrumentti

	Taso 3 yhteensä netto 2011	Taso 3 yhteensä netto 2010
Tasearvo 1.1.	182,7	166,2
Vaikutus laajaan tulokseen	-29,0	16,9
Ostot	102,8	0,4
Myynnit	-	-0,8
Tasearvo 31.12.	256,5	182,7

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

17. VAIHTO-OMAISUUS

	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	78,0	76,0
Valmiit tuotteet	144,7	122,2
Ennakkomaksut	5,5	4,6
Yhteensä	228,2	202,8

Tilikaudella kirjattiin kuluksi vaihto-omaisuutta 1,6 milj. e (2,8 milj. e), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

18. SAAMISET

	2011	2010
Korolliset saamiset		
Lainasaamiset	0,5	0,1
Rahoitusleasingsaamiset	0,0	0,1
Muut saamiset	0,0	0,2
Korolliset saamiset yhteensä	0,5	0,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	300,0	295,0
Ennakkomaksut	9,0	10,8
Siirtosaamiset	33,1	58,3
Muut saamiset	49,1	15,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	391,2	380,0

Yli vuoden kuluttua erääntyviä eriä on myyntisaamisissa 2,4 milj. e (6,0 milj. e), ennakkomaksuissa 0,1 milj. e (0,3 milj. e), siirtosaamisissa 2,8 milj. e (0,6 milj. e) ja muissa korottomissa saamisissa 0,0 milj. e (0,1 milj. e). Lisäksi yli vuoden kuluttua erääntyviä eriä on lainasaamisissa 0,1 milj. e (0,1 milj. e) ja rahoitusleasingsaamisissa 0,0 milj. e (0,1 milj. e).

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

19. OMAN PÄÄOMAN LIITETIEDOT

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ JA OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET

	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osake- pääoma
1.1.2010	151 488	221,8
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmiin kuuluville avainhenkilöille ja strategisen johtoryhmän jäsenille	245	
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	12	
Omien osakkeiden hankinta	-1	
Osakepalkkiojärjestelmän osakkeita palautettu	-9	
31.12.2010	151 735	221,8
1.1.2011	151 735	221,8
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmiin kuuluville avainhenkilöille ja strategisen johtoryhmän jäsenille	320	
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	9	
Omien osakkeiden hankinta	0	
Osakepalkkiojärjestelmän osakkeita palautettu	-34	
31.12.2011	152 030	221,8

Kemira Oyj:llä on yksi osakelaji. Kukin osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen. 31.12.2011 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 milj. euroa ja osakkeiden lukumäärä oli 155 342 557 sisältäen 3 312 660 omia osakkeita. Kemira Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä ei ole vähimmäis- ja enimmäispääomaa, eikä osakkeella ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on täysin maksettuja.

YLIKURSSIRAHASTO

Ylikurssirahasto on vuoden 2001 optio-ohjelman merkintöjen kautta karttunut, vanhan osakeyhtiölain (734/1978) mukainen rahasto, joka ei enää muutu.

KÄYVÄN ARVON JA MUUT RAHASTOT

Käyvän arvon rahasto on IFRS-standardien mukaisesti käypään arvoon arvostettujen osakkeiden sekä suojauslaskennan kautta karttuva rahasto. Muut rahastot ovat paikallisten lainsäädäntöjen vaatimia.

SIOJITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Kemira Oyj:n hallitus päätti 23.11.2009 ylimääräisen yhtiökokouksen samana päivänä antaman valtuutuksen perusteella merkintäetuoikeusannin toteuttamisesta. Osakeannin seurauksena Kemiran osakkeiden kokonaismäärä nousi 155 342 557 osakkeeseen. Osakeannin perusteella saadut varat vähennettynä antiin liittyvillä osakeantikuluilla 196,3 milj. euroa kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OMAT OSAKKEET

Kemiran hallussa oli 31.12.2011 omia osakkeita yhteensä 3 312 660 kpl. Omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 6,73 euroa ja osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä 2,1 %. Omien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo on 4,7 milj. euroa.

MUUNTOEROT

Muuntoerot sisältää ulkomaisten yritysten tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

LAAJAN TULOKSEN ERÄT OMASSA PÄÄOMASSA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
2011										
Tilikauden voitto							135,7	135,7	4,6	140,3
Muut laajan tuloksen erät										
Myytavissä olevat rahoitusvarat			-24,1					-24,1		-24,1
Muuntoerot					-3,7			-3,7	-0,9	-4,6
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus					0,4			0,4		0,4
Rahavirran suojaus			-14,5					-14,5		-14,5
Muut muutokset										
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen			-38,6		-3,3			-41,9	-0,9	-42,8
Tilikauden laaja tulos			-38,6		-3,3		135,7	93,8	3,7	97,5
2010										
Tilikauden voitto							641,9	641,9	5,0	646,9
Muut laajan tuloksen erät										
Myytavissä olevat rahoitusvarat			16,9					16,9		16,9
Muuntoerot										
Jatkuvat toiminnot					60,8			60,8	1,2	62,0
Lopetetut toiminnot					9,1			9,1		9,1
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus					-11,3			-11,3		-11,3
Rahavirran suojaus			12,2					12,2		12,2
Muut muutokset							-0,2	-0,2		-0,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen			29,1		58,6		-0,2	87,5	1,2	88,7
Tilikauden laaja tulos			29,1		58,6		641,7	729,4	6,2	735,6

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

20. KOROLLISET VELAT

	2011	2010
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	49,5	105,1
Muiden pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	17,2	16,8
Rahoitusleasingvelat	1,2	1,8
Muut lyhytaikaiset velat	169,2	4,6
Yhteensä	237,1	128,3
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	458,5	484,7
Eläkelainat	-	9,8
Muut pitkäaikaiset velat	6,0	4,6
Yhteensä	464,5	499,1
Pitkäaikaisten velkojen erääntyminen		
2013 (2012)	113,5	85,6
2014 (2013)	72,2	59,7
2015 (2014)	86,6	74,2
2016 (2015)	33,5	83,4
2017 (2016) tai myöhemmin	158,7	196,2
Yhteensä	464,5	499,1
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	158,7	196,2
Yhteensä	158,7	196,2

Pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on esitetty rahoitusriskien liitteessä 29.

Konsernilla ei ole vaihtovelkakirja-, debenttuuri- tai joukkovelkakirjalainoja.

Korolliset nettovelat

Korolliset pitkäaikaiset velat	464,5	499,1
Korolliset lyhytaikaiset velat	237,1	128,3
Rahavarat	-185,8	-91,8
Yhteensä	515,8	535,6

21. RAHOITUSLEASINGVELAT

	2011	2010
Vähimmäisvuokrien erääntymisajat		
1 vuoden kuluessa	1,0	0,5
1 - 5 vuoden kuluessa	0,2	1,2
Yli 5 vuoden kuluessa	-	0,0
Vähimmäisvuokrat yhteensä	1,2	1,7
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo		
Vähimmäisvuokrat yhteensä	1,2	1,7
Tulevat rahoituskulut	0,0	0,1
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo yhteensä	1,2	1,8
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvon erääntymisajat		
1 vuoden kuluessa	1,0	0,6
1 - 5 vuoden kuluessa	0,2	1,2
Yli 5 vuoden kuluessa	-	0,0
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo yhteensä	1,2	1,8

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

22. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	Valuutta- kurssierot	31.12.2011
Laskennalliset verovelat							
Kertyneet poistoerot	52,4	5,7				0,4	58,5
Myytävässä olevat rahoitusvarat	39,6		-9,4			-0,6	29,6
Eläkkeet	9,8	0,5					10,3
Hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa ¹⁾	4,6	-0,2					4,4
Muut erät	20,7	17,6	-5,2	0,8			33,9
Yhteensä	127,1	23,6	-14,6	0,8		-0,2	136,7
Vähennetty laskennallisista verosaamisista ²⁾	-27,6						-50,2
Laskennalliset verovelat taseessa	99,5						86,5

Laskennalliset verosaamiset							
Varaukset	6,3	-0,8				0,1	5,6
Vahvistetut tappiot	24,8	23,5				-0,2	48,1
Eläkkeet	2,3	0,3					2,6
Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutos	35,4	-35,4					0,0
Muut erät	2,5	38,7					41,2
Yhteensä	71,3	26,3				-0,1	97,5
Vähennetty laskennallisista verovelloista ²⁾	-27,6						-50,2
Laskennalliset verosaamiset taseessa	43,7						47,3

	1.1.2010	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	Valuutta- kurssierot	31.12.2010
Laskennalliset verovelat							
Kertyneet poistoerot	58,5	-5,2			-0,9		52,4
Myytävässä olevat rahoitusvarat	35,2		4,4				39,6
Eläkkeet	8,2	1,6					9,8
Hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa ¹⁾	11,7	-0,5			-6,6		4,6
Muut erät	5,5	10,1	4,3	0,8			20,7
Yhteensä	119,1	6,0	8,7	0,8	-7,5		127,1
Vähennetty laskennallisista verosaamisista ²⁾	-29,0						-27,6
Laskennalliset verovelat taseessa	90,1						99,5

Laskennalliset verosaamiset							
Vaihto-omaisuuden sisäiset katteet	1,8	-1,4			-0,4		0,0
Varaukset	8,8	-2,0			-0,5		6,3
Vahvistetut tappiot	32,0	-5,6			-1,6		24,8
Eläkkeet	2,2	0,1					2,3
Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutos		35,4					35,4
Muut erät	3,0	-0,2			-0,3		2,5
Yhteensä	47,8	26,3			-2,8		71,3
Vähennetty laskennallisista verovelloista ²⁾	-29,0						-27,6
Laskennalliset verosaamiset taseessa	18,8						43,7

¹⁾ Yrityshankinnoissa varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon arvostukseen johtuva laskennallinen vero sisältyy liikearvoon.

²⁾ Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät samaan veronsaajaan.

Suomen yhteisöverokannan muutoksesta 26 %:sta 24,5 %:iin säädettiin 13.12.2011, ja se tulee voimaan 1.1.2012. Tämän vuoksi asiaankuuluvat laskennalliset verot on määriteltä uudella 24,5 % verokannalla tilinpäätöksessä 31.12.2011.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

23. ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä etuudet määräytyvät palkkojen, eläkkeelle jäämisen, vammautumisen, kuoleman ja työsuhteen päättymisen mukaan. Konsernilla on Suomessa Eläkesäätiö Neliapilan kautta järjestetty etuuspohjainen lisäeläkejärjestely. Kemiran Eläkesäätiön etuuspohjaisena järjestelynä käsitelty TyEL-eläkevastuu siirrettiin 31.12.2009 Keskinäiseen työeläkevakuutusyhtiöön Varmaan. Työeläkevakuutusyhtiössä hoidettu TyEL on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä.

Seuraavassa esitetään eläkejärjestelyjen vaikutus konsernin tulokseen ja taseeseen. Laskelma kattaa konsernin etuuspohjaiset ja maksupohjaiset eläkejärjestelyt. Yrityskaupoista aiheutuneet eläkevelvoitteet, eläkejärjestelyjen varat ja vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot ovat muuttaneet velvoitteita ja varoja.

	2011	2010
Eläkkeet taseessa		
Velat maksupohjaisista eläkejärjestelyistä	0,4	0,4
Velat etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	52,0	54,8
Velat taseessa	52,4	55,2
Saaminen etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	-44,3	-39,5
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	8,1	15,7
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Taseessa		
Velka etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	52,0	54,8
Saaminen etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	-44,3	-39,5
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) etuuspohjaisista järjestelyistä taseessa	7,7	15,3
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt taseessa		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	311,4	310,5
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	54,7	47,7
Etuuspohjaiset velvoitteet	366,1	358,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-355,6	-382,9
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	10,5	-24,7
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-0,4	-0,5
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset tappiot (-) ja voitot (+)	-7,3	36,2
IAS 19.58 omaisuuserän rajoittamisesta johtuva vaikutus	4,9	4,3
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	7,7	15,3
Tuloslaskelmassa		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,0	5,9
Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvon muutos tilikauden aikana		
Eläkevelvoitteet 1.1.	358,1	367,2
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	4,7	4,5
Korkomenot	16,6	17,2
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) / voitot (-)	4,3	5,9
Valuuttakurssierot ulkomaisista järjestelyistä	0,9	6,8
Yrityshankintojen ja -myyntien vaikutus	-1,1	-22,3
Maksetut etuudet	-18,3	-20,4
Järjestelyjen supistamiset ja velvoitteiden täyttämiset	0,0	-0,8
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	0,9	0,0
Eläkevelvoitteet 31.12.	366,1	358,1

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

	2011	2010
Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käyvän arvon muutos tilikauden aikana		
Varojen käypä arvo 1.1.	382,9	363,6
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	18,8	18,1
Työnantajan maksusuoritukset	5,7	8,9
Vakuutusmatemaattiset tappiot (-) / voitot (+)	-32,7	13,3
Valuuttakurssierot ulkomaisista järjestelyistä	0,2	1,6
Yrityshankintojen ja -myyntien vaikutus	-0,1	-1,3
Maksetut etuudet	-18,3	-20,4
Velvoitteiden täyttämiset	-0,9	-0,9
Varojen käypä arvo 31.12.	355,6	382,9
Etuuspohjaiset eläkekulut tuloslaskelmassa		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	4,7	4,6
Korkomenot	16,6	17,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-18,8	-18,1
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	0,9	0,0
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) / voitot (-)	-3,4	1,9
IAS 19.58 omaisuuserän rajoittamisesta johtuva vaikutus	-0,6	0,1
Järjestelyjen supistamiset	0,6	0,2
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin¹⁾	0,0	5,9

¹⁾ Vuonna 2010 tuloslaskelman erät sisältävät Tikkurilan vaikutusta 1,4 milj. e.

Eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto (+) / kulu (-) oli -13,9 milj. e (31,4 milj. e).

Etuuspohjaisten eläkkeiden laskennassa käytetyt keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

	2011	2010
Diskonnttauskorko	3,3 - 5,7	4,0 - 5,6
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	4,1 - 7,5	2,8 - 7,5
Inflaatioaste	2,0 - 3,0	2,0 - 3,7
Tulevat palkankorotukset	2,0 - 4,0	2,0 - 4,3
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,7 - 3,8	1,3 - 3,0

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuuslajeittain

Osakkeet	164,0	207,0
Korkosijoitukset	54,9	39,1
Varat vakuutusyhtiöissä ¹⁾	121,6	121,5
Kemira Oyj:n osakkeet	1,1	1,3
Konsernin käytössä olevat kiinteistöt	14,0	14,0
Varat yhteensä	355,6	382,9

¹⁾ Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuuspohjaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta, ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä. Tämän vuoksi yksittäisten varojen jakautumisesta ei ole saatavissa tarkempaa erittelyä.

Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu pitkäaikainen kokonaistuotto on 5,0 %, joka perustuu koko sijoitussalkun tuottoon eikä ole eri omaisuusryhmien tuottojen summa. Odotettu tuotto perustuu yksinomaan historiallisiin tuottoihin ilman oikaisuja.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin suoritettavien maksujen tilikaudella 2012 odotetaan olevan 6,7 milj. e.

	2011	2010	2009	2008	2007
Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	366,1	358,3	367,2	412,2	573,4
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	355,6	382,9	363,6	427,8	622,9
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	10,5	-24,6	3,6	-15,6	-49,5
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyjen velkoihin	4,2	-0,3	0,1	-3,4	-3,4
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyjen varoihin	-31,6	36,2	31,6	-88,2	45,9

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

24. VARAUKSET

	Henkilöstö- kuluvaraukset	Uudelleenjärjestely- varaukset	Ympäristö- ja vahinkovaraukset	Muut varaukset	2011 Yhteensä
Pitkäaikaiset varaukset					
1.1.2011	0,6	3,4	16,5	34,2	54,7
Valuuttakurssierot					0,0
Varausten lisäykset	0,1		0,3		0,4
Tilikaudella käytetty	-0,3	-0,8	-3,3		-4,4
Tilikaudella peruutettu			-0,7		-0,7
Uudelleenryhmittely	0,7	-0,3		-0,1	0,3
31.12.2011	1,1	2,3	12,8	34,1	50,3
Lyhytaikaiset varaukset					
1.1.2011	3,1	1,4	3,1	2,2	9,8
Valuuttakurssierot				-0,2	-0,2
Varausten lisäykset	0,4	0,8	0,6		1,8
Tilikaudella käytetty	-2,4	-0,1	-1,1		-3,6
Tilikaudella peruutettu	-0,3	-0,5	-0,7		-1,5
Uudelleenryhmittely	-0,1	0,1			0,0
31.12.2011	0,7	1,7	1,9	2,0	6,3
Varausten kokonaismäärän jakautuminen				2011	2010
Pitkäaikaiset varaukset				50,3	54,7
Lyhytaikaiset varaukset				6,3	9,8
Yhteensä				56,6	64,5

Muiden kuluvarausten olennaisin osa liittyy osakkuusyhtiön muodostamiseen vuonna 2008. Ympäristö- ja vahinkovaruksista kerrotaan tarkemmin liitteessä 31.

25. OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

	2011	2010
Ostovelat ja muut velat		
Saadut ennakot	2,0	6,8
Ostovelat	191,5	143,4
Siirtovelat	149,7	145,5
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	40,6	20,9
Ostovelat ja muut velat yhteensä	383,8	316,6
Siirtovelat		
Henkilöstökulut	33,0	43,5
Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät	67,3	55,0
Korot	9,3	10,0
Kurssierot	6,7	2,9
Muut	33,4	34,1
Siirtovelat yhteensä	149,7	145,5

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

26. HANKITTUJEN JA MYYTYJEN TYTÄRYRITYSTEN RAHAVIRTAVAIKUTUS

	2011	2010
Tytäryritysten hankinta		
Yritysten hankintameno	-	31,6
Ostettujen yritysten hankintahetken rahavarat	-	-
Hankinnoista johtuvat rahavirrat hankittujen yrityksiä rahavaroilla vähennettynä	0,0	31,6
Hankittujen tytäryritysten varojen ja velkojen arvot		
Käyttöpääoma	-	3,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	-	21,3
Korolliset saamiset pois lukien rahavarat	-	0,1
Korolliset velat	-	-0,3
Korottomat velat	-	-
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Hankintojen liikearvo	-	7,5
Hankittujen tytäryritysten varojen ja velkojen nettoarvo yhteensä	0,0	31,6
Tytäryritysten myynti		
Luovutustulot	1,5	8,1
Myytyjen yritysten rahavarat	0,2	-28,1
Luovutustulot tytäryritysten myynnistä yhteensä	1,7	-20,0
Myytyjen tytäryritysten varojen ja velkojen arvo		
Käyttöpääoma	1,9	119,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	0,4	228,3
Osakkeet	0,1	1,8
Korolliset saatavat pois lukien rahavarat	-1,0	3,5
Muut korottomat saamiset	0,0	5,6
Korolliset velat	-1,0	-50,6
Korottomat velat	-0,3	-36,1
Myytyjen yritysten varojen ja velkojen nettoarvo yhteensä	0,1	272,2

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

27. LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

2010: Water Elements LLC:n hankinta USA:ssa

Kemira ilmoitti tiedotteessaan 6.9.2010 Water Elements, LCC:n ('WE') ostamisesta. WE:stä tulee Kemira Water Solutions Inc.:n tytäryhtiö, ja se liitettiin osaksi Kemiran Municipal & industrial-segmenttiä Yhdysvalloissa. WE aloitti toimintansa vuonna 2007 ja sillä on yksi tuotantolaitos Baltimoressa, Marylandin osavaltiossa Yhdysvalloissa.

WE on epäorgaanisten saostuskemikaalien valmistaja Yhdysvalloissa. Kemira hankki 100 % osuuden WE:n osakkeista hintaan 25,9 milj. euroa ja sai näin määräysvallan WE:stä. Hankinnasta aiheutuva liikearvo 4,0 milj. euroa johtuu liiketoimintojen yhdistämisestä saatavasta saostuskemikaalien markkina-asetusta Municipal & Industrial -liiketoiminnassa.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto WE:stä maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana kirjatusta hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista.

Luovutettu vastike

Käteisvarat	25,9
-------------	------

Luovutettu vastike yhteensä	25,9
------------------------------------	-------------

Hankintahintaan liittyvät menot	0,4
--	------------

Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät

Rahavarat	0,1
-----------	-----

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17,7
--------------------------------------	------

Aineettomat hyödykkeet	2,8
------------------------	-----

Vaihto-omaisuus	1,6
-----------------	-----

Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,1
---------------------------------	-----

Ostovelat ja muut velat	1,4
-------------------------	-----

Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	21,9
---	-------------

Liikearvo	4,0
-----------	-----

	25,9
--	------

Hankintaan liittyvät menot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin vuoden 2010 konsernituloslaskelmassa.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on 1,1 milj. euroa, ja näihin sisältyvien myyntisaamisten käypä arvo on 0,9 milj. euroa. Myyntisaamisten bruttomäärä on 0,9 milj. euroa, jotka kaikki odotetaan saatavan.

Konsernin tuloslaskelmaan 2.9.2010 lähtien sisältyy WE:stä liikevaihtoa 2,8 milj. euroa, ja kyseiseltä ajalta liikevoittoa oli 0,3 milj. euroa. Jos WE olisi yhdistetty 1.1.2010 alkaen, konsernituloslaskelman mukainen pro forma liikevaihto oli 8,4 milj. euroa ja pro forma liikevoitto 1,0 milj. euroa.

Pro forma luvut on annettu ainoastaan vertailtavuuden vuoksi ja eivät välttämättä kuvasta todellista tulosta, eivätkä ne siten ilmaise myöskään tulevaisuuden liiketoiminnan tulosta, joka on aiheutunut liiketoimintojen yhdistämisestä.

2010: Albemarle UK Limitedn hankinta UK:ssa

Kemira ilmoitti 2.8.2010, että se on allekirjoittanut Albemarlen kanssa sopimuksen Teesportissa, Middlesbroughissa, Iso-Britanniassa sijaitsevan yhtiön kaupasta, joka saatiin päätökseen 30.7.2010. Yhtiöstä hankittiin 100 % ja sen henkilökunnan määrä tuotantolaitoksella on noin 30.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

2011: Omistusosuuden lisääminen tytäryrityksessä Kemira Tiancheng Chemicals Co., Ltd

Heinäkuussa Kemira osti Kiinan Yanzhoussa toimivan Kemira Tiancheng Chemicals Co., Ltd:n jäljellä olevat osakkeet (49 %). Kemiralla oli aikaisemmin hallussaan 51 % yrityksen osakkeista, ja kaupan myötä Kemira omistaa koko yrityksen.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

28. JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Nimellisarvot	2011			2010		
	< 1 vuosi	> 1 vuosi	Yhteensä	< 1 vuosi	> 1 vuosi	Yhteensä
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinisopimukset	554,6	-	554,6	607,7	-	607,7
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	80,0	133,5	213,5	246,9	58,4	305,3
joista rahavirran suojaukseen	60,0	133,5	193,5	236,9	38,4	275,3
Korko-optiot						
Ostetut	-	-	-	-	10,0	10,0
Asetetut	-	-	-	-	-	-
Obligaatitermiinisopimukset	-	10,0	10,0	-	10,0	10,0
joista avoimna	-	10,0	10,0	-	10,0	10,0
Muut johdannaiset						
Ostetut sähkö sopimukset (GWh)	509,5	582,6	1 092,1	403,0	421,3	824,3
joista rahavirran suojaukseen (GWh)	509,5	582,6	1 092,1	403,0	421,3	824,3
Maakaasujohdannaiset (tuhatta tonnia)	-	-	-	4,7	5,5	10,2
joista rahavirran suojaukseen (tuhatta tonnia)	-	-	-	4,7	5,5	10,2
Suolajohdannaiset (tuhatta tonnia)	53,3	-	53,3	160,0	53,0	213,0

Rahoitusinstrumenttien nimellisarvot eivät välttämättä vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia eivätkä siten yksinään tarkasteltuina anna kuvaa konsernin riskiasemasta.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

Käyvät arvot	2011 Varat brutto	Velat brutto	Yhteensä netto	2010 Varat brutto	Velat brutto	Yhteensä netto
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinisopimukset	5,0	-6,7	-1,7	10,9	-2,8	8,1
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	-	-5,3	-5,3	-	-6,0	-6,0
joista rahavirran suojaukseen	-	-4,9	-4,9	-	-4,7	-4,7
Korko-optiot						
Ostetut	-	-	-	-	-	-
Asetetut	-	-	-	-	-	-
Obligaatitermiinisopimukset	-	-0,3	-0,3	-	-	-
joista avoimna	-	-0,3	-0,3	-	-	-
Muut johdannaiset						
Ostetut sähkösopimukset	-	-4,6	-4,6	14,9	-	14,9
joista rahavirran suojaukseen	-	-4,6	-4,6	14,9	-	14,9
Maakaasujohdannaiset	-	-	-	0,1	-	0,1
joista rahavirran suojaukseen	-	-	-	0,1	-	0,1
Suolajohdannaiset	0,3	-	0,3	-	-	-

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

Käyvät arvot	2011		Velat		2010		Velat	
	Varat brutto		brutto		Varat brutto		brutto	
	< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi
Valuuttajohdannaiset								
Valuuttatermiinisopimukset	5,0	-	-6,7	-	10,9	-	-2,8	-
Korkojohdannaiset								
Koronvaihtosopimukset	0,1	-	-0,6	-4,8	-	-	-2,7	-3,3
joista rahavirran suojaukseen	0,1	-	-0,2	-4,8	-	-	-2,4	-2,3
Korko-optiot								
Ostetut	-	-	-	-	-	-	-	-
Asetetut	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligaatiotermiinisopimukset	-	-	-	-0,3	-	-	-	-
joista avoinna	-	-	-	-0,3	-	-	-	-
Muut johdannaiset								
Ostetut sähkösopimukset	0,2	-	-3,3	-1,5	11,1	3,8	-	-
joista rahavirran suojaukseen	0,2	-	-3,3	-1,5	11,1	3,8	-	-
Maakaasujohdannaiset	-	-	-	-	0,1	-	-	-
joista rahavirran suojaukseen	-	-	-	-	0,1	-	-	-
Suolajohdannaiset	0,3	-	-	-	-	-	-	-

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

29. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Kemiran konsernirahoituksen tehtävänä on huolehtia rahoitusriskien hallinnasta voimassa olevan toimintaohjeen mukaisesti. Rahoituksen toimintaohje on yhtiön hallituksen hyväksymä ja siinä määritellään rahoituksen hallinnon toimintaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain rahoituksen toimintasuunnitelman sekä rahoitusriskien sallitut enimmäismäärät.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata yhtiötä rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta vaihteluilta ja siten turvata omalta osaltaan yhtiön tuloskehitys ja oma pääoma. Kemira käyttää erilaisia rahoitusinstrumentteja asetettujen limiittien puitteissa. Konsernissa käytetään vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoja ja riskejä voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata. Johdannaisinstrumentteja käytetään ainoastaan suojautumistarkoituksiin, ei spekulatiivisesti. Valuutta- ja korkoriskien hallinta on keskitetty konsernirahoitukseen.

VALUUTTARISKI

Valuuttavirtariskiä syntyy sekä euroalueella että sen ulkopuolella muista kuin kotivaluutassa tapahtuvista valuuttavirroista. Konsernin merkittävimmät valuuttavirtariskit syntyvät Ruotsin kruunusta ja Yhdysvaltain dollarista. Muutokset valuuttavirtariskeissä johtuvat laskutusvaluutoissa tapahtuneista muutoksista. Vuoden lopussa SEK-määräinen valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 40 milj. euroa (11 milj. euroa), keskimääräisen suojausasteen ollessa 33 % (49 %). Vastaavasti USD-määräinen valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 30 milj. euroa (76 milj. euroa), keskimääräisen suojausasteen ollessa 42 % (39 %). Lisäksi Kemiralle aiheutuu pienempi valuuttavirtariski Kanadan dollarin, Ison-Britannian punnan ja Norjan kruunun osalta jokaisen ollessa vasta-arvoltaan noin 20 miljoonaa euroa.

Valuuttariskiltä suojaudutaan pääsääntöisesti valuuttatermiineillä ja -optioilla, jotka olivat vuoden 2011 lopussa maturiteetiltaan alle vuoden pituisia. Alla olevassa taulukossa on esitetty arvio konsernitason suurimmista valuuttavirtariskeistä.

Transaktio- ja translaatoriski, Milj.e	2011			2010			
	SEK	USD	Muut	USD	CAD	BRL	Muut
Operatiivinen nettovirta ¹⁾	-39,9	27,8	74,0	76,0	24,9	-22,4	44,5
Nettolainaus ²⁾	17,4	128,9	24,9	132,6	14,5	16,6	-10,3
Johdannaiset, transaktioriskin suojaus	11,2	-11,6	-37,1	-26,9	-12,0	0,0	-13,4
Johdannaiset, taseriskin suojaus	-	-136,4	-38,4	-130,9	-11,5	-16,3	-30,8
Yhteensä	-11,3	8,7	23,4	50,8	15,9	-22,1	-10,0

Lainat, translaatoriskin suojaus -41,3

¹⁾ Perustuu 12 kuukauden valuuttavirtaennusteeseen

²⁾ Ei sisällä oman pääoman suojauksia

Kaupallinen nettovaluuttavirtaennuste vuodelle 2012 oli vuodenvaihteessa 2011/2012 146 milj. euroa suojausasteen ollessa 41 % (30 %). Suojausastetta seurataan päivittäin. Kokonaisvirtariskin suojaamisessa neutraali taso saavutetaan, kun ennustetusta nettovaluuttavirrasta on suojattuna 50 %. Ennustetusta virrasta on aina oltava suojattuna vähintään 30 % ja enintään 100 %. Valuuttakurssien heikentyminen kymmenellä prosentilla suhteessa euroon tilinpäätöshetken kurssia käyttäen ja ilman suojaustoimintaa aiheuttaisi noin 10,0 milj. euron negatiivisen vaikutuksen tulokseen ennen veroja (11,2 milj. euroa).

Koska Kemiran konsernitilinpäätös laaditaan euroina, Kemira altistuu valuutan translaatoriskille siltä osin kuin sen muualla kuin Suomessa sijaitsevien tytäryhtiöiden tulos- ja tase-erät raportoidaan muina valuuttoina kuin euroissa. Translaatoriskin kannalta merkittävimmät valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Kanadan dollari ja Brasilian real.

Konserniyhtiöiden suurimmat omat pääomat ovat Ruotsin kruunuina, Yhdysvaltain dollareina ja Brasilian realeina. Tavoitteena on suojautua taseriskeiltä pitämällä taseen valuuttamääräiset velat tasapainossa valuutoittain taseen omaisuuserien kanssa. Valuuttamääräiset omat pääomat suojataan ensisijaisesti pitkäaikaisilla lainoilla.

Konsernin ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosisojitusten suojauksessa seurataan omavaraisuusastetta. Konsernin politiikan mukaisesti oman pääoman suojaustoimenpiteisiin on ryhdyttävä, kun +/-5,0 %:n muutos valuuttakurssissa aiheuttaa yli 1,5 prosenttiyksikön muutoksen omavaraisuusasteessa.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

Tilinpäätöshetkellä ei ole voimassa olevia ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksia. Vuoden 2010 lopussa näiden suojausten yhteenlaskettu arvo oli 41,3 milj. euroa. Nettosijoitukset oli suojattu pitkäaikaisilla lainoilla. Kokonaisuudessaan vuonna 2010 tämä vastasi 3 %:n suojausastetta.

KORKORISKI

Rahoituspolitiikan mukaisesti konsernin korkoriskin mittarina käytetään keskimääräistä koron määräytymisajankohtaa mittaavaa duraatiota, jonka tulee olla 6–24 kuukautta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää sekä koronvaihtosopimuksia että korko-optioita kuten myös korkotermeinejä ja korkofutuureja päästäkseen rahoituspolitiikan mukaiseen tavoitteeseen.

Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli vuoden 2011 lopussa 17 kuukautta (15 kuukautta). Ilman korkojohdannaisia duraatio oli 8 kuukautta (11 kuukautta). Vuoden 2011 lopussa konsernin koko lainasalkusta, johdannaiset mukaan lukien, 58 % oli kiinteään korkoon sidottua (76,8 %). Konsernin nettorahoituskustannus on noin 3,9 % (4,5 %). Luku on saatu jakamalla vuotuiset nettokorot ja muut rahoituskulut ilman kurssieroja ja osinkoja vastaavan ajanjakson keskimääräisellä korollisella nettovelalla. Nettorahoituskustannukseen vaikuttavat eniten euro- ja Yhdysvaltain dollarimääräisten velkojen korkotasot. Tilinpäätöspäivänä konsernin lainasalkun keskikorko oli noin 2,0 %.

Kiinteäkorkoiset rahoitusvarat ja -velat ovat alttiina korkojen muutoksesta johtuvalle hintariskille. Vaihtuvakorkoiset rahoitusvarat ja -velat, joiden korko muuttuu markkinakorkojen muuttuessa, ovat alttiina koroista johtuvalle rahavirtariskille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty lainasalkun korkojen kiinnittämisen aikarajat.

Koron määräytyminen 31.12.2011	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoinen nettovelka	218			218
Kiinteäkorkoinen nettovelka	80	183	35	298
Yhteensä	298	183	35	516
Koron määräytyminen 31.12.2010	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoinen nettovelka	124			124
Kiinteäkorkoinen nettovelka	247	118	47	412
Yhteensä	371	118	47	536

Rahoituspolitiikan seurauksena konsernin keskikorko on yleensä matalien korkojen vallitessa lyhytaikaisten korkojen markkinatasoa korkeampi ja toisaalta korkeiden korkojen vallitessa sitä alhaisempi. Jos korkotaso nousisi yhden prosenttiyksikön 1.1.2012, konsernin maksamat korkokulut kasvaisivat seuraavan 12 kuukauden aikana noin 2,9 milj. euroa ennen veroja (2,1 milj. e). Kemira-konsernin nettoveloista 64 % (68 %), johdannaiset mukaan luettuna, hinnoitellaan uudelleen vuoden 2012 aikana.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoimia korkojohdannaisia, joiden markkina-arvo oli -5,3 milj. euroa (-6,0 milj. e). Koronvaihtosopimuksista suurin osa on tehty suojaamaan konsernin lainasalkkua IAS 39:ssä määritetyllä tavalla suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti. Rahavirtojen suojaamiseksi tehtyjen koronvaihtosopimusten markkina-arvo oli vuoden 2011 lopussa -4,9 milj. euroa (-4,7 milj. e). Suojauslaskentapolitiikka on kuvattu konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteissa. Yhden prosenttiyksikön nousu korkotasossa lisäisi korkojohdannaisten arvostusta noin 0,6 milj. eurolla (1,2 milj. e) omassa pääomassa ennen veroja.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

HINTARISKI

Sähkön hinta vaihtelee markkinatilanteen mukaan hyvinkin voimakkaasti. Kemira-konsernin tavoitteena on sähköostojen suojaustoimenpiteillä tasata raaka-ainekustannuksia. Suojauspolitiikan mukaisesti suojaukset tehdään suhteessa voimassa oleviin myyntisopimuksiin siten, että suojaukset kattavat tehdyt sitoumukset. Suojausinstrumenttina käytetään pääsääntöisesti sähköpörssin johdannaisia. Suojauksiin liittyvät valuutta- ja aluehinteriskit on pääasiallisesti suojattu tekemällä sopimukset HELEUR-määräisinä. Valtaosa sähköjohdannaisista käsitellään rahavirtojen suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti, kuten edellä on todettu. Kohde-etuuden ennakoidut fyysiset toimitukset eli ostot kirjataan vasta toimituskaudella. Mikäli sähkön suojaussopimusten hinta nousisi 10 prosenttia, vaikutus sähkön suojaussopimusten arvoon olisi 12,7 milj. euroa (4,9 milj. euroa). Vuonna 2010 maakaasun hintariskiä oli osittain suojattu hyödykkeisiin perustuvilla swap-sopimuksilla, joita käsiteltiin laskennallisesti kassavirtasuojana. Vuonna 2011 kyseinen maakaasusuoja lopetettiin.

Kemira Oyj:n omistamien Pohjolan Voima -konserniin kuuluvien osakkeiden arvo mitataan käypänä arvona sähkön markkinahinnan ja tuotantokustannusten välisen eron perusteella diskontatun kassavirran mukaan. Sähkön johdannaismarkkinahinnan 10 prosentin lasku pienentäisi osakkeiden käypää arvoa noin 11 % (19 %). Diskonttokoron muutos 1 prosenttiyksiköllä muuttaisi osakkeiden käypää arvoa noin 6 % (10 %).

Kemiran suolaostosopimus vuosille 2010-2012 sisältää kytketyn johdannaisen. Muuttuva hintakomponentti riippuu polttoöljyn euromääräisestä hinnasta, joten sopimuksessa on alttius sekä polttoöljyn hinnalle että EUR/USD valuuttakurssille.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee sekä sijoitustoiminnan että johdannaisopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset ja sijoituspolitiikan. Konserni pyrkii minimoimaan vastapuoliriskiään käyttämällä vastapuolinaan ainoastaan hyvän luottokelpoisuuden omaavia rahoituslaitoksia sekä hajauttamalla sopimuksia näiden kesken.

Konsernirahoitus hyväksyy tytäryhtiöiden uudet pankkisuhteet. Konsernirahoituksen käyttämiä hyväksytyjä rahalaitosvastapuolia on tällä hetkellä 11, joista kaikilla on vähintään A-tason luokitus Standard & Poor'sin luottoluokitustietojen perusteella. Alle A-tason luokituksen saaneen tai luottoluokittelemattoman vastapuolen käyttäminen vaatii hallituksen erillisen hyväksynnän. Konsernin rahalaitosvastapuolten enimmäisriski on tilinpäätöshetkellä 189,8 milj. euroa (117,8 milj. e). Vastapuoliriskiä seurataan kuukausitasolla määrittämällä jokaiselle vastapuolelle maksimiriski saatavien markkina-arvon perusteella. Kullekin rahoituslaitokselle on olemassa hyväksytty limiitti. Rahoituksen transaktioihin liittyvistä luottoriskeistä ei tilikauden aikana syntynyt luottotappiota.

Rahoituksen vastapuoliriskiä aiheutuu siitä, että rahoitustapahtuman sopimusosapuoli ei välttämättä pysty täyttämään sopimusvelvoitteitaan. Riskit liittyvät lähinnä sijoitustoimintaan ja johdannaisopimusten vastapuoliriskeihin. Konsernirahoitus saa sijoittaa enintään 150 milj. euroa likvidejä varoja suomalaisten yritysten yritystodistusohjelmiin. Yksittäiseen yhtiöön voidaan sijoittaa enintään 30 milj. euroa enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Kemiralla on käytössä konsernin laajuinen luottoriskipolitiikka. Kemira myy tuotteitaan vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, koska sen asiakaskunta on laaja ja maantieteellisesti jakautunut eri puolille maailmaa. Useimmille asiakkaille on olemassa luottolimiitit, joita seurataan systemaattisesti. Joissakin tapauksissa käytetään dokumenttimaksuja, kuten remburseja. Alla olevassa taulukossa on esitetty vuoden 2011 lopulla avoinna olevien myyntisaamisten ikäjakauma.

Myyntisaamisten ikäjakauma	2011	2010
Erääntymättömät saamiset	250,5	254,4
1-90 päivää myöhässä olevat myyntisaamiset	46,0	33,5
Yli 91 päivää myöhässä olevat saamiset	3,5	7,1
Yhteensä	300,0	295,0

Myyntisaamisten arvonalentumistappio oli 3,2 milj. e (5,2 milj. e).

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

MAKSUVALMIUS- JA UDELLEENRAHOITUSRISKI

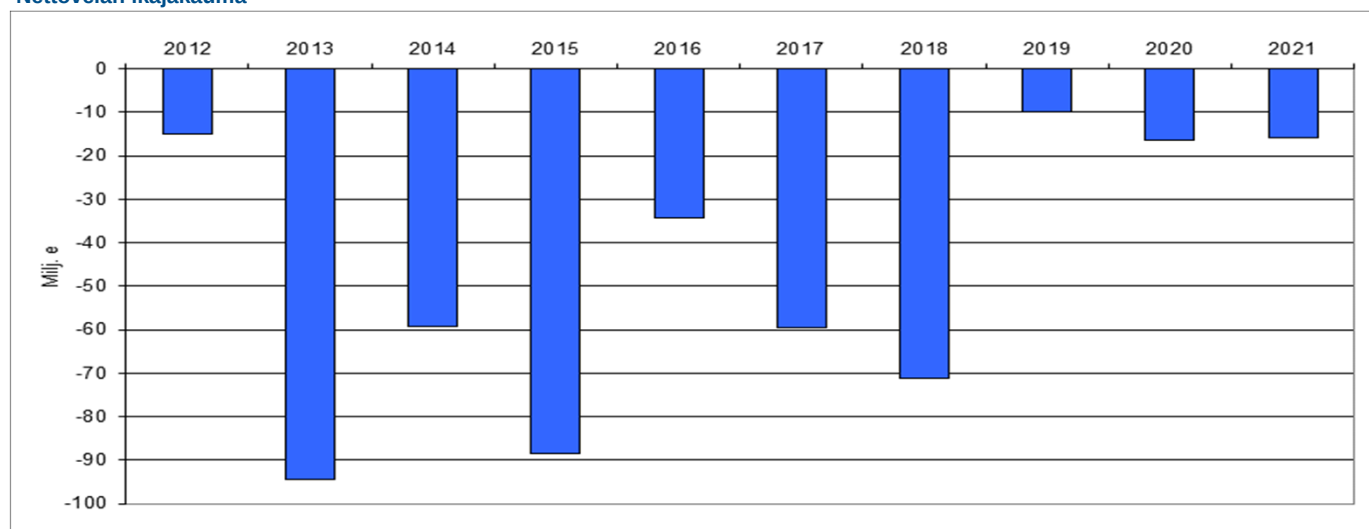
Konsernin maksuvalmius turvataan tililiimiiteillä, rahamarkkinasijoituksilla ja valmiusluotolla. Konsernin rahavarat vuoden 2011 lopussa olivat 185,8 milj. euroa (91,8 milj. euroa), josta 61,7 milj. euroa oli lyhytaikaisia sijoituksia (58,5 milj. euroa) ja 124,1 milj. euroa pankkitalletuksia (33,3 milj. euroa). Kesäkuussa allekirjoitettiin viisivuotinen 300 milj. euron valmiusluotto, joka korvasi aikaisemman valmiusluoton.

Konserni hajauttaa jälleensijoitusriskinsä hankkimalla rahoitusta eri lähteistä. Konsernin pankkilainojen ja vakuutusyhtiölainojen sekä lyhytaikaisten koti- ja ulkomaisten yritystodistusohjelmien tavoitteena on tasapainottaa lainasalkun erääntymisaikataulua ja ylläpitää riittävän pitkää maturiteettia pitkäaikaisille lainoille.

Konsernin rahoituspolitiikan mukaan lainojen keskimääräisen erääntymisajan tulee aina olla vähintään 3 vuotta. Konsernilla on oltava voimassaolevia sitovia luottojärjestelyjä, jotka kattavat suunnitellut rahoitustarpeet, pitkien velkojen lyhennyserät, yritystodistuslainojen ja muiden sitoumuksettomien lyhyiden lainojen rahoitustarpeet seuraavan 12 kuukauden aikana. Lainojen uudelleenrahoitus on suunniteltava siten, että korkeintaan 30 % kokonaislainasalkusta erääntyy seuraavien 12 kuukauden aikana. Vuoden 2011 lopussa velkasalkun keskimääräinen erääntymisaika oli 3,6 vuotta.

Konsernilla on 600 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma, jolla voidaan laskea liikkeelle maksimissaan vuoden pituisia yritystodistuksia. Vuoden 2011 lopussa yritystodistusmarkkinoilta hankittiin 164 milj. euroa. Vastaavasti konsernilla oli samana ajankohtana 185,8 milj. euroa likvidejä lyhyt- ja pitkäaikaisia sijoituksia. Lisäksi konserni on sopinut valmiusluotosta, joka on nimellismäärältään 300 milj. euroa. Vuoden 2011/2012 vaihteessa valmiusluotto oli kokonaisuudessaan nostamatta (10 milj. euroa). Valmiusluotto on joustava lyhyt- ja pitkäaikaisrahoituksen muoto, jonka maksurakenne on ennakoitavissa

Nettovelan ikäjakauma

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Konsernin keskipitkän aikavälin tavoitteena on pitää yhtiön velkaantuneisuusaste (gearing) alle 60 %. Velkaantuneisuus lasketaan jakamalla korolliset nettovelat (korolliset velat - rahavarat) omalla pääomalla. Uuden valmiusluoton sopimuksessa on ehto, jonka mukaan velkaantuneisuusaste ei saa ylittää 100 %.

Velkaantuneisuuden lisäksi eräissä muissa kahdenvälisissä luotoissa on sopimusehto, jonka mukaan yhtiö vakuuttaa taloudellisen tilansa pysyvän sellaisena, että konsernin oma pääoma on aina vähintään 25 % konsernin taseen loppusummasta (omavaraisuusaste).

Hallitus ehdottaa vuoden 2011 osingoksi 0,53 euroa osakkeelta (0,48), mikä vastaa 59 %:n osinkosuhdetta (66 %). Pitkän aikavälin tavoitteena on jakaa yli 50 % operatiivisesta nettotuloksesta osakkeenomistajille.

	2011	2010
Korolliset velat	701,6	627,4
Rahavarat	185,8	91,8
Korolliset nettovelat	515,8	535,6
Oma pääoma	1 370,8	1 365,8
Taseen loppusumma	2 676,5	2 543,7
Velkaantuneisuus	38 %	39 %
Omavaraisuusaste	51 %	54 %

RAHAVARAT

	2011 Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	2010 Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Rahat ja pankkisaamiset	124,1	124,1	33,3	33,3
Rahamarkkinasijoitukset	54,9	54,9	50,1	50,1
Rahastosijoitukset	6,8	6,8	8,4	8,4
Yhteensä	185,8	185,8	91,8	91,8

Rahamarkkinasijoitukset ovat luonteeltaan lyhytaikaisia. Rahastosijoitusten käypä arvo perustuu vastapuolten ilmoittamiin lukuihin.

PITKÄAIKAISET KOROLLISET VELAT JA NIIDEN LYHENNYSERÄT

Valuutta

	31.12.2011 Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Erääntyminen 2012	2013	2014	2015	2016	2017-
EUR	249,8	245,7	32,9	20,3	24,6	74,6	24,6	68,7
USD	264,4	257,4	8,9	93,2	47,6	8,9	8,9	89,9
Muut	27,5	28,0	24,9	-	-	3,0	-	0,1
Yhteensä	541,7	531,1	66,7	113,5	72,2	86,5	33,5	158,7

Valuutta

	31.12.2010 Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Erääntyminen 2011	2012	2013	2014	2015	2016-
EUR ¹⁾	282,5	272,6	36,8	16,6	20,2	24,7	74,6	99,7
SEK	61,6	61,4	61,4	-	-	-	-	-
USD	260,5	259,6	8,9	59,8	39,4	46,3	8,9	96,3
Muut	27,5	27,3	14,8	9,2	-	3,3	-	-
Yhteensä	632,1	620,9	121,9	85,6	59,6	74,3	83,5	196,0

¹⁾ Sisältää valmiusluotosta nostetut 10 milj. e.

Lukuihin sisältyvät vuoden 2012 (2011) suunnitellut lyhennykset, ilman yritystodistusvelkoja, rahoitusleasingvelkoja ja muita lyhytaikaisia velkoja.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

KAIKKIEN RAHOITUSVAROJEN RAHAVIRTA

Luottotyyppi

	31.12.2011		Erääntyminen						
	Nostettu	Nostamatta	2012	2013	2014	2015	2016	2017-	
Lainat rahoituslaitoksilta	531,1	-	66,6	113,5	72,2	86,5	33,5	158,8	
rahoituskulut			1,4	2,3	1,5	1,8	0,7	3,2	
Valmiusluotto	-	300,0							
rahoituskulut									
Rahoitusleasingvelat	1,2	-							
rahoituskulut			0,1						
Yritystodistusohjelma	164,0	436,0	164,0						
rahoituskulut			0,8						
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	6,2		6,2						
rahoituskulut			0,1						
Korolliset velat	702,5	736,0	239,2	115,8	73,7	88,3	34,2	162,0	
Ostovelat	191,5		191,5						
Valuuttatermiinisopimukset									
menot	554,6		554,6						
tulot	-552,9		-552,9						
Muut johdannaiset ¹⁾	9,9		3,6	1,9	1,7	0,9	1,8		
Ostovelat ja johdannaiset yhteensä	203,1		196,8	1,9	1,7	0,9	1,8		
Kaikki yhteensä	905,6	736,0	436,0	117,7	75,4	89,2	36,0	162,0	
Takaukset			4,4						

Luottotyyppi

	31.12.2010		Erääntyminen						
	Nostettu	Nostamatta	2011	2012	2013	2014	2015	2016-	
Lainat rahoituslaitoksilta	610,9	-	111,9	85,6	59,6	74,3	83,5	196,0	
rahoituskulut			2,2	1,7	1,2	1,5	1,7	3,9	
Valmiusluotto	10,0	490,0	10,0						
rahoituskulut			0,1						
Rahoitusleasingvelat	1,8	-	0,6	1,2					
rahoituskulut			0,1						
Yritystodistusohjelma	-	600,0							
rahoituskulut									
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	5,5	-	5,5						
rahoituskulut			0,1						
Korolliset velat	628,2	1 090,0	130,5	88,5	60,8	75,8	85,2	199,9	
Ostovelat	143,4		143,4						
Valuuttatermiinisopimukset									
menot	607,7		607,7						
tulot	-615,8		-615,8						
Muut johdannaiset ¹⁾	-9,0		-8,5	-1,8	0,4	0,9			
Ostovelat ja johdannaiset yhteensä	126,3		126,8	-1,8	0,4	0,9			
Kaikki yhteensä	754,5	1 090,0	257,3	86,7	61,2	76,7	85,2	199,9	
Takaukset			4,4						

¹⁾ Koron- ja valuutanvaihtosopimukset sekä sähkö- ja suolajohdannaiset, lisäksi vuonna 2010 maakaasujohdannaiset.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

30. VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT

	2011	2010
TASEEN VELKOJEN VAKUUDEKSI ANNETUT KIINNITYKSET		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,3	0,5
Annetut kiinnitykset	0,5	0,9
Eläkelainat	0,0	9,8
Annetut kiinnitykset	0,0	12,2
Muut lainat	0,0	0,3
Annetut kiinnitykset	0,0	0,8
Lainat yhteensä	0,3	10,6
Annetut kiinnitykset yhteensä	0,5	13,9
VASTUUSITOUMUKSET		
Annetut pantit		
Omien sitoumusten puolesta	6,3	6,3
Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	48,9	45,2
Osakkuusyritysten puolesta	0,7	0,8
Muiden puolesta	4,4	4,4
Käyttöleasingvastuut - Konserni vuokralleottajana		
Vuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokrat ovat seuraavat		
1 vuoden kuluessa	27,8	21,3
1-5 vuotta	61,8	64,9
Yli 5 vuoden kuluessa	84,2	104,9
Yhteensä	173,8	191,1
Muut vastuut		
Omien sitoumusten puolesta	1,3	1,1
Osakkuusyritysten puolesta	1,4	1,6

MERKITTÄVIMMÄT TASEEN ULKOPUOLISET INVESTOINTISITOUMUKSET

Merkittävimmät aineellisen käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimuksiin perustuvat sitoumukset 31.12.2011 olivat noin 14,5 miljoonaa euroa liittyen tehdasinvestointeihin Kiinassa ja Euroopassa.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

OIKEUDENKÄYNNIT

Kemira Oyj vastaanotti 19.8.2009 haasteen, jossa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA (CDC) haki vahingonkorvauksia kuudelta vetyperoksidiuottajalta Kemira mukaan lukien, vetyperoksidiiliketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Kanteessaan Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA hakee Dortmundin alueelliselta tuomioistuimelta Saksassa päätöstä, jolla se saisi lyhentämättömän ja täydellisen version Euroopan komission 3.5.2006 päiväystä päätöksestä sekä vaatii, että vastaajat, Kemira mukaan lukien, velvoitetaan päätöksen nojalla yhteisvastuullisesti maksamaan vahingonkorvauksia korkoineen.

Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA on ilmoittanut erittelevänsä vahingonkorvausten määrän myöhemmässä vaiheessa saatuaan ensin täydellisen version Euroopan komission päätöksestä. Suuntaa antavana osoituksena vahingonkorvausten määrästä Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA esittää kanteessaan alustavan laskelman ylihinnasta, jonka Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:lle kanteensa siirtäneiden ja myyneiden osapuolten väitetään maksaneen vastaajille kilpailusäännösten rikkomisen seurauksena. Alkuperäisessä haasteessa väitetyn ylihinnan määrän 31.12.2008 mennessä kertyneiden korkojen kanssa todettiin olevan 641,3 miljoonaa euroa.

Sen jälkeen Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA on toimittanut vastaajien asianajajille 14.4.2011 päivätyn oikeudelle osoitetun kirjelmän ja asiantuntijalausannon. Sanotussa kirjelmässä vähimmäisvahingoksi 31.12.2010 mennessä kertyneiden korkojen kanssa, perustuen kyseiseen asiantuntijalausuntoon, on todettu 475,6 miljoonaa euroa. Kirjelmässä on edelleen todettu, että asiantuntijan vahingonkorvausanalyysi ei sisällä menetettyä voittoa.

Oikeuskäsittely on vireillä Dortmundin alueellisessa tuomioistuimessa Saksassa. Kemira vastustaa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kannetta.

Kemira Oyj on lisäksi saanut 28.4.2011 Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n Helsingin käräjäoikeuteen jättämän haasteen, jolla Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA hakee Kemira Oyj:ltä korvauksia vetyperoksidiiliketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vaatien enimmillään 78,0 miljoonaa euroa sekä lisäksi viivästyskorkoa 10.11.2008 lukien ja oikeudenkäyntikuluja viivästyskorkoineen. Viitatu kilpailulainsäädännön rikkomukset ovat samat, joiden johdosta CDC on nostanut kanteen Dortmundissa Saksassa. Kemira vastustaa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kannetta.

Kemira Oyj:n tytäryhtiö Kemira Chemicals Oy (aiemmin Finnish Chemicals Oy) on 9.6.2011 vastaanottanut asiakirjat, joiden mukaan CDC Project 13 SA hakee vahingonkorvauksia neljältä yhtiöltä Kemira mukaan lukien natriumkloraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Euroopan komissio määräsi kesäkuussa 2008 Finnish Chemicals Oy:lle 10,15 miljoonan euron sakon natriumkloraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vuosina 1994-2000. Kemira Oyj osti Finnish Chemicalsin vuonna 2005. Kemira vastustaa CDC Project 13 SA:n kannetta.

Kemira ei tällä hetkellä pysty arvioimaan Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n ja CDC Project 13 SA:n nostamien kanteiden käsittelyn kestoa tai sen todennäköistä lopputulosta. Käsittelyjen lopputuloksesta ei voi olla varmuutta, ja Kemiralle epäsuotuisilla päätöksillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Kemiran liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen. Laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konserni on kyseisten haasteiden lisäksi osallisena useissa oikeuskäsittelyissä ja se ei odota näiden muiden haasteiden heikentävän merkittävästi konsernin tulosta tai taloudellista asemaa.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

31. YMPÄRISTÖRISKIT JA -VASTUUT

Suurin osa Kemiran liiketoiminnasta on kemianteollisuutta, jonka tuotteita ja toimintaa säätelevät lukuisat kansainväliset sopimukset, sekä alueellinen ja kansallinen lainsäädäntö eri puolilla maailmaa. Konserni käsittelee ympäristövastuita ja -riskejä tilinpäätöksessä IFRS-säännösten mukaisesti ja noudattaa vakiintuneita sisäisiä periaatteita ja menettelytapoja. Yritysosot ja -myynnit eivät muuttaneet konsernin ympäristövastuita merkittävästi. Ympäristön kunnostukseen liittyvien varausten yhteismäärä oli 14,7 (19,6) miljoonaa euroa. Suurimmat varaukset koskevat käytöstä poistetun läjitysalueen sulkemista Porissa ja Vaasan tehtaiden viereisen järven pohjasedimentin kunnostusta. Porissa sulkemistyöt etenivät suunnitellusti. Vaasassa kunnostustyöt jouduttiin keskeyttämään elokuussa työturvallisuussyistä, ja jäljellä olevien kunnostustöiden peruuttamista koskeva hakemus on ympäristöviranomaisten käsiteltävänä.

PÄÄSTÖOIKEUDET

Konsernilla on Euroopan yhteisön päästökauppadirektiivin tarkoittamia päästöoikeuksia ja -kiintiötä yhdellä toimipaikalla Ruotsissa. Nettomääräisesti päästöoikeudet olivat konsernitasolla 31 085 hiilidioksiditonnia alijäämäiset vuonna 2011 (2 365 hiilidioksiditonnia ylijäämäiset vuonna 2010). Lisäksi Oulun tehtaat Suomessa toimittivat viranomaisille päästöoikeuksia koskevan lupahakemuksen.

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

32. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytäryritykset, osakkuusyritykset, yhteisyritykset ja eläkesäätiöt. Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmien jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa ja heidän läheiset perheenjäsenensä. Johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat konsernin johtoryhmien jäsenet.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN TYÖSUHDE-ETUUDET

	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	4,0	4,6
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-	-
Osakkeisiin perustuvat suoritukset	1,8	2,9
Yhteensä	5,8	7,5

Kemira Oyj:n toimitusjohtajalle maksettu palkka mukaan lukien luontaisedut oli 1 409 719 (1 568 080) euroa, johon sisältyy tulospalkkioita 754 267 (912 628) euroa. Toimitusjohtajan sijaiselle maksettu palkka mukaan lukien luontaisedut oli 513 847 (554 433) euroa, johon sisältyy tulospalkkioita 276 320 (314 412) euroa.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettyjä lainoja ei ollut 31.12.2011 eikä 31.12.2010. Myöskään ehdollisia erii ja sitoumuksia avainhenkilöiden puolesta ei ollut. Yritysjohtoon kuuluvat henkilöt lähipiireineen eivät ole olennaisessa liikesuhteessa konserniin.

JOHDON ELÄKESITOUKSET JA IRTISANOMISKORVAUKSET

Wolfgang Büchele on nimitetty Kemira Oyj:n toimitusjohtajaksi 1.4.2012 alkaen, jolloin Kemiran nykyinen toimitusjohtaja Harri Kermisen jää eläkkeelle. Kemiran eläkesäätiön jäsenenä toimitusjohtaja Harri Kermisellä on oikeus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Jyrki Mäki-Kala toimii Kemiran toimitusjohtajan sijaisena.

Toimitusjohtaja Harri Kermisen enimmäiseläke on 66 % eläkkeen laskennan perustana olevasta palkasta. Sekä eläkeikä että eläkkeen määrä perustuvat 1.1.1991 alkaen uusilta jäseniltä suljetun lisäeläkesäätiön etuuksiin. Lisäeläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat kaikki ennen vuotta 1991 yhtiön palvelukseen tulleet henkilöt, ja eläkesäätiön etuudet koskevat koko sitä henkilöstöä, jolla palvelusvuodet ja muut eläkkeen myöntämistä koskevat ehdot täyttyvät. Vastaavanlaisia järjestelyjä on myös muissa konsernin yhtiöissä.

Kemira Oyj:n toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kk, minkä lisäksi hänelle maksetaan 12 kk:n palkkaa vastaava korvaus, mikäli yhtiö irtisanoo hänet. Toimitusjohtajan sijaisella vastaavat ajat ovat 6 kk ja 6 kk.

HALLITUKSEN PALKKIOT

Kemira Oyj:n 22.3.2011 pidetyn yhtiökokouksen päätöksellä yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan vuonna 2011 yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 % maksetaan yhtiön osakkeilla ja 60 % rahana.

HALLITUKSEN JÄSENET

				2011	2010
	Osakkeet kpl	Luovutusarvo, e	Rahapalkkio, e	Yhteensä, e	Yhteensä, e
Pekka Paasikivi, puheenjohtaja	2 394	29 700	52 224	81 924	90 300
Jukka Viinanen, varapuheenjohtaja	1 456	18 064	38 647	56 711	61 500
Elizabeth Armstrong	1 165	14 453	45 315	59 768	63 600
Wolfgang Büchele	1 165	14 453	36 915	51 368	52 800
Winnie Fok (22.3.2011 alkaen)	1 165	14 453	33 315	47 768	
Juha Laaksonen	1 165	14 453	30 915	45 368	49 800
Kajja Pehu-Lehtonen (22.3.2011 asti)			1 800	1 800	50 400
Kerttu Tuomas (16.3.2010 lähtien)	1 165	14 453	28 515	42 968	37 800
Jarmo Väisänen (16.3.2010 asti)					11 400

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

MUITA LÄHIPIIRITietoja

Tavaroiden ja palvelujen myynnit osakkuusyrityksille ja ostoista osakkuusyrityksiltä sekä saatavista osakkuusyrityksiltä on esitetty liitteessä 8. Osakkuusyritysten puolesta annettujen vastuusitoumusten määrät on esitetty liitteessä 30.

Lähipiiriin kuuluu Eläkesäätiö Neliapila, joka on oma juridinen yksikkönsä. Eläkesäätiö Neliapila hoitaa Kemira Oyj:n vapaaehtoisesti järjestämää lisäeläketurvaa.

Eläkesäätiö Neliapila hallinnoi osaa konsernin Suomen henkilöstön eläkevaroista. Varat sisältävät Kemiran osakkeita 0,08 % yhtiön osakekannasta.

Joulukuussa 2011 Kemira Oyj on Eläkesäätiö Neliapilan kanssa allekirjoitetun kauppakirjan mukaisesti ostanut eläkesäätiöltä 2,5 % Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Kauppahinta osakkeista oli 102,8 milj. euroa. Eläkesäätiö Neliapila omistaa Pohjolan Voima Oy:n osakkeita 0,0 % (2,6 %). Kemira Oyj on tilikauden aikana ostanut Pohjolan Voima Oy:ltä sähköä eläkesäätiön omistaman osuuden suhteessa. Osakkeenomistajat ostavat yhtiön tuottamaa sähköä tuotantokustannukset kattavalla hinnalla. Hinta on ollut selvästi alle keskimääräisten markkinahintojen.

LIIKETOIMET MUUN LÄHIPIIRIN KANSSA

	2011	2010
Myynnit	56,0	27,9
Ostot	8,4	4,7
Rahoitustuotot- ja kulut	0,0	0,0
Saamiset	4,8	4,4
Velat	0,5	7,2

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

33. MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

KONSERNIYHTIÖIDEN OSTOT JA PERUSTETUT UUDET TYTÄRYHTIÖT

- Kemira lunasti loput (49 %) Kemira Chemicals (Yanzhou) Co:n osakkeista 30. heinäkuuta 2011.

KONSERNIYHTIÖIDEN MYYNNIT JA LOPETUKSET

- Kemira Oyj myi Oy Galvatek Ab:n ja sen puolalaisen tytäryhtiön suomalaiselle sijoitusyhtiö Folmerille 13. lokakuuta 2011.

KONSERNIYHTIÖIDEN MUUTOKSET KONSERNIN SISÄLLÄ

- Kemira Polymers Manufacturing B.V. fuusioitiin Kemira Water Solutions B.V.:hen 1. tammikuuta 2011.
- Kemira Chemicals B.V. fuusioitiin Kemira Water Solutions B.V.:hen 1. marraskuuta 2011.

NIMENMUUTOKSET

Vanha nimi

Kemira Water Solutions B.V.
Kemira-Tiancheng Chemicals (Yanzhou) Co., Ltd

Uusi nimi

Kemira Rotterdam B.V.
Kemira Chemicals (Yanzhou) Co., Ltd

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

34. KONSERNIYHTIÖT

	Konsernin omistuosuus %	Sijainti	Maa
Kemira Oyj		Helsinki	Suomi
Aliada Quimica de Portugal Lda.	50,10	Estarreja	Portugali
AS Kemivesi	100,00	Tallinna	Viro
Chesapeake Agro-Iron, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Clean Water Logistics, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Corporación Kemira Chemicals de Venezuela, C.A.	100,00	Caracas	Venezuela
Finnchem USA, Inc.	100,00	Delaware	Yhdysvallat
Finnish Chemicals Corporation	100,00	Delaware	Yhdysvallat
HTC Augusta Inc	100,00	Delaware	Yhdysvallat
Industry Park i Helsingborg Förvaltning AB	100,00	Lund	Ruotsi
Kemifloc a.s.	51,00	Prerov	Tšekki
Kemifloc Slovakia S.r.o.	51,00	Sol	Slovakia
Kemipol Sp. z o.o.	51,00	Police	Puola
Kemipol-Ukraina Ltd	51,00	Chmielnicki	Ukraina
Kemira Argentina S.A.	100,00	Buenos Aires	Argentiina
Kemira Asia Pacific Pte. Ltd.	100,00	Singapore	Singapore
Kemira Cell sp.z.o.o	55,00	Ostroleka	Puola
Kemira Chemicals (Nanjing) Co. Ltd	100,00	Nanjing	Kiina
Kemira Chemicals (Shanghai) Co. Ltd.	100,00	Shanghai	Kiina
Kemira Chemicals (UK) Ltd	100,00	Harrogate	Iso-Britannia
Kemira Chemicals (Yanzhou) Co., Ltd	100,00	Yanzhou City	Kiina
Kemira Chemicals AS	100,00	Gamle Fredrikstad	Norja
Kemira Chemicals Brasil Ltda	100,00	São Paulo	Brasilia
Kemira Chemicals Canada Inc.	100,00	Maitland	Kanada
Kemira Chemicals India Private Limited	100,00	Andra Pradesh	Intia
Kemira Chemicals Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Kemira Chemicals S.A./N.V.	100,00	Aartselaar	Belgia
Kemira Chemicals, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira Chemie Ges.mbh	100,00	Krems	Itävalta
Kemira ChemSolutions B.V.	100,00	Tiel	Hollanti
Kemira Chile Comercial Limitada	100,00	Santiago	Chile
Kemira Chimica S.p.A.	100,00	Milano	Italia
Kemira Chimie S.A.S.U.	100,00	Lauterbourg	Ranska
Kemira de México, S.A. de C.V.	100,00	Tlaxcala	Meksiko
Kemira Europe Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Kemira Finance Solutions B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira France SAS	100,00	Lauterbourg	Ranska
Kemira Germany GmbH	100,00	Leverkusen	Saksa
Kemira Germany Sales GmbH	100,00	Leverkusen	Saksa
Kemira Hong Kong Company Limited	100,00	Hongkong	Kiina
Kemira Ibérica S.A.	100,00	Barcelona	Espanja
Kemira Ibérica Sales and Marketing S.L.	100,00	Barcelona	Espanja
Kemira Indus Limited	51,00	Hyderabad	Intia
Kemira International Finance B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira Kemi AB	100,00	Helsingborg	Ruotsi
Kemira Kopparverket KB	100,00	Helsingborg	Ruotsi
Kemira Korea Corporation	100,00	Gangnam-Gu	Etelä-Korea
Kemira KTM d.o.o.	100,00	Ljubljana	Slovenia
Kemira Logistics, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira Nederland Holding B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

Kemira Operon Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Kemira Polar A/S	100,00	Kööpenhamina	Tanska
Kemira Rotterdam B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira Specialty Chemicals, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira Taiwan Corporation	100,00	Taipei	Taiwan
Kemira Teesport Limited	100,00	Teesport	Iso-Britannia
Kemira Uruguay S.A.	100,00	Montevideo	Uruguay
Kemira Water Danmark A/S	100,00	Esbjerg	Tanska
Kemira Water Solutions Brasil -Produtos para tratamento de agua Ltda.	100,00	São Paulo	Brasilia
Kemira Water Solutions Canada Inc.	100,00	Varenes Qs	Kanada
Kemira Water Solutions, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira-Swiecie sp. z o.o	100,00	Swiecie	Puola
Kemwater Brasil S.A.	100,00	Camaçari	Brasilia
Kemwater ProChemie s.r.o.	95,10	Bakov nad Jizerou	Tšekki
LA Water, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Nheel Quimica Ltda	100,00	Rio Claro	Brasilia
PT Kemira Indonesia	100,00	Jakarta	Indonesia
Riverside Development Partners, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
SC Kemwater Cristal SRL	78,45	Bukarest	Romania
Scandinavian Tanking System A/S	100,00	Kööpenhamina	Tanska
Spruce Vakuutus Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Water Elements Las Vegas, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Water Elements, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
ZAO "Kemira HIM"	100,00	Pietari	Venäjä
ZAO Kemira Eko	100,00	Pietari	Venäjä

KONSERNIN LIITETIEDOT

(Milj. e)

35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernilla ei ole olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (FAS)

(Euroa)

	Liite	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	2	1 365 328 047,43	322 271 234,89
Valmisteverastojen muutos	4	-64 302 433,70	1 023 651,74
Valmistus omaan käyttöön	4	145 017,50	671 422,00
Liiketoiminnan muut tuotot	3	57 086 767,82	306 267 482,52
Materiaalit ja palvelut	4	-918 818 576,51	-211 131 697,11
Henkilöstökulut	5	-49 540 646,28	-66 705 581,37
Poistot ja arvonalentumiset	6	-29 678 760,58	-34 053 301,95
Liiketoiminnan muut kulut	4	-273 493 510,11	-159 038 676,24
Liikevoitto/tappio		86 725 905,57	159 304 534,48
Rahoitustuotot ja -kulut	7	90 498 273,38	11 869 432,78
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä		177 224 178,95	171 173 967,26
Satunnaiset erät	8	68 194 000,00	16 900 238,07
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		245 418 178,95	188 074 205,33
Tilinpäätössiirrot	6	1 265 448,16	2 961 941,70
Tuloverot	9	-1 084 790,34	3 317 255,19
Tilikauden voitto		245 598 836,77	194 353 402,22

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

(Euroa)

	Liite	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	130 893 763,13	45 756 267,87
Aineelliset hyödykkeet	11	24 824 483,96	77 604 249,04
Sijoitukset	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		1 604 351 760,73	1 530 957 983,82
Osuudet osakkuusyrityksissä		125 819 988,91	137 519 988,91
Muut sijoitukset		135 848 548,91	47 818 079,97
Sijoitukset yhteensä		1 866 020 298,55	1 716 296 052,70
Pysyvät vastaavat yhteensä		2 021 738 545,64	1 839 656 569,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	13	105 153 438,71	20 089 943,34
Pitkäaikaiset saamiset	14	115 339 862,06	112 131 766,18
Lyhytaikaiset saamiset	14	442 913 028,25	94 328 673,66
Rahamarkkinasijoitukset ja rahavarat	15	43 138 493,86	37 838 785,38
Rahat ja pankkisaamiset		5 809 184,25	61 155 360,52
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		712 354 007,13	325 544 529,08
Vastaavaa yhteensä		2 734 092 552,77	2 165 201 098,69
	Liite	31.12.2011	31.12.2010
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	16	221 761 727,69	221 761 727,69
Ylikurssirahasto		257 877 731,94	257 877 731,94
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		199 963 876,20	199 963 876,20
Edellisten tilikausien voitto/tappio		187 565 586,70	64 158 798,20
Tilikauden voitto/tappio		245 598 836,77	194 353 402,22
Oma pääoma yhteensä		1 112 767 759,30	938 115 536,25
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17	12 635 611,83	33 087 883,53
Pakolliset varaukset	18	40 224 624,07	43 855 406,37
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	19	259 175 027,89	525 752 841,35
Lyhytaikainen vieras pääoma	20	1 309 289 529,68	624 389 431,19
Vieras pääoma yhteensä		1 568 464 557,57	1 150 142 272,54
Vastattavaa yhteensä		2 734 092 552,77	2 165 201 098,69

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA (FAS)

(Euroa)

	2011	2010
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden tulos	245 598 836,77	194 353 402,22
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	29 678 760,58	34 053 301,95
Tuloverot	1 084 790,34	-3 317 255,19
Rahoituskulut, netto	-90 498 273,38	-11 869 432,78
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity rahavirtaa	-104 924 507,40	-273 056 513,77
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	80 939 606,91	-59 836 497,57
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-85 063 495,37	61 839,91
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-367 137 627,65	92 798 524,49
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	137 639 375,04	-2 948 244,38
Käyttöpääoman muutos	-314 561 747,98	89 912 120,02
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-233 622 141,07	30 075 622,45
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-45 088 292,78	-53 605 310,71
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	16 699 277,94	7 323 112,88
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja tappiot	-5 583 141,85	11 794 991,01
Saadut osingot	119 104 245,02	61 069 242,98
Maksetut välittömät verot	-767 096,93	0,00
Liiketoiminnan nettorahavirta	-149 257 149,67	56 657 658,61
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Tytäryritysten hankinta	-13 600 228,28	-817 505 738,74
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-102 859 784,15	-378 000,00
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-108 260 647,48	-11 157 673,48
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-8 743 175,40	-9 320 507,80
Luovutustulot tytäryritysten ja muiden osakkeiden myynnistä	112 026 980,29	769 613 699,09
Luovutustulot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä	146 534,23	3 039 452,21
Lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-3 208 095,88	243 002 851,39
Investointien nettorahavirta	-124 498 416,67	177 294 082,67
Rahavirta ennen rahoitusta	-273 755 566,34	233 951 741,28
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	0,00	40 622 992,10
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-266 577 813,46	-65 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	546 370 282,26	-331 868 275,11
Maksetut osingot	-72 983 608,32	-40 971 053,07
Saadut konserniavustukset	16 900 238,07	19 577 000,00
Rahoituksen nettorahavirta	223 709 098,55	-377 639 336,08
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-50 046 467,79	-143 687 594,80
Rahavarat tilikauden alussa	98 994 145,90	242 681 740,69
Rahavarat tilikauden lopussa	48 947 678,11	98 994 145,90
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-50 046 467,79	-143 687 594,79

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

1 EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LAATIMISPERUSTA

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten mukaan (FAS). Kemira-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on FAS:n mukaan mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu osaksi eläkevakuutusyhtiössä ja osaksi omassa eläkesäätiössä. Eläkekulut perustuvat eläkevastuulaskelmiin ja kirjataan tulosvaikutteisesti.

HENKILÖSTÖN OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Osakepalkkiojärjestelmien kirjanpitokäsittely on selostettu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Emoyhtiössä osakepalkkiot kirjataan kuluiksi maksettavien suoritusten suuruusina.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitasolla.

TULOVEROT

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita siten kuin se on mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan. Poistoeron laskennallinen verovelka ilmoitetaan liitetietona.

AINEELLISET JA AINEETTOMAT KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita.

VOUKRASOPIMUKSET

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

RAHOITUSVARAT, RAHOITUSVELAT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Kaikki rahoitusvarat (mukaan lukien osakkeet) ja -velat on kirjattu hankinta-arvoonsa tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon lukuun ottamatta korko- ja valuuttajohdannaisinstrumentteja, jotka on arvostettu käypään arvoonsa. Näiden arvomuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Muiden johdannaisopimusten osalta kirjaus tehdään suojauksen realisoituessa suoriteperiaatteen mukaisesti. Konsernin johdannaisopimukset on esitetty konsernin liitetiedossa 28.

TILINPÄÄTÖSTIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Konsernin Euroopan yhtiöissä otettiin käyttöön uusi liiketoimintamalli (1.1.2011), joka vaikuttaa lukujen vertailtavuuteen edellisiin vuosiin nähden. Uudessa liiketoimintamallissa Kemira Oyj toimii päämiehenä, jonka nimissä tapahtuvat sekä myynnit että raaka-ainehankinnat. Tytäryhtiöt harjoittavat sopimusvalmistusta ja/tai myyntiagenttitoimintaa päämiehen lukuun saaden toiminnastaan tuotanto- ja/tai myyntipalkkion. Kemira Oyj on maksanut liiketoiminnan siirrosta sekä siirrettyistä tase-eristä (raaka-aine- ja valmistusvarastot sekä tietyt laitteet) sopimuksen mukaisen korvauksen. Osana uutta liiketoimintamallia tehtiin vuoden 2011 aikana kaksi liiketoimintasiirtoa, joissa Kemira Oyj:n Oulun (1.1.2011) ja Vaasan (1.5.2011) tuotantotoiminnot siirrettiin konsernin Suomessa sijaitsevaan sopimusvalmistusta harjoittavaan yhtiöön.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

2. LIIKEVAIHTO

	2011	2010
Liikevaihto toimialoittain		
Paper	523 839 549,75	80 816 781,80
Municipal & Industrial	268 093 292,35	20 173 841,87
Oil & Mining	137 152 154,09	9 886 318,81
Konsernin sisäinen	222 846 881,41	114 665 568,18
Muut ml. toimialojen välinen liikevaihto	213 396 169,83	96 728 724,23
Yhteensä	1 365 328 047,43	322 271 234,89

Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain, % liikevaihdosta

Suomi	27	62
Ruotsi	8	4
Muut EU-maat	44	20
Muu Eurooppa	12	7
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	3	2
Aasia	4	4
Muut maat	2	1
Yhteensä	100	100

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2011	2010
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	121 659,56	337 381,18
Osakkeiden myyntivoitot	84 331 750,85	243 642 482,19
Vuokratuotot	1 359 715,41	838 681,95
Hallintopalveluveloitukset	760 362,69	18 609 425,56
Konsernin sisäiset veloitukset	-35 617 665,29	29 014 519,05
Liiketoimintojen myynnit	0,00	8 653 874,00
Muut liiketoiminnan tuotot	6 130 944,60	5 171 118,59
Yhteensä	57 086 767,82	306 267 482,52

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

4. KULUT

	2011	2010
Valmisteverastojen muutos	64 302 433,70	-1 023 651,74
Valmistus omaan käyttöön	-145 017,50	-671 422,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	835 814 204,90	207 944 701,16
Aine- ja tarvikevarastojen muutos	18 536 148,53	1 297 592,57
Ulkopuoliset palvelut	64 468 223,08	1 889 403,38
Materiaalit ja palvelut yhteensä	918 818 576,51	211 131 697,11
Henkilöstökulut	49 540 646,28	66 705 581,37
Vuokrat	11 968 042,99	10 792 793,00
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	3 500,00	71 366 978,27
Muut kulut	261 521 967,12	76 878 904,97
Yhteensä	1 306 010 149,10	435 180 880,98

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT JA PALVELUT

	2011	2010
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	281 178,07	164 175,48
Palkkiot veropalveluista	29 983,15	24 627,50
Palkkiot muista palveluista	20 473,86	85 132,19

Palkkiot muille tilintarkastusyhteisöille kuin KPMG Oy:lle olivat 1,1 milj. e (2,6 milj. e), josta pääosa oli lakisääteisen tilintarkastuksen ulkopuolista konsultointia.

Valmistus omaan käyttöön sisältää lähinnä käyttöomaisuushankintoihin kohdistuvia palkka- ja henkilömenoja sekä varastosta otettuja aineita ja tarvikkeita.

Vuonna 2011 kustannukset sisälsivät pakollisten varausten nettovähennystä -3,5 milj. euroa (henkilöstökuluissa +0,1 milj. euroa, vuokrissa -0,7 milj. euroa ja muissa kuluissa -2,9 milj. euroa) ja vuonna 2010 kustannukset sisälsivät pakollisten varausten nettovähennystä -3,3 milj. euroa (henkilöstökuluissa -0,4 milj. euroa, vuokrissa -0,7 milj. euroa ja muissa kuluissa -2,2 milj. euroa).

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

5. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	2011	2010
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ¹⁾	2 311 245,72	2 540 112,82
Muut palkat	39 043 652,16	54 567 415,74
Eläkekulut	6 486 258,66	8 331 688,05
Muut henkilöstösivukulut	1 699 489,74	1 266 364,76
Yhteensä	49 540 646,28	66 705 581,37

¹⁾ Kemira Oyj:n toimitusjohtajalle maksettu palkka mukaan lukien luontaisedut oli 1 409 719 (1 568 080) euroa, johon sisältyi 754 267 (912 628) euroa tulospalkkioita. Toimitusjohtajan sijaiselle maksetut palkat mukaan lukien luontaisedut olivat yhteensä 513 847 (554 433) euroa, johon sisältyi 276 320 (314 412) euroa tulospalkkioita.

Muut lähipiiritapahtumat esitetään konsernin liitetiedossa 32.

Henkilökunta vuoden lopussa

Paper	310	385
Municipal & Industrial	119	113
Oil & Mining	38	47
Muut	173	273
Yhteensä	640	818

Henkilökunta keskimäärin

658	815
-----	-----

6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	2011	2010
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomien oikeuksien poistot	2 130 560,43	1 346 536,51
Aineettomien oikeuksien arvonalentumiset	322 277,57	0,00
Liikearvon poistot	0,00	394 790,27
Muun aineettoman omaisuuden poistot	20 500 799,09	4 726 186,55
Muun aineettoman omaisuuden arvonalentumiset	144 640,45	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennusten ja rakennelmien poistot	946 453,32	5 464 929,53
Rakennusten ja rakennelmien arvonalentumiset	1 274 891,50	0,00
Koneiden ja kaluston poistot	3 856 925,32	21 971 857,33
Koneiden ja kaluston arvonalentumiset	474 915,93	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	27 296,97	149 001,76
Yhteensä	29 678 760,58	34 053 301,95

Poistoeron muutos (+ lisäys/ - vähennys)

Aineettomat oikeudet	265 104,96	-8 564,81
Liikearvo	0,00	-394 790,27
Muu aineeton omaisuus	484 618,11	12 224,44
Rakennukset ja rakennelmat	-480 463,10	-1 008 642,20
Koneet ja kalusto	-1 528 116,27	-1 515 723,96
Muut aineelliset hyödykkeet	-6 591,86	-46 444,90
Yhteensä	-1 265 448,16	-2 961 941,70

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2011	2010
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Osinkotuotot konserniyhtiöiltä	117 832 025,02	60 950 212,98
Osinkotuotot muilta	1 272 220,00	119 030,00
Osinkotuotot yhteensä	119 104 245,02	61 069 242,98
Korkotuotot		
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista konserniyhtiöiltä	5 058 378,48	4 998 164,71
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista konserniyhtiöiltä	732 350,88	2 661 421,86
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista muilta	76 470,36	0,00
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista muilta	7 048 005,15	3 593 308,13
Korkotuotot yhteensä	12 915 204,87	11 252 894,70
Muut rahoitustuotot		
Muut rahoitustuotot konserniyhtiöiltä	526 764,24	570 771,72
Muut rahoitustuotot muilta	837 176,91	9 014,43
Muut rahoitustuotot yhteensä	1 363 941,15	579 786,15
Kurssierot		
Kurssierot konserniyhtiöiltä	204 665 663,72	77 286 727,62
Kurssierot muilta	122 330 303,81	110 171 991,89
Kurssierot yhteensä	326 995 967,53	187 458 719,51
Rahoitustuotot yhteensä	460 379 358,57	260 360 643,34
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Korkokulut konserniyhtiöille	-14 441 524,68	-12 543 957,92
Korkokulut muille	-20 167 295,35	-17 870 888,44
Korkokulut yhteensä	-34 608 820,03	-30 414 846,36
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut konserniyhtiöille	-6 029 679,02	0,00
Muut rahoituskulut muille	-4 255 444,58	-14 626 683,20
Muut rahoituskulut yhteensä	-10 285 123,60	-14 626 683,20
Kurssierot		
Kurssierot konserniyhtiöiltä	-202 427 829,77	-93 278 459,05
Kurssierot muilta	-122 559 311,79	-110 171 221,95
Kurssierot yhteensä	-324 987 141,56	-203 449 681,00
Rahoituskulut yhteensä	-369 881 085,19	-248 491 210,56
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	90 498 273,38	11 869 432,78
Kurssierot		
Realisoituneet	5 583 141,85	-11 794 991,01
Realisoitumattomat	-7 591 967,82	27 785 952,50
Yhteensä	-2 008 825,97	15 990 961,49

Vuonna 2011 muut rahoituskulut konserniyhtiöiltä sisältävät tytäryhtiöosakkeiden alaskirjausta 6,0 milj. euroa. Vuonna 2010 muut rahoituskulut muille sisältävät varainsiirtoveroa Tikkurilan osakkeiden osingonjaosta 9,6 milj. euroa ja muita siihen liittyviä kuluja 2,7 milj. euroa.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

8. SATUNNAISET ERÄT

	2011	2010
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	68 194 000,00	16 900 238,07
Yhteensä	68 194 000,00	16 900 238,07
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	68 194 000,00	16 900 238,07

9. TULOVEROT

Tuloverot aikaisemmilta vuosilta	244 921,02	-602 935,66
Laskennalliset verot	-1 061 714,53	-2 792 829,65
Muut verot ja veronluontoiset menot	1 901 583,85	78 510,12
Yhteensä	1 084 790,34	-3 317 255,19

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Muu aineeton omaisuus	2011 yhteensä
2011					
Hankintameno vuoden alussa	15 179 576,91	6 181 419,27	15 079 346,91	70 224 715,61	106 665 058,70
Lisäykset	3 464 299,91	0,00	4 083 241,63	100 647 614,76	108 195 156,30
Vähennykset	-105 862,77	0,00	0,00	-1 243 833,96	-1 349 696,73
Siirrot erien välissä	4 762 940,17	0,00	-13 288 591,28	8 591 142,29	65 491,18
Hankintameno vuoden lopussa	23 300 954,22	6 181 419,27	5 873 997,26	178 219 638,70	213 576 009,45
Kertyneet poistot vuoden alussa	-7 303 622,28	-6 181 419,27	0,00	-47 423 749,29	-60 908 790,84
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	97 292,36	0,00	0,00	1 227 529,70	1 324 822,06
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-2 452 838,00	0,00	0,00	-20 645 440	-23 098 277,54
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-9 659 167,92	-6 181 419,27	0,00	-66 841 659,13	-82 682 246,32
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	13 641 786,30	0,00	5 873 997,26	111 377 979,57	130 893 763,13
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Muu aineeton omaisuus	2010 yhteensä
2010					
Hankintameno vuoden alussa	13 474 543,68	6 181 419,27	5 626 706,66	70 224 715,61	95 507 385,22
Lisäykset	1 184 991,45	0,00	9 972 682,03	0,00	11 157 673,48
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välissä	520 041,78	0,00	-520 041,78	0,00	0,00
Hankintameno vuoden lopussa	15 179 576,91	6 181 419,27	15 079 346,91	70 224 715,61	106 665 058,70
Kertyneet poistot vuoden alussa	-5 957 085,77	-5 786 629,00	0,00	-42 697 562,74	-54 441 277,51
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-1 346 536,51	-394 790,27	0,00	-4 726 186,55	-6 467 513,33
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-7 303 622,28	-6 181 419,27	0,00	-47 423 749,29	-60 908 790,84
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	7 875 954,63	0,00	15 079 346,91	22 800 966,32	45 756 267,86

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

11. AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2011 yhteensä
2011						
Hankintameno vuoden alussa	413 551,22	54 068 497,30	222 411 900,89	3 758 717,20	4 801 272,16	285 453 938,77
Lisäykset	0,00	88 492,54	4 633 190,23	14 500,00	3 221 894,81	7 958 077,58
Vähennykset	0,00	-29 003 509,87	-149 799 425,29	-3 211 062,72	-2 750 975,05	-184 764 972,93
Siirrot erien välissä	0,00	129 697,50	2 280 756,62	19 061,86	-2 494 997,16	-65 481,18
Hankintameno vuoden lopussa	413 551,22	25 283 177,47	79 526 422,45	581 216,34	2 777 194,76	108 581 562,24
Kertyneet poistot vuoden alussa	0,00	-34 447 292,08	-171 123 577,87	-2 278 819,78	0,00	-207 849 689,73
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	19 359 588,53	109 417 536,68	1 895 969,28	0,00	130 673 094,49
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0,00	-2 221 344,82	-4 331 841,25	-27 296,97	0,00	-6 580 483,04
Kertyneet poistot vuoden lopussa	0,00	-17 309 048,37	-66 037 882,44	-410 147,47	0,00	-83 757 078,28
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	413 551,22	7 974 129,10	13 488 540,01	171 068,87	2 777 194,76	24 824 483,96
2010						
Hankintameno vuoden alussa	400 739,14	54 059 581,16	224 324 012,59	3 849 562,06	4 614 145,89	287 248 040,84
Lisäykset	28 994,33	661 301,53	4 630 600,72	70 441,67	3 929 169,55	9 320 507,80
Vähennykset	-16 182,25	-1 501 488,19	-9 435 652,90	-161 286,53	0,00	-11 114 609,87
Siirrot erien välissä	0,00	849 102,80	2 892 940,48	0,00	-3 742 043,28	0,00
Hankintameno vuoden lopussa	413 551,22	54 068 497,30	222 411 900,89	3 758 717,20	4 801 272,16	285 453 938,77
Kertyneet poistot vuoden alussa	0,00	-29 224 513,35	-157 244 895,96	-2 207 030,64	0,00	-188 676 439,95
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	242 150,80	8 093 175,42	77 212,62	0,00	8 412 538,84
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0,00	-5 464 929,53	-21 971 857,33	-149 001,76	0,00	-27 585 788,62
Kertyneet poistot vuoden lopussa	0,00	-34 447 292,08	-171 123 577,87	-2 278 819,78	0,00	-207 849 689,73
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	413 551,22	19 621 205,22	51 288 323,02	1 479 897,42	4 801 272,16	77 604 249,04

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

12. Sijoitukset

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet	2011 yhteensä
2011				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	1 530 957 983,76	137 519 988,91	47 818 079,97	1 716 296 052,64
Lisäykset	80 576 696,61	0,00	102 859 784,15	183 436 480,76
Vähennykset ja siirrot erien välillä	-1 165 914,23	-11 700 000,00	-14 829 315,21	-27 695 229,44
Arvon alentumiset	-6 017 005,41	0,00	0,00	-6 017 005,41
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	1 604 351 760,73	125 819 988,91	135 848 548,91	1 866 020 298,55
	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet	2010 yhteensä
2010				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	1 344 892 794,10	137 528 088,91	32 691 858,53	1 515 112 741,54
Lisäykset	817 505 738,74	0,00	378 000,00	817 883 738,74
Vähennykset ja siirrot erien välillä	-631 440 549,08	-8 100,00	14 748 221,44	-616 700 427,64
Arvon alentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	1 530 957 983,76	137 519 988,91	47 818 079,97	1 716 296 052,64

Osakkuusyritykset on eritelty konsernin liitetiedossa 8.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

13. VAIHTO-OMAIUUUS

	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	26 865 434,17	8 329 285,64
Valmiit tuotteet	76 063 091,40	11 760 657,70
Ennakkomaksut	2 224 913,14	0,00
Yhteensä	105 153 438,71	20 089 943,34

14. SAAMISET

	2011	2010
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset		
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	96 794 330,09	96 686 837,65
Lainasaamiset muilta	2 038 888,91	0,00
Lainasaamiset yhteensä	98 833 219,00	96 686 837,65
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	16 506 643,06	15 444 928,53
Pitkäaikaiset korottomat saamiset yhteensä	16 506 643,06	15 444 928,53
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	115 339 862,06	112 131 766,18
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	123 200 778,97	15 749 987,00
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	123 200 778,97	15 749 987,00
Lyhytaikaiset korottomat saamiset		
Maksetut ennakot		
Maksetut ennakot konserniyhtiöille	20 160 491,02	0,00
Maksetut ennakot muille	189 441,66	0,00
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset konserniyhtiöiltä	34 666 438,68	14 989 306,96
Myyntisaamiset muilta	141 128 813,37	18 111 606,16
Myyntisaamiset yhteensä	175 795 252,05	33 100 913,12
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset konserniyhtiöiltä	75 901 190,95	20 481 480,70
Siirtosaamiset muilta	14 791 539,02	24 671 968,60
Siirtosaamiset yhteensä	90 692 729,97	45 153 449,30
Muut korottomat lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset konserniyhtiöiltä	3 823,41	0,00
Muut saamiset muilta	32 870 511,17	324 324,24
Muut korottomat lyhytaikaiset saamiset yhteensä	32 874 334,58	324 324,24
Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	319 712 249,28	78 578 686,66
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	442 913 028,25	94 328 673,66
Saamiset yhteensä	558 252 890,31	206 460 439,84
	2011	2010
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset koroista	3 304 498,56	2 984 312,24
Siirtosaamiset veroista	515 821,87	1 177 611,27
Siirtosaamiset kurssieroista	9 627 059,72	12 367 377,96
Siirtosaamiset konserniavuuista	68 194 000,00	16 900 238,07
Siirtosaamiset muista	9 051 349,82	11 723 909,76
Yhteensä	90 692 729,97	45 153 449,30

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

15. RAHOITUSARVOPAPERIT

	2011	2010
Rahoitusarvopaperit		
Kirjanpitoarvo	43 138 493,86	37 838 785,38
Jälleenhankintahinta	43 159 457,66	37 845 619,32
Erotus	-20 963,80	-6 833,94

16. OMA PÄÄOMA

	2011	2010
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	221 761 727,69	221 761 727,69
Osakepääoma 31.12.	221 761 727,69	221 761 727,69
Ylikurssirahasto 1.1.	257 877 731,94	257 877 731,94
Ylikurssirahasto 31.12.	257 877 731,94	257 877 731,94
Sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.	479 639 459,63	479 639 459,63
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	199 963 876,20	199 963 876,20
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	199 963 876,20	199 963 876,20
Edellisten tilikausien voitto 1.1. ¹⁾	258 512 200,42	194 200 301,38
Tilikauden tulos	245 598 836,77	194 353 402,22
Osingonjako	-72 983 608,32	-40 971 053,07
Osakepohjainen kannustinjärjestelmä		
Luovutetut osakkeet	2 272 256,68	1 720 998,86
Palautuneet osakkeet	-235 262,08	-62 238,23
Tikkurilan jako osinkoina	0,00	-90 729 210,74
Edellisten tilikausien voitto ja tilikauden voitto 31.12.	433 164 423,47	258 512 200,42
Vapaa oma pääoma yhteensä 31.12.	633 128 299,67	458 476 076,62
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 112 767 759,30	938 115 536,25

¹⁾ Yhtiön hallussa on omia osakkeita 3 312 660 kappaletta, hankintahinta 22 298 705,88 euroa.

	EUR	KPL
Omien osakkeiden muutokset		
Hankintameno/määrä 1.1.2011	24 281 133,48	3 607 162
Muutos	-1 982 427,60	-294 502
Hankintameno/määrä 31.12.2011	22 298 705,88	3 312 660

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

17. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

	2011	2010
Tilinpäätössiirtojen kertymät		
Kertynyt poistoero käyttöomaisuuserittäin		
Rakennukset ja rakennelmat	2 800 899,93	3 075 016,74
Koneet ja kalusto	6 723 918,80	27 256 277,50
Muut aineelliset hyödykkeet	34 094,36	434 004,05
Aineettomat oikeudet	523 628,87	253 826,04
Muu aineeton omaisuus	2 553 069,87	2 068 759,20
Yhteensä	12 635 611,83	33 087 883,53
Tilinpäätössiirtojen kertymien muutos		
Tilinpäätössiirtojen kertymät 1.1.	33 087 883,53	36 061 190,83
Liiketoimintasiirrot	-19 186 823,54	-11 365,60
Poistoeron muutos tuloslaskelmassa	-1 265 448,16	-2 961 941,70
Tilinpäätössiirtojen kertymät 31.12.	12 635 611,83	33 087 883,53

Kertyneiden poistojen laskennallinen verovelka oli 3,1 milj. euroa 31.12.2011 ja 8,6 milj. euroa 31.12.2010.

18. PAKOLLISET VARAUKSET

	2011	2010
Pitkäaikaiset varaukset		
Eläkevaraukset	6 132 694,00	6 287 880,00
Muut pakolliset varaukset		
Ympäristö- ja vahinkovaraus	8 792 651,84	11 710 105,65
Muut varaukset	23 786 130,40	24 468 928,26
Muut pakolliset varaukset yhteensä	32 578 782,24	36 179 033,91
Pitkäaikaiset varaukset yhteensä	38 711 476,24	42 466 913,91
Lyhytaikaiset varaukset		
Muut pakolliset varaukset		
Muut varaukset	1 513 147,83	1 388 492,22
Lyhytaikaiset varaukset yhteensä	1 513 147,83	1 388 492,22
Pitkä- ja lyhytaikaiset pakolliset varaukset yhteensä	40 224 624,07	43 855 406,13
Muutos pakollisissa varauksissa		
Pakolliset varaukset 1.1.	43 855 406,37	47 148 812,50
Varauksen käyttö tilikauden aikana	-3 887 172,30	-4 174 406,13
Varauksen lisäys tilikauden aikana	256 390,00	881 000,00
Pakolliset varaukset 31.12.	40 224 624,07	43 855 406,37

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

19. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	2011	2010
Lainat rahoituslaitoksilta	259 175 027,89	281 823 893,14
Eläkelainat	0,00	9 774 969,06
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	234 153 979,15
Yhteensä	259 175 027,89	525 752 841,35
Pitkäaikaisen vieraan pääoman erääntyminen		
2013 (2012)	28 371 140,51	258 695 963,88
2014 (2013)	32 828 446,95	28 986 429,17
2015 (2014)	82 828 446,95	33 430 873,50
2016 (2015) tai sen jälkeen	115 146 993,48	204 639 574,94
Yhteensä	259 175 027,89	525 752 841,49
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	115 146 993,48	195 564 575,00
Eläkelainat	0,00	9 075 000,00
Yhteensä	115 146 993,48	204 639 575,00

Yhtiöllä ei ole vaihto- eikä joukkovelkakirjalainoja.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

20. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	2011	2010
Korolliset lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	24 853 929,97	90 811 294,86
Eläkelainat, lyhennyserät	0,00	0,00
Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät muille	16 224 999,69	15 545 530,85
Muut korolliset velat		
Muut korolliset lyhytaikaiset velat konserniyhtiöille	877 263 071,50	427 401 033,01
Muut korolliset lyhytaikaiset velat muille	165 997 329,05	4 211 189,23
Korolliset lyhytaikaiset velat yhteensä	1 084 339 330,21	537 969 047,95
Korottomat lyhytaikaiset velat		
Saadut ennakot		
Saadut ennakot konserniyhtiöiltä	165 268,76	0,00
Saadut ennakot muilta	1 248 356,06	201 847,88
Ostovelat		
Ostovelat konserniyhtiöille	45 378 049,13	19 144 918,18
Ostovelat muille	95 640 621,25	16 339 165,38
Ostovelat yhteensä	141 018 670,38	35 484 083,56
Siirtovelat		
Siirtovelat konserniyhtiöille	8 140 095,61	6 484 377,07
Siirtovelat muille	68 942 892,02	40 871 268,98
Siirtovelat yhteensä	77 082 987,63	47 355 646,05
Muut korottomat velat yhteensä	5 434 916,64	3 378 805,75
Korottomat lyhytaikaiset velat yhteensä	224 950 199,47	86 420 383,24
Lyhytaikaiset velat yhteensä	1 309 289 529,68	624 389 431,19
Siirtovelat		
Siirtovelat palkoista	8 464 210,29	14 250 240,11
Siirtovelat koroista ja kurssieroista	16 524 252,07	16 718 601,22
Siirtovelat muista	52 094 525,27	16 386 804,72
Yhteensä	77 082 987,63	47 355 646,05

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

21. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

	2011	2010
Taseen velkoihin sisältyvät kiinnelainat ja niiden vakuutena annetut kiinnitykset		
Eläkelainat	0,00	9 774 969,06
Muut lainat	0,00	285 736,57
Lainat yhteensä	0,00	10 060 705,63
 Annetut kiinnitykset	 0,00	 13 011 745,00
 Takaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta		
Lainoista	650 562 081,00	765 319 760,00
Muista sitoumuksista	48 902 876,00	44 905 031,00
Muiden puolesta	3 069 936,00	4 088 849,00
Yhteensä	702 534 893,00	814 313 640,00
 Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 467 371,00	8 496 444,00
Myöhemmin maksettavat	27 972 536,00	81 279 532,00
Yhteensä	33 439 907,00	89 775 976,00

Ympäristöriskit ja -vastuut esitetään konsernin liitetiedossa 31.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT (FAS)

(Euroa)

22. KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSUUDET

Konserniyritykset

	Konsernin omistusosuus-%	Emoyhtiön omistusosuus-%
AS Kemivesi	100,00	100,00
Kemira Asia Pacific Pte. Ltd.	100,00	100,00
Kemira Argentina S.A.	100,00	15,80
Kemira Cell Spolka z.o.o.	55,00	55,00
Kemira Chemicals (Nanjing) Co.,Ltd.	100,00	100,00
Kemira Chemicals (Shanghai) Co.,Ltd	100,00	100,00
Kemira Chemicals (UK) Ltd	100,00	100,00
Kemira Chemicals Brasil Ltda	100,00	100,00
Kemira Chemicals Canada Inc.	100,00	100,00
Kemira Europe Oy (ent. Kemira Chemicals Holding Oy)	100,00	100,00
Kemira Chemicals India Private Ltd.	100,00	100,00
Kemira Chemie Ges.mbh	100,00	100,00
Kemira Chile Comercial Limitada	100,00	99,00
Kemira Chimica Spa	100,00	100,00
Kemira de Mexico S.A. de C.V.	100,00	100,00
Kemira Germany GmbH	100,00	100,00
Kemira GrowHow A/S	100,00	100,00
Kemira GrowHow SCC B.V.	100,00	100,00
Kemira Korea Corporation	100,00	100,00
Kemira KTM d.o.o.	100,00	100,00
Kemira Nederland Holding B.V.	100,00	100,00
Kemira Operon Oy	100,00	100,00
Kemira Specialty Crop Care S.A.	100,00	100,00
Kemira-Swiecie sp.z.o.o.	100,00	100,00
Kemira Tiancheng Chemicals (Yanzhou) Co.,Ltd.	100,00	100,00
Kemira Water Danmark A/S	100,00	100,00
Kemira Water Solutions Brasil	100,00	100,00
Kemwater Cristal S.A.	78,45	78,45
PT Kemira Indonesia	100,00	75,00
Spruce Vakuutus Oy	100,00	100,00

Omistusyhteisyritykset

Kemwater Phil. Corp.	40,00	40,00
Sachtleben GmbH	39,00	39,00
White Pigment LLC	39,00	39,00

HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS

Kemira Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2011 olivat 633 128 300 euroa, josta tilikauden voitto oli 245 598 837 euroa.

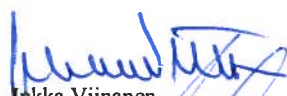
Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

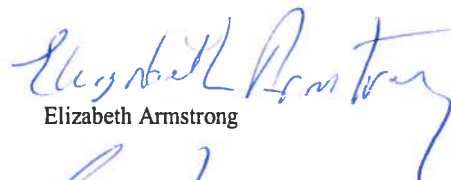
Kemira Oyj:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

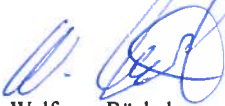
- tilivuodelta jaetaan osinkoa 0,53 euroa osakkeelle eli 80 575 845 euroa.
- jätetään vapaaseen omaan pääomaan 552 552 455 euroa.

Helsingissä 8. helmikuuta 2012

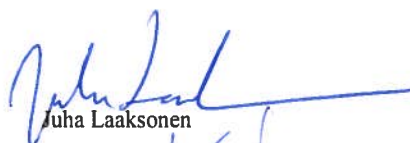

Pekka Paasikivi

Jukka Viinanen

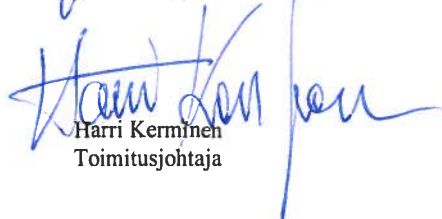

Elizabeth Armstrong

Wolfgang Büchele

Winnie Fok

Juha Laaksonen

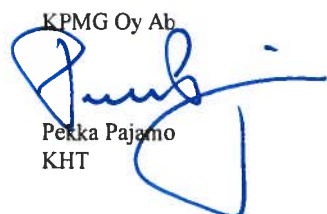

Kerttu Tuomas

Harri Kerminen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8. helmikuuta 2012

KPMG Oy Ab

Pekka Pajamo
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kemira Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Kemira Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

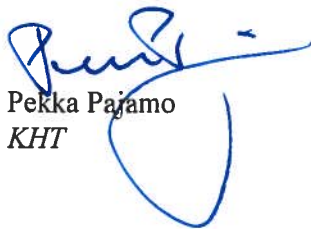
Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 7. helmikuuta 2012

KPMG OY AB

Pekka Pajamo
KHT

TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN

(Milj. e)

(Luvut ovat tilintarkastamattomia)

	2011					2010				
	1-3	4-6	7-9	10-12	Yhteensä	1-3	4-6	7-9	10-12	Yhteensä
JATKUVAT TOIMINNOT										
Liikevaihto										
Paper	253,2	242,2	243,4	234,5	973,3	234,0	247,4	259,9	243,0	984,3
Municipal & Industrial	157,8	166,6	173,7	166,6	664,7	148,4	163,7	164,0	167,5	643,6
Oil & Mining	83,7	84,8	87,2	80,0	335,7	66,6	78,1	80,2	72,6	297,5
Muut	62,1	55,2	54,0	62,2	233,5	65,7	56,0	50,3	63,5	235,5
Yhteensä	556,8	548,8	558,3	543,3	2 207,2	514,7	545,2	554,4	546,6	2 160,9
Liikevoitto										
Paper	22,7	20,0	18,5	18,3	79,5	15,2	21,0	24,0	8,2	68,4
Municipal & Industrial	11,6	10,9	15,4	5,8	43,7	14,6	14,8	14,5	11,9	55,8
Oil & Mining	9,4	8,1	10,2	7,2	34,9	6,4	10,3	8,8	6,4	31,9
Muut	1,2	-1,7	-3,3	4,0	0,2	2,2	-1,6	-1,3	0,7	0,0
Yhteensä	44,9	37,3	40,8	35,3	158,3	38,4	44,5	46,0	27,2	156,1
Rahoituskulut, netto	-3,8	-3,9	-7,7	-5,5	-20,9	-7,9	-9,8	-3,0	-6,7	-27,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	7,5	7,3	9,0	7,2	31,0	1,2	2,6	3,0	2,4	9,2
Voitto ennen veroja	48,6	40,7	42,1	37,0	168,4	31,7	37,3	46,0	22,9	137,9
Tuloverot	-10,7	-9,0	-9,2	0,8	-28,1	-4,0	-10,0	-10,2	2,2	-22,0
Tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot	37,9	31,7	32,9	37,8	140,3	27,7	27,3	35,8	25,1	115,9
LOPETETUT TOIMINNOT										
Tilikauden voitto, lopetettut toiminnot	-	-	-	-	-	531,0	-	-	-	531,0
Tilikauden voitto	37,9	31,7	32,9	37,8	140,3	558,7	27,3	35,8	25,1	646,9
Jakautuminen jatkuvista toiminnoista										
Emoyhtiön omistajille	36,6	30,7	31,5	36,8	135,6	26,8	25,9	34,5	23,7	110,9
Määräysvallattomille omistajille	1,3	1,0	1,4	1,0	4,7	0,9	1,4	1,3	1,4	5,0
Tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot	37,9	31,7	32,9	37,8	140,3	27,7	27,3	35,8	25,1	115,9
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, e	0,24	0,20	0,21	0,24	0,89	0,18	0,17	0,23	0,15	0,73
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu, e	0,24	0,20	0,21	0,24	0,89	3,68	0,17	0,23	0,15	4,23
Sidottu pääoma, liukuva					1 705,0					1 665,1
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %					11,1 %					9,9 %